

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra botaniky a fyziologie rostlin

**Podpora regionálního rozvoje prostřednictvím
Místní akční skupiny Podchlumí**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Zuzana Jezberová

Vedoucí práce: Doc. Ing. Václav Hejnák, Ph.D.

© 2016 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Podpora regionálního rozvoje prostřednictvím Místní akční skupiny Podchlumí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 8. dubna 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu své diplomové práce Doc. Ing. Václavu Hejníkovi, Ph.D. za možnost zpracovávat dané téma pod jeho odborným vedením, za rady, ochotu a trpělivost v průběhu zpracování diplomové práce.

Mé poděkování patří rovněž manažerce Ing. Kateřině Burianové za její pomoc a ochotu při získávání potřebných informací. Děkuji za vzájemnou spolupráci, která byla pro mě velmi přínosná.

Podpora regionálního rozvoje prostřednictvím Místní akční skupiny Podchlumí

Souhrn

Tato diplomová práce se zabývá problematikou podpory regionálního rozvoje prostřednictvím Místní akční skupiny Podchlumí, z. s. (MAS Podchlumí).

Cílem této diplomové práce bylo prozkoumat podíl MAS Podchlumí na kvalitě života obyvatel a rozvojem podnikání. Vliv MAS Podchlumí a rozvoj regionu Podchlumí byl posuzován na základě existence a realizace Programu rozvoje venkova ČR – Osy IV. LEADER, která vede ke zlepšení řízení a mobilizaci přirozeného vnitřního potenciálu venkova. Program rozvoje venkova byl v uplynulém programovém období hlavním finančním zdrojem pro realizaci projektů MAS.

Byla provedena analýza aktivit MAS Podchlumí a místních subjektů na podporu rozvoje partnerství občanů a jejího vlivu na rozvoj veřejné, podnikatelské a neziskové sféry. Hodnocena byla realizace vlastních projektů, prostřednictvím kterých byl podporován všestranný rozvoj regionu, zlepšení života obyvatel a zvýšení atraktivnosti regionu. Mezi obyvateli regionu Podchlumí bylo provedeno anonymní dotazníkové šetření s cílem nezávislého a objektivního zhodnocení. Dále bylo provedeno vlastní pozorování regionu Podchlumí, studium odborné literatury a interních materiálů o činnosti MAS Podchlumí. Na základě analýzy realizovaných aktivit byla ověřena hypotéza, že: „Místní akční skupina Podchlumí hraje důležitou roli v rozvoji partnerství veřejné správy (obcí a měst), zemědělských subjektů a samostatných zemědělských i nezemědělských podnikatelů, neziskových organizací.“

Podpora směřovaná z Programu rozvoje venkova; Opatření IV.1.2 „Realizace místní rozvojové strategie“ k regionu Podchlumí přispěla k dosažení zlepšení kvality života obyvatel. Nejvíce byla podporována oblast vzhledu obcí a kvality infrastruktury, rozvoje občanského vybavení a služeb. Dotace byly čerpány také na modernizaci a rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání.

Ve srovnání MAS v okrese Jičín, MAS Podchlumí podpořila nejvyšší počet projektů prostřednictvím Opatření IV.1.2 Programu rozvoje venkova na realizaci místní rozvojové strategie.

Vyhodnocením anonymního dotazníkového šetření mezi obyvateli regionu bylo zjištěno, že obyvatelé obcí vnímají zlepšení vzhledu i života v obcích, ale nejsou informováni o skutečnosti, že mnoho projektů bylo realizováno za přispění aktivit MAS Podchlumí.

Z tohoto důvodu by se měla MAS Podchlumí více zaměřit na propagaci svých aktivit. Obyvatelé regionu Podchlumí se zajímají o prostředí svých obcí.

MAS Podchlumí prostřednictvím realizace svého Strategického plánu LEADER přispěla ke zlepšení kvality života obyvatel venkovského regionu Podchlumí. Lze uzavřít, že výsledky analýzy činností MAS ověřily a potvrdily správnost hypotézy, že: „Místní akční skupina Podchlumí hraje důležitou roli v rozvoji partnerství veřejné správy (obcí a měst), zemědělských subjektů a samostatných zemědělských i nezemědělských podnikatelů, neziskových organizací.“

Klíčová slova: místní akční skupina, venkovský region, rozvoj regionu, dotace, projekt, Program rozvoje venkova, Leader, Jičín.

Support of regional development through the Local Action Group Podchlumí

Summary

The Diploma thesis deals with issues of the support of regional development through the Local Action Group Podchlumí, r.a. (LAG Podchlumí).

The goal of this thesis was to explore the contribution of the LAG Podchlumí to quality of life of residents and business development. Assessment of the influence of LAG on regional development has been based on the existence and implementation of the Program of rural development program of the Czech Republic – Axis IV. LEADER, which leads to an improvement of management and to mobilization of the natural inner potential of countryside. The Program of rural development represented the main financial source for fruition of LAG projects in the previous programming period.

In this thesis, activities of the LAG Podchlumí and local subjects for support and development of partnership of residents and for public, business, and non-profit communities have been analysed. Implementation of own projects, through which the versatile development of the region, life improvement of residents, increase the attractiveness of the region has been evaluated. In order to get an independent and objective evaluation, an anonymous questionnaire has been conducted among residents of the region Podchlumí. Further, personal observation of the region Podchlumí, a study of professional literature as well as of internal materials of the LAG has been done. The hypothesis that „the Local Action Group Podchlumí plays an important role in development of partnership of public administration of municipalities, agricultural subjects, independent agricultural as well as non-agricultural entrepreneurs, and non-profit organizations” has been verified on the basis of analysis of realized activities. Support from the Program of countryside development to the region Podchlumí, Measure IV.1.2 - Realization of local development strategy, contributed to achieving improvements in quality of life of residents. The greatest support was given to appearance of communities and quality of infrastructure, development of public facilities and services. Financial resources were spent also on modernization and development of agricultural as well as non-agricultural business. In comparison with other LAGs in the district Jičín, the LAG Podchlumí supported the greatest number of projects through the [measure IV.1.2](#) of the Rural development program on realization of local developing strategy. It has been found by means of evaluation of the anonymous questionnaire among residents of the region that residents perceive improvement of appearance and life of communities but

they are not aware of the fact that many projects have been implemented with the contribution of activities of the LAG Podchlumí. For this reason, the LAG Podchlumí should focus more on propagation of its own activities. Residents of the region are interested in surrounding of their villages.

It is possible to made conclusion that the results of analysis of activities of the LAG authenticated and confirmed correctness of the hypothesis that „the Local Action Group Podchlumí plays an important role in development of partnership of public administration of municipalities, agricultural subjects, independent agricultural as well as non-agricultural entrepreneurs, and non-profit organizations”.

Keywords: Local Action Group, rural region, regional development, grant, project, rural development program, Leader, Jičín.

OBSAH

1. ÚVOD	11
2 CÍL PRÁCE	12
3 LITERÁRNÍ REŠERŠE	13
3.1 Region	13
3.2 Územně statistické jednotky.....	13
3.3 Venkovský prostor	15
3.3.1 Synergický model rozvoje venkova.....	16
3.4 Venkovská obec	18
3.5 Regionální rozvoj	19
3.6 Rozvojové problémy	20
3.7 Rozvojový potenciál.....	20
3.8 Aktéři regionálního rozvoje.....	20
3.9 Nástroje regionální politiky.....	21
3.9.1 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.....	24
3.10 LEADER	26
3.11 Místní akční skupina	28
3.11.1 Historie MAS.....	30
3.11.2 Současnost MAS.....	31
3.11.3 Funkce MAS v regionu.....	31
3.11.4 Finanční prostředky MAS	33
3.11.5 Místní akční skupiny v zahraničí.....	36
4 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ	41
4.1 Základní informace o Místní akční skupině Podchlumí.....	41
4.2 Území Místní akční skupiny Podchlumí	42
4.3 Cíl činnosti MAS Podchlumí	44
4.4 Partnerství MAS Podchlumí.....	45

4.4.1 Členská základna MAS Podchlumí	45
4.4.2 Zájmové skupiny MAS Podchlumí	46
4.5 Historie MAS Podchlumí	47
4.6 Zdroje MAS Podchlumí	49
4.6.1 Finanční zdroje	49
4.6.2 Lidské zdroje	49
4.6.3 Technické zdroje.....	50
4.7 Prezentace MAS Podchlumí.....	50
5. VLASTNÍ PROJEKT	52
5.1 Hodnocení MAS Podchlumí	52
5.2 Realizace rozvoje území MAS Podchlumí.....	53
5.3 Strategický plán LEADER MAS Podchlumí	56
5.3.1 Projekty dle fichí.....	56
5.5 Výzvy	59
5.6 Vyhodnocení realizace SPL MAS Podchlumí v období 2007 – 2013	61
5.6.1 Vyhodnocení monitorovacích indikátorů	61
5.6.2 Naplnění cílů SPL MAS Podchlumí.....	62
5.6.3 Hodnocení naplněnosti strategického plánu	62
5.7 Dotazníkové šetření.....	66
5.7.1 Statistické vyhodnocení dotazníkového šetření.....	66
5.8 MAS v okrese Jičín	69
6. DISKUZE.....	72
7. ZÁVĚR	79
8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81
8.1 Knižní zdroje	81
8.2 Právní předpisy.....	85
8.3 Internetové zdroje.....	86

8.4 Ostatní zdroje	88
9. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ, ZKRATEK A PŘÍLOH	89
9.1 Seznam tabulek.....	89
9.2 Seznam obrázků	89
9.3 Seznam zkratk.....	90
9.4 Seznam příloh.....	91

1. ÚVOD

„Obyvatelé velkoměst jsou lidé, kteří přišli z venkova do města tvrdě pracovat, aby si pak mohli dovolit přesídlit na venkov.“

George Mikes

Území České republiky většinou tvoří venkovský prostor, z tohoto důvodu je kladen velký důraz na jeho udržitelnost a rozvoj.

Místní akční skupiny (MAS) svojí činností nemalou měrou přispívají k rozvoji venkovského prostoru. Při plánování a realizaci svých aktivit místní akční skupiny důsledně dodržují princip partnerství občanů, veřejné, podnikatelské a neziskové sféry.

Prvotním impulsem k založení místních akčních skupin byla možnost čerpání finančních prostředků z programů LEADER. Jejich prvotní úloha v oblasti obnovy a rozvoje venkova se postupně rozšiřuje. Z původních „regionálních grantových agentur“ se stávají aktéři, kteří pomáhají vrátit na český venkov hodnoty, jakými jsou pocit sounáležitosti s místem, kde žijeme a pocit sounáležitosti s lidmi, s nimiž ho sdílíme. Budují komunitní způsob života na venkově. Umožňují obyvatelům venkova přímo se podílet na rozhodování o dění v regionu. Jsou silným motivačním faktorem v plánování rozvoje venkova, regionu kde působí.

Úspěšnost a schopnost dlouhodobě přispívat k rozvoji venkovského prostoru místních akčních skupin je založena na efektivnosti a komplexnosti činnosti:

- Na schopnosti kvalitně identifikovat problémy a možnosti regionu kde působí a na základě jejich vyhodnocení stanovit strategii rozvoje tohoto regionu.
- Mít vypracovaný mechanismus přerozdělování finančních prostředků z programů typu LEADER.
- Podílet se na společenském životě regionu, realizovat vlastní projekty, provozovat komerční činnost, zaměstnávat kvalifikovaný personál.
- Základem pro jejich činnost je otevřené místní partnerství veřejné, soukromé a neziskové sféry. Získávání a předávání zkušeností s prací ve venkovském prostoru na regionální, národní a mezinárodní úrovni. Informování o své činnosti, o dění v regionu.

2 CÍL PRÁCE

Cílem diplomové práce je prozkoumání vztahu mezi Místní akční skupinou Podchlumí, z. s. (MAS Podchlumí) a kvalitou života obyvatel, vlivu na rozvoj podnikání ve venkovském regionu Podchlumí, nacházejícím se na území okresu Jičín. Diplomová práce se zabývá zhodnocením přínosu MAS Podchlumí, jako vhodného nástroje podpory rozvoje partnerství venkovské oblasti.

V diplomové práci bude provedeno zhodnocení MAS Podchlumí při získávání a přerozdělování finančních prostředků z Programu rozvoje venkova IV. Osy LEADER. Zhodnocení aktivit mezi MAS Podchlumí a místními subjekty, podpora a rozvoj regionu na principu partnerství občanů, veřejné, podnikatelské a neziskové sféry, realizace vlastních projektů, prostřednictvím kterých podporuje všestranný rozvoj regionu, zlepšení života obyvatel, zvýšení atraktivnosti regionu. Na základě této analýzy bude ověřena hypotéza: „Místní akční skupina Podchlumí hraje důležitou roli v rozvoji partnerství veřejné správy (obcí a měst), zemědělských subjektů a samostatných zemědělských a nezemědělských podnikatelů, neziskových organizací.“ Hypotéza vychází z předpokladu, že region Podchlumí je tradiční venkovský region s vysokým počtem malých obcí a nízkou hustotou zalidnění. Plynoucí finanční podpora z Programu rozvoje venkova IV. Osy LEADER bude ovlivňovat rozvoj partnerství a život v obcích tohoto regionu.

Cílem bude i prozkoumání vztahu MAS Podchlumí a života, vztahů obyvatel k regionu Podchlumí. Tento cíl bude ověřen na základě dotazníkového šetření.

V mezích obecných principů a principů pro programové období 2007 – 2013 bylo financování jednotlivých investičních a neinvestičních projektů zajištěno z nástrojů Kohezního fondu (CF), Evropského sociálního fondu (ESF) a Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Pro předmět této diplomové práce bude klíčovým finančním nástrojem Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD).

Distribuci finančních prostředků z EAFRD zajišťuje Program rozvoje venkova (PRV), který byl rozčleněn do 4 hlavních os. Právě osa IV. LEADER, která má vést ke zlepšení řízení a mobilizaci přirozeného vnitřního potenciálu venkova, je hlavním finančním zdrojem pro realizaci projektů MAS.

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Region

Region je objektem regionalistických studií, předmětem těchto studií jsou prostorové vztahy, jevy a procesy.

Jakékoliv ohraničené místo můžeme obecně nazvat regionem. K vymezení hranic regionů – oblastí dochází v rámci vnímání, charakterizování typických znaků a uvědomování si odlišností geografického rázu. Tyto hranice pak chápeme jako sociální konstrukci – výsledek lidského vnímání (percepce), interpretace a explanace světa, který nás obklopuje.

Regiony jsou typické jednotky, které se od sebe vzájemně odlišují. Jsou to jednotky, na které lze rozložit složitou prostorovou organizaci současné společnosti (Hudečková a kol., 2009).

Vymezení regionů a definování cílů je základním předpokladem pro uplatňování regionální politiky (Blažek a Uhlíř, 2011; Wokoun, 2008).

3.2 Územně statistické jednotky

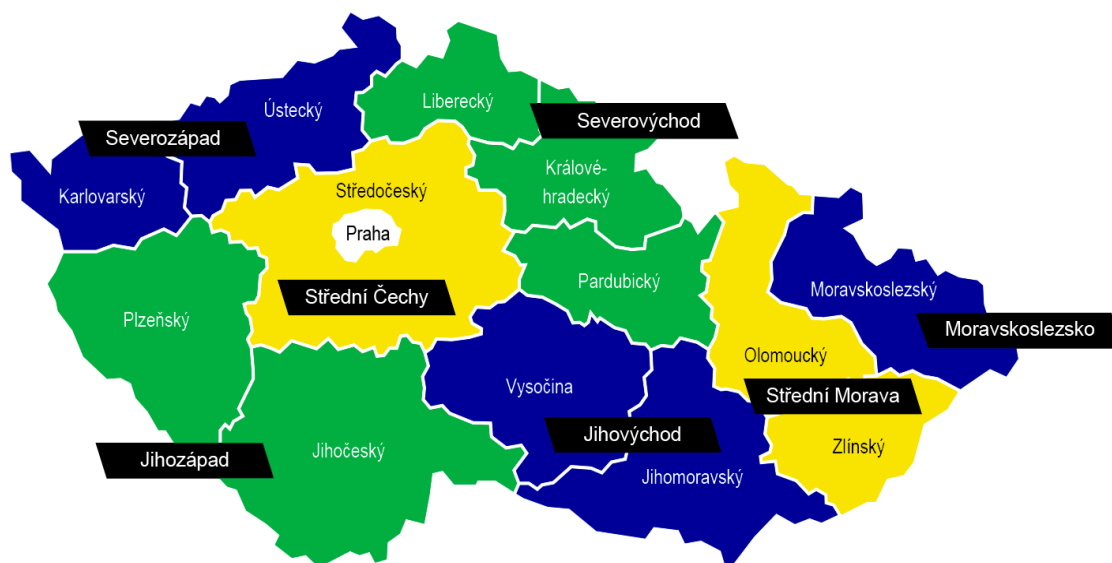
V České republice od 1. 1. 2000 platí Klasifikace územních statistických jednotek CZ NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques), která byla zavedena Statistickým úřadem Evropských společenství (Eurostatem) ve spolupráci s ostatními orgány EU. Hlavním úkolem zavedení společné evropské klasifikace byla snaha získávat statistická data (hlavně ekonomická) o srovnatelných územích členských států, které je pak možné objektivně vyhodnocovat.

Od 1. ledna 2008 pro územní jednotky nižší než kraj byl zaveden systém LAU (Local Administrative Units), který podchycuje regionální územní jednotky. Oba systémy jsou vzájemně propojeny.

Tabulka 1 Zařazení územních jednotek České republiky v systému NUTS a LAU (ČSÚ, 2015, vlastní zpracování)

NUTS	Územní jednotka	Počet jednotek
NUTS 0	stát – ČR	1
NUTS 1	území – ČR	1
NUTS 2	oblast – region soudržnosti	8
NUTS 3	kraj	14
LAU		
LAU 1	okresy	77
LAU 2	obce	6251

Aby Česká republika mohla čerpat pomoc z fondů Evropské unie, bylo zapotřebí sjednotit některé kraje. Tak vzniklo 8 regionů soudržnosti, které splňují meze počtu obyvatel pro NUTS 2. Z tohoto důvodu byly zřízeny právní subjekty – regionální rady regionu soudržnosti, které mají podle zákona 248/2000 Sb. za úkol spravovat finanční prostředky strukturálních fondů Evropské unie pomocí regionálních operačních programů.

Obrázek 1 Mapa skladby 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II) (MMR ČR, 2016, vlastní zpracování)

V regionech dělených státními hranicemi na základě dohody regionů dvou i více zemí vznikly euroregiony. Euroregiony jsou nadnárodním typem svazků nebo sdružení měst a obcí. Jejich cílem je příhraniční spolupráce a realizace příhraničních projektů, které by měly pomoci odstranit regionální nerovnosti v kultuře, v sociální, hospodářské a infrastrukturní oblasti a v dalších oblastech. Na území České republiky je 13 euroregionů, v celé Evropě jich je více než 170.

způsoby. Jedním je hustota zalidnění a velikostní kategorie obce. Venkov lze chápat jako spojitě území složené z volné krajiny a jednotlivých sídel, potom je venkovský prostor vymezován ukazateli vztahenými k ploše (hustota obyvatelstva). Druhým způsobem je vymezení venkovského prostoru jako soubor venkovských obcí. V tomto případě je venkovská obec vnímána jako nespojitě vymezení jednotlivých sídel, obcí dle stanovených kritérií vztahující se k jednotce. Většinou se jedná o absolutní ukazatele (počet obyvatel, správní funkce, apod.) Nejčastěji jsou venkovské obce vymezovány na základě počtu obyvatel (v ČR se používá hranice 2000, resp. 3000 obyvatel), hustoty zalidnění, charakteru a hustoty zástavby obce, statutu obce dle právních norem státu, podílu přírodních ploch nebo zastavěných ploch na celkové rozloze obce apod. (Klufová, 2015). V České republice žije čtvrtina obyvatelstva na venkově.

Venkovské oblasti Evropy jsou velmi různorodé, proto je nelze jednoduše definovat na základě jednoduchého kvantitativního kritéria. Evropská komise vyvinula novou typologii hodnocení venkovských oblastí, tzv. typologii kontinua město–venkov. Vychází z přístupu OECD, který je založen na hodnocení oblastí a TL3 regionů, např. OECD 2011, v ČR na úrovni krajů. Tento přístup je aplikován na buňky populačního gridu regiony NUTS 3. Tato nová typologie pro identifikaci populace urbánní oblasti používá jednoduchý dvoustupňový přístup:

1. V buňkách o rozloze 1 km² je aplikována prahová hodnota hustoty zalidnění 300 obyv./km².
2. Minimální velikost 5000 obyvatel je použita na skupiny buněk nad prahovou hodnotu hustoty zalidnění.

Výše uvedeným způsobem pak venkovské obyvatelstvo představují lidé žijící v oblastech mimo takto vymezené oblasti (Klufová, 2015).

Dle klasifikace žije 68 % obyvatel EU 27 v urbánních oblastech, 32 % na venkově. Podle definice OECD je tento podíl vyšší o 5 %. Ve venkovských LAU 2 (definován jako LAU 2 s min. 50 % obyvatel žijících ve venkovských oblastech) činí podíl populace 28 %. Toto je téměř shodná hodnota jako byla zjištěna původní metodikou OECD (Klufová, 2015).

3.3.1 Synergický model rozvoje venkova

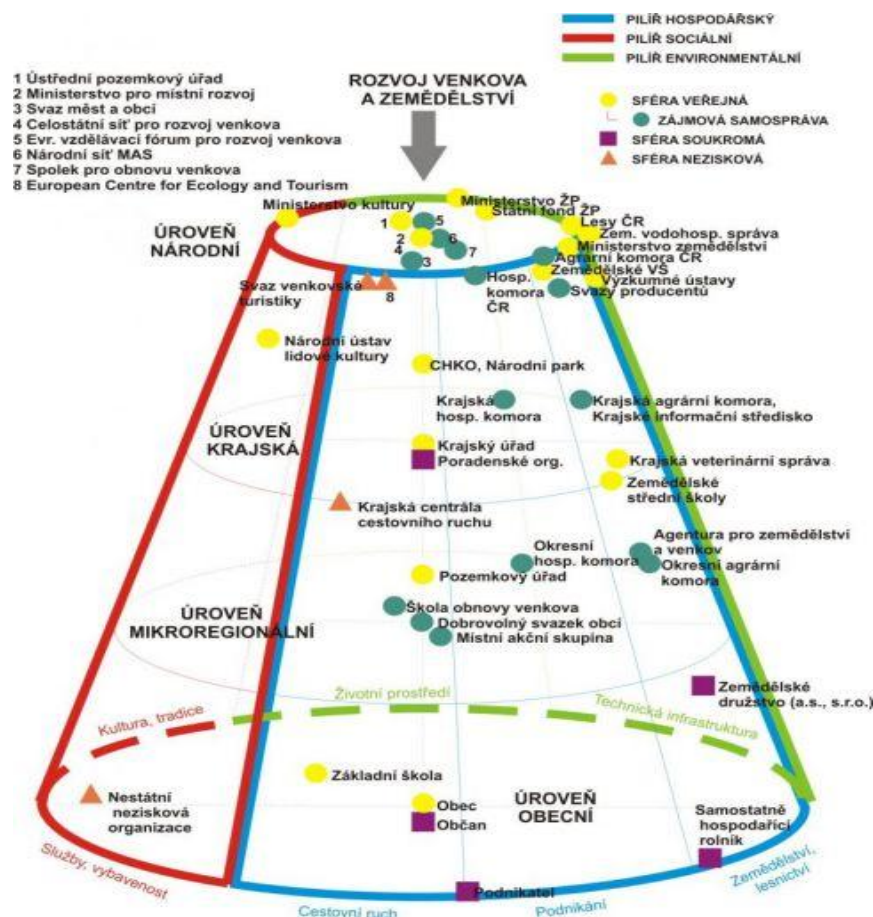
Model vzniká modelováním – vytvářením teoretického obrazu reality. Je to způsob poznání, při kterém se zákonitosti a vztahy pozorovaného objektu zkoumají prostřednictvím teoreticky vykonstruovaného modelu. Níže uvedený (obrázek 3) model synergického

působení důležitých organizací (institucí) rozvoje venkova prezentuje strukturu aktérů venkovského prostoru (Svobodová, 2011).

Základem trojrozměrného prostorového modelu je vymezení základních pilířů venkovského prostoru – hospodářský, sociální a environmentální. Tyto pilíře se dělí na jednotlivé složky venkovského prostoru. Důležitými subjekty jsou instituce a aktéři, kteří se aktivně participují na rozvoji venkovského regionu, resp. zemědělství. Výsledkem jejich činnosti je zlepšení kvality života obyvatel, zlepšení podmínek pro podnikání, zlepšení občanské vybavenosti apod. Tyto subjekty jsou specifické pro venkov a nepůsobí plošně (Svobodová, 2011).

Model zachycuje jen klíčové vztahy mezi jednotlivými aktéry. Tyto vztahy se opakují v čase a vedou ke změnám v prostoru. Vztahy mohou probíhat na vertikální úrovni, což představuje meziobecní – mikroregionální – krajská – celonárodní úroveň nebo na horizontální úrovni, což je například spolupráce obce s místními zájmovými spolky (Svobodová, 2011).

Model také zachycuje důležité skutečnosti ovlivňující komplexní a vyvážený rozvoj venkovského regionu. Tři základní pilíře rozvoje jsou blíže specifikovány do rozvojových oblastí. K těmto jednotlivým oblastem jsou přiřazeny aktéři mající rozhodující význam včetně jejich rozvojových nástrojů. Činnost některých aktérů se může prolínat ve více pilířích (Svobodová, 2011).

Obrázek 3 Synergie ve venkovském prostoru (Svobodová, 2011, vlastní zpracování)

3.4 Venkovská obec

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů název venkovská obec nezná. Definuje jen obec jako: „ Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“

Obec jako základ územní samosprávy je definována třemi základními prvky: samospráva, území a lidé. Obce jsou ekonomicky samostatné subjekty, vlastní majetek a finance, se kterými musí efektivně nakládat (Čebišová, 1996).

„Obec je sociální organismus, který je geograficky vymezený a relativně stabilní. Je charakterizován souborem dynamických znaků (základních a specifických charakteristik), které ho odlišují od jiných forem osídlení.“ (Toth, 1998).

V odborné literatuře a pro účely Programu rozvoje venkova je v České republice používána pro vymezení venkovských obcí statistická hranice 2000 obyvatel. Některými autory je po přijetí novely zákona o obcích v souladu s § 3 používána mez do 3000 obyvatel (Perlín, 2009).

Česká republika má odlišnou strukturu osídlení v porovnání s členskými státy EU. Na území ČR se nachází vysoký počet venkovských obcí (sídel), které jsou roztržštěné, mají rozdrobenou velikostní strukturu (Čmejrek, 2008).

K 1. 1. 2015 bylo v ČR 6253 obcí, z toho 5566 obcí do 2000 obyvatel, tj. 89 % venkovských obcí. Z toho vyplývá, že převážnou část území ČR zaujímají venkovské obce (ČSÚ, 2015).

Ve venkovských obcích ČR žije 26,9 % obyvatel (ČSÚ, 2015). Tato čtvrtina obyvatel z celkového počtu obyvatelstva ČR žije v méně urbanisticky dokonalém prostředí ve srovnání s městským, přitom venkov zabezpečuje ohromný přírodní a výrobní potenciál (Knedlová, 2005).

3.5 Regionální rozvoj

„Regionální rozvoj je chápán jako vyšší využívání a zvyšování potenciálu daného systematicky vymezeného prostoru (území), vznikající v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Toto zvýšení a vyšší využití se projevuje v lepší konkurenceschopnosti soukromého sektoru, životní úrovni obyvatel a stavu životního prostředí apod.“ (Wokoun, 2008a).

V České republice se stále zvyšuje zájem o problematiku regionálního rozvoje. Je mnoho důvodů, proč se rozvoji regionu věnovat. Důvodem jsou významné rozdíly mezi regiony v nezaměstnanosti a v HDP, tyto řadíme mezi vnitřní příčiny. Vnější příčiny jsou ovlivněny vstupem ČR do Evropské unie. Od programového období 2007 – 2013 prostřednictvím Lisabonské strategie ČR usiluje o regionální politiku zaměřenou na vzájemnou soudržnost a rovnováhu.

Úkolem Lisabonské strategie je zvýšení ekonomického růstu a konkurenceschopnosti Evropské unie vůči Japonsku a Spojeným státům Americkým. Počátečním cílem bylo odstranění mechanismů způsobujících ekonomické zaostávání EU. Naplnění těchto cílů se ukázalo oproti předpokladům náročnější, proto v průběhu let vznikla doplnění původní strategie. Byly vymezeny priority do užších oblastí. Prostřednictvím těchto změn dochází ke zvýšení priority řešení otázky regionální politiky (Houska, 2006).

EU rozvoj regionů realizovala v programovém období 2007 – 2013 pomocí tří hlavních cílů politiky soudržnosti, které byly stanoveny v roce 2007.

Prostřednictvím cíle „Konvergence“ byl podporován vznik nových pracovních míst v méně rozvinutých členských zemích EU. Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ a „Evropská územní spolupráce“ dopomáhají prostřednictvím regionálních

programů k zajištění ekonomické rovnováhy. Tento postoj regionální politiky vede především k budování společné identity a je projevem jakési solidarity (Chvojková a Květoň, 2007).

3.6 Rozvojové problémy

„Rozvojové problémy (slabé stránky, limity, bariéry rozvoje) regionu vyplývají buď z nedostatečně objektivního či subjektivního rozvinutí vnějších nebo vnitřních podmínek během dosavadního vývoje rozvoje regionu (rozvojové šance), nebo naopak z přecenění jejich možností, které neodpovídají komplexnímu optimu jejich rozvoje (limity, bariéry).“ (Wokoun, 2008a).

3.7 Rozvojový potenciál

Rozvojový potenciál není jednoduché definovat. Důvodem je variabilita jednotlivých regionů, proto nelze jednoznačně identifikovat rozvojový potenciál. Není tvořen vždy shodnými charakteristikami, podmínkami a faktory.

Rozvojový potenciál je soubor řady podmínek a faktorů regionu:

- přírodní podmínky, životní prostředí (významné z pohledu atraktivity území),
- sociální podmínky (tvoří obyvatelstvo včetně jeho charakteristik),
- ekonomické podmínky (rozsah zemědělství, průmyslu a služeb),
- technické podmínky (dopravní obslužnost, vodohospodářská a energetická vybavenost),
- sociální infrastruktura (kulturní, volnočasová a sportovní zařízení, školství, zdravotnictví),
- osídlení (Wokoun, 2008b).

Hawkenovo (2003) nové pojetí ekonomické teorie prostoru se dotýká mnoha oborů lidské činnosti (využití přírodních a lidských zdrojů, zemědělství, průmyslu, osídlení, regionálního plánování), popírá zažitá stereotypy, přichází s inovativním řešením. Předkládá nový neotřelý pohled na člověka, který životní prostředí neplení, ale žije s ním ve vzájemné symbióze a snaží se o jeho udržitelnost pro další generace.

3.8 Aktéři regionálního rozvoje

Fungování regionálního rozvoje závisí na subjektech, které se věnují strategii rozvoje a rozvoji samotnému. Promyšlené, plánovité rozvojové strategie vycházejí ze stanoveného institucionálního a partnerského rámce. Tento rozvojový rámec vymezuje aktérům působícím v regionu jejich práva a povinnosti. Galvasová (2007) tyto aktéry rozděluje podle vztahu k řešenému problému na tři základní skupiny subjektů:

- podílejší se (Shareholders) – zapojené subjekty, např. spolupracující obce, podnikatelé,
- zainteresovaní (Stakeholders) – subjekty, na které aktivita působí, např. občané, návštěvníci regionu,
- dotčení (Placeholders) – subjekty veřejné správy, které spravují – řídí daný region, např. kraje, města, obce.

Aktéry lze ještě rozdělit z hlediska prostorové úrovně do kategorií:

- obecní a mikroregionální úroveň – obce, organizace zřizované obcí, místní akční skupiny, zájmová sdružení, podnikatelé,
- krajská úroveň – kraj, územní orgány státní správy, svazky obcí,
- státní úroveň – vláda, ministerstva, celostátní zájmová sdružení (Agrární komora ČR, Hospodářská komora ČR).

Toto vhodné rozložení aktérů podle Galvasové (2007) ilustruje níže uvedený obrázek 4.

		SEKTORY		
		Veřejný	Podnikatelský	Neziskový
ÚROVEŇ	Evropská	Evropská komise (rámec SZP EU)	Nadnárodní zájmová uskupení (např. COPA a další svazy zemědělců, výrobců a producentů)	Sítě
	Národní	Ministerstva; Celostátní síť pro venkov	Celostátní zájmová uskupení	Spolky, svazy, sítě
	Krajská	Kraj; Vysoké školy; Krajská informační střediska	Podnikatelská sdružení	Nezisková sdružení
	Lokální	Obce – DSO, MAS; Obcí zřizované organizace	Podnikatelé, zemědělci	Zájmová sdružení, spolky

Obrázek 4 Matice aktérů – prostorová úroveň versus typ sektoru (GaREP, 2016, vlastní zpracování)

3.9 Nástroje regionální politiky

Výše uvedení aktéři se přímo či nepřímo podílejí na rozvoji regionu prostřednictvím nástrojů regionální politiky. Tyto nástroje můžeme rozdělit na základě metodologické klasifikace na nástroje finanční a nefinanční. Finanční nástroje jsou dotace, granty, kapitálová podílňictví, úvěry, daňová zvýhodnění. Často opomíjené nefinanční nástroje mají také velký význam. Dělí se na administrativní nástroje (úpravy legislativy), institucionální nástroje (strategické řízení, plánování rozvoje), věcné nástroje (propagace, poradenství). Tyto nástroje

umožňují iniciovat a regulovat aktivity, pomocí nichž se ovlivňuje rozvoj regionu (Wokoun, 2006).

Dočkal ve svém díle *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství* nazývá regionální politiku EU za „*politickou arénu s četnými kolektivními či korporátními prvky*“ (Dočkal a kol., 2006). Tato definice vychází z příspěvku Perkmanna, který regionální politiku EU vyjadřuje pomocí „*silné oboustranné (resp. mnohostranné) závislosti mezi veřejnými subjekty na různých teritoriálních úrovních*“ (Perkmann, 2002). Dle Dočkala „*mezi aktéry regionální politiky EU vznikají husté politické sítě, a to jak na vertikální – prostupující všechny tři roviny EU, tak i horizontální – v rámci interakcí aktérů na každé z rovin*“ (Dočkal a kol., 2006). Dočkal také upozorňuje na některé autory, kteří při vystižení podstaty regionální politiky EU užívají termíny jako kolektivní, korporativní, politické sítě apod., ale nesnaží se je odpovídajícím způsobem vysvětlit. Spíše většina autorů se těmito termíny zcela vyhýbá. Spolupráci mezi aktéry regionální politiky EU vysvětlují principem partnerství (Dočkal a kol., 2006).

V roce 1988 byla integrována regionální politika s částí zemědělské a sociální politiky do tzv. strukturální politiky. Hlavním cílem této politiky bylo dosažení soudržnosti, která byla definována v Jednotném evropském aktu. Dalším cílem strukturální politiky bylo snižování sociálně–ekonomických disparit mezi evropskými regiony (Tomšík, 2009).

Měřením disparit a vybraným aspektům disparit v malých státech se věnují Felsenstein and Portnov (2005). Zabývají se též jejich konkurenceschopností. Zkoumají analýzy regionálních rozdílů v malých státech EU.

V České republice je v současnosti základním nástrojem pro programovací období 2014 – 2020 Strategie regionálního rozvoje České republiky, za niž nese zodpovědnost Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Strategie byla schválena usnesením vlády ze dne 15. Května 2013 č. 344. Jejím hlavním úkolem je zajištění provázanosti aktivit národní regionální politiky ČR a politiky EU. Tato strategie je základem pro vznikající regionálně zaměřené rozvojové programy, které jsou financovány z národních zdrojů nebo spolufinancovány ze zdrojů EU (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013).

Strategické plány EU mají sedmileté cykly, u kterých Evropská komise vytyčí cíle regionální politiky. Tyto nástroje financuje nebo spolufinancuje EU. V případě, že plán na úrovni EU je připraven a schválen, připraví si každý členský stát svůj Národní rozvojový plán, ve kterém si vytyčí své priority.

V České republice vzniká dokument nazývaný Národní strategický referenční rámec. Jeho obsahem je analýza hospodářského vývoje ČR. Na základě této analýzy jsou hledány

problémové oblasti, které mohou být překážkou udržitelného rozvoje státu. Informace získané z této analýzy jsou základem pro vznik Operačních programů, ty jsou zaměřeny na jednotlivé oblasti podpory (inovace, průmysl, věda). Z těchto programů jsou finančně podporovány úspěšné projekty a prostřednictvím těchto projektů se plní cíle Národního rozvojového plánu a rozvoje regionů (Chvojková, 2007).

Rada EU a Evropský parlament vytyčily tři základní nástroje, které mají dle Kantora (2009) pomoci ke zjednodušení čerpání finančních prostředků na rozvoj regionální politiky:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) podporuje územní spolupráci v rámci zemí EU s cílem zvýšení konkurenceschopnosti, posílení a modernizace hospodářství, rekonstrukce kulturních památek, výsadby regenerační zeleně, výstavby či opravy infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, zavádění služeb elektronické veřejné správy,

- Evropský sociální fond (ESF) podporuje projekty z oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů, neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, např. rekvalifikační kurzy, zlepšení přístupu k zaměstnávání, přizpůsobení podniků, potlačování diskriminace, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, tvorbu inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů apod.

- Kohezní fond (KF, fond soudržnosti – FS) je určen na podporu rozvoje chudších států, které se potýkají s problémy související se vznikem hospodářské a měnové unie. Financovány jsou investiční (infrastrukturní) projekty, pouze se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (např. transevropské sítě), ochranu životního prostředí a na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

V ČR se postupně vyvíjely nástroje regionální politiky, které byly financovány z národních zdrojů. Od roku 1992 byly jen pobídkové nástroje pro podporu podnikání a podnikatelské infrastruktury. V roce 1998 se začaly vyplácet státní záruky za bankovní úvěry, úhrady úroků z bankovních úvěrů, odměny za nově vytvořená pracovní místa. Později přibýly další finanční nástroje, které jdou v souladu se současnou moderní dobou. K pobídkovým nástrojům vznikly další nástroje, tzv. institucionální nástroje, prostřednictvím kterých jsou podnikatelům poskytovány informace, rady. Dále vznikly regionální rozvojové agentury. Jejich hlavními úkoly jsou analýzy strategie regionu, vznik regionálního partnerství, rozvoj cestovního ruchu, spoluúčast na přípravách projektů k zajištění zahraničních investičních prostředků. Podle Stejskala a Kovárníka (2009) jsou tyto uvedené nástroje v ČR hojně využívány. Pozitivně hodnotí účast regionálních samospráv, která není v celorepublikové rovnováze. Domnívají se, že důvodem této nerovnováhy je neexistence zákona nebo nařízení,

kteřé by určovalo samosprávám směr práce s nástroji regionální politiky, např.: vztah k mezinárodním investičním pobídkám.

Obrázek 5 Programové dokumenty (eAGRI, 2014)

3.9.1 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Do společné zemědělské politiky EU spadá podpora rozvoje venkova, pro kterou je finančním nástrojem mimo jiné Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV, European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD). Finanční prostředky z tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny, kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.

Změnou v programovém období 2014 – 2020 je zařazení EZFRV mezi Evropské strukturální a investiční fondy.

Finanční prostředky (podpora z EAFRD) jsou členskými zeměmi EU převáděny prostřednictvím sedmiletých celostátních či regionálních programů rozvoje venkova (PRV). V ČR je podpora poskytována prostřednictvím nástroje tzv. Programu rozvoje venkova (PRV).

Ministerstvo zemědělství ČR je řídicím orgánem PRV. Státní zemědělský intervenční fond plní funkci platebního a certifikačního orgánu.

Cílem programu je „obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro

konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura“ (edotace, 2016).

Česká republika stejně jako ostatní členské státy při tvorbě priorit PRV musely vycházet ze strategií Evropa 2020 a být s nimi v souladu. Obecné cíle podpory pro rozvoj venkova na období 2014 – 2020 jsou podrobněji formulovány do šesti priorit platných pro celou EU. Každé opatření může přispívat k dosažení cílů několika priorit. Jde o tyto priority:

- *Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech.*
- *Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů.*
- *Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství.*
- *Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím.*
- *Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu.*
- *Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech (eAGRI, 2014).*

V průběhu realizace budou naplňovány výše uvedené priority dle významu pro PRV.

Obrázek 6 Priority graficky řazené dle významu pro PRV (eAGRI, 2014)

3.10 LEADER

Mluvíme-li o iniciativě a principech LEADER, pohybujeme se ve venkovském prostředí. Venkovské prostředí se změnilo z prioritně vnímaného prostoru pro zemědělskou výrobu též na místo pro jiné podnikání a pro trávení volného času. Jeho ekonomika se už neslučuje jen se zemědělstvím, působením především vnějších vlivů se stává komplexnějším pojmem vycházejícím z přeměny společnosti, aktivizací přes neo-endogenní místní rozvoj (Lowe et al., 1995; Ray, 2001; Ward et al., 2005). Lowe (2006) naznačil souvislost mezi exogenním (modernizační teorie, produktivismus) a endogenním rozvojem (lokální sítě, hráči, zdroje), kdy některé důsledky mají vnější příčinu. Tuto zásadu též potvrzuje Ward (2006), podle kterého jsou místní ekonomické podmínky výsledkem procesů i ne-místního původu.

Pokud definujeme venkov jako prostředí, které zahrnuje vzájemné vnitřní a vnější vazby, neopomíjíme neekonomické aspekty venkovského života, kulturní a environmentální rozdíly. Tento přístup je zaměřen na zprostředkování vzájemného působení mezi lokálními aktéry a širšího politického, institucionálního a přírodního prostředí (Ward et. al., 2005).

Na rozdíl od exogenního přístupu je v neoendogenním přístupu kladen zřetel na rozvoj venkova. Není zde prioritou zemědělství, ale zaměřuje se na udržování venkovského prostředí a udržitelný rozvoj marginálních oblastí (Galdeano-Gómez et. al., 2011).

Na území EU slouží metoda LEADER jako jeden z nástrojů rozvoje venkovských oblastí. Největší důraz je kladen na princip zapojení a spolupráci místních aktérů, kteří nejlépe chápou problémy a potenciál regionu. Z tohoto důvodu pak správně řeší vzniklé potřeby regionu. Tento přístup je označován „zdola nahoru“ nebo „BOTTOM UP“. Toto označení vystihuje přístup, že směr strategie není dán nařízeními na státní úrovni, ale místními aktéry (NS MAS, 2012).

Přístup „zdola nahoru“ je označován jako nejdůležitější ze všech sedmi principů metody LEADER. Zkušenosti s tímto přístupem dokazují, že není protikladem opačného přístupu „shora dolů“, kdy jsou regiony řízeny vnitrostátními orgány a jejich nařízeními. Optimální přináší výsledky kooperace a interakce obou přístupů (Evropská komise, 2006).

Úkolem přístupu „BOTTOM UP“ je generovat řadu realizací venkovských projektů, které jsou jen těžko dosažitelné standardními způsoby pro administraci evropských fondů (NS MAS, 2012).

LEADER je zkratkou francouzského označení „*Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale*“, volný překlad: „*Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku*“ (NS MAS, 2012).

V roce 1991 vznikla v EU iniciativa LEADER. Od počátku jejího založení měla sloužit k rozvoji regionálního potencionálu za účasti místních aktérů. Základní principiální východisko „zdola nahoru“ dokazuje, že je správné zapojení místních společenství, neboť efektivně dopomáhá k vytváření nových pracovních míst a vhodného podnikatelského prostředí. Poprvé byl přístup LEADER ustanoven jako iniciativa společenství EU, finanční prostředky se získávaly ze strukturálních fondů EU. (UE, 2006).

Metoda LEADER v českém překladu znamená „Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku“. Je to účinný nástroj rozvoje venkovských regionů, v ČR se používá od roku 2004.

Finanční prostředky byly čerpány v programovém období 2004–2006 (LEADER+) z Operačního programu Rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství, který byl spolufinancován Evropskou unií. Výhradně ze státního rozpočtu ČR byl financován Národní program LEADER ČR, vypisovaný v letech 2004–2008 jako roční dotační program Ministerstva zemědělství. Od roku 2007 je LEADER jednou z os Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013, konkrétně osy IV. LEADER.

Prostřednictvím Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (IV. osa) se v roce 2007 metoda LEADER stala plnohodnotnou součástí regionálního rozvoje. V roce 2004 byla administrace LEADERu převedena z Ministerstva pro místní rozvoj ČR na Ministerstvo zemědělství ČR a stala se součástí operačních programů. (NS MAS, 2012).

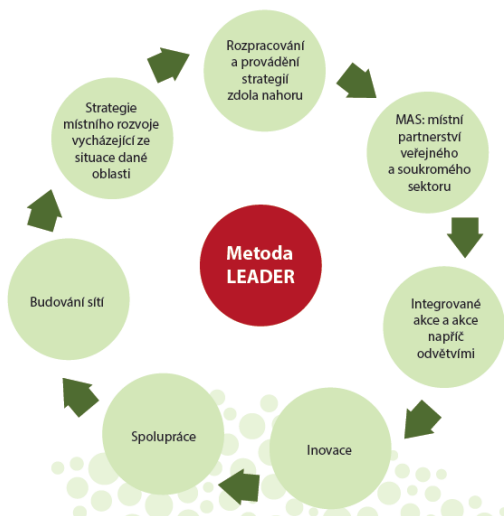
V programovém období 2014 – 2020 se metoda LEADER uplatňuje u všech podpůrných fondů EU.

„Přístup programu LEADER se v podstatě týká vzácných a roztroušených lidských zdrojů na venkově a podpory lidí v myšlení a jednání pro svou vlastní budoucnost. Tento přístup také pomáhá odhalit skrytý potenciál lidí a místních aktiv specifických pro danou oblast, aby bylo dosaženo lepšího využití z hlediska udržitelného hospodářského rozvoje a vyšší sociální soudržnosti“ (Wade, 2011).

Cílem programu LEADER je: *„...především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodních a kulturních dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově“ (SZIF, 2013).*

Metoda LEADER nevystupuje proti místním samosprávám, ale je vhodným doplňkem vybraných aktivit zaměřených na rozvoj a obnovu obcí. Dušová (2010) uvádí, LEADER je obzvlášť vhodný pro aktivizaci regionálních aktérů a vnáší pozitivní efekty do života venkovského regionu. Život na venkově nezajišťuje pouze finančními prostředky, ale klade si za cíl přinášet komplexní zlepšení sociálních, ekonomických i kulturních podmínek.

LEADER umožňuje sdružovat veřejné samosprávy, organizace, podnikatele, aktivní občany se zájmem o rozvoj svého regionu (Pelcl a kol., 2008).

Obrázek 7 Metoda LEADER (NS MAS ČR, 2015, vlastní zpracování)

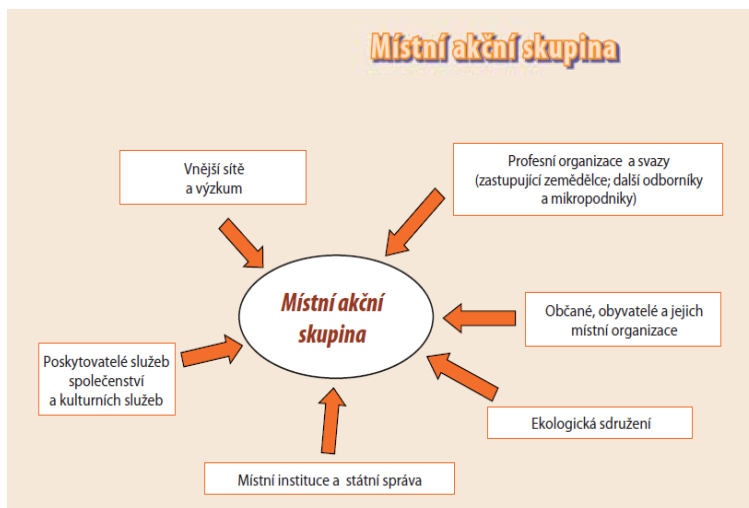
V České republice vedle iniciativy LEADR působí velké množství různých platform meziobecní spolupráce. Například v roce 2010 bylo evidováno 555 mikroregionů, do nichž vstoupilo 86 % obcí ČR. Cílem tohoto dobrovolného sdružování obcí je komplexní rozvoj území obce a zvyšování kvality života na venkově. Mikroregiony působí v menších venkovských regionech a svoji činnost zaměřují většinou jen na to své území. Oproti tomu má iniciativa LEADER výhodu, že aktéři jsou řízeni komplexním strategickým plánem, který přináší rovnováhu jednotlivých regionů. Vykonavatelem metody LEADER je v jednotlivých regionech organizace s názvem místní akční skupina (MMR ČR, 2013).

3.11 Místní akční skupina

Název místní akční skupina (MAS) vychází z anglického Local Action Group (LAG). Označuje organizace vytvářené veřejnými a soukromými partnery z venkovských regionů. Hlavním úkolem je přerozdělování finančních prostředků EU skrze poskytování grantů na místní projekty, které místní aktéři vytvářejí na základě provádění strategie místního rozvoje dle pravidel metody LEADER (European Commission, 2015).

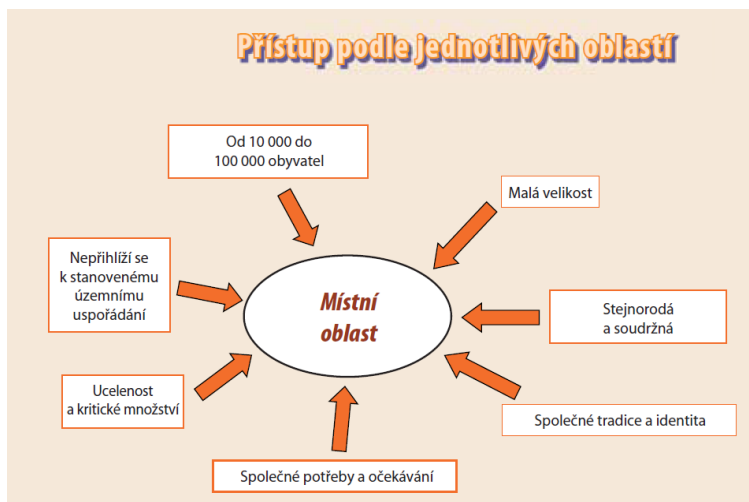
V české definici je uvedeno, že „*hlavním úkolem místních akčních skupin je aktivizace občanů daného mikroregionu*“ (Ministerstvo zemědělství ČR, 2009) a výchozí myšlenkou je, že především venkovské obce mají díky iniciativě LEADER možnost se aktivně zapojit do péče o prostředí regionu a přemýšlet nad regionem v širších souvislostech (Škrabal a kol., 2006).

Činnost tzv. „masek“ je velmi důležitá pro rozvoj venkovského regionu (Holeček a kol., 2009). Místní akční skupiny podporují místní partnerství měst, obcí, dobrovolných svazků obcí – veřejné správy, zemědělských i nezemědělských podnikatelů, neziskových organizací a dalších aktivních jednotlivců. Tyto spolky pracují na základě principů metody LEADER a hlavním úkolem je zvyšování kvality života ve venkovském regionu na základě tvorby rozvojových projektů (Geissendorfer et al., 1998).

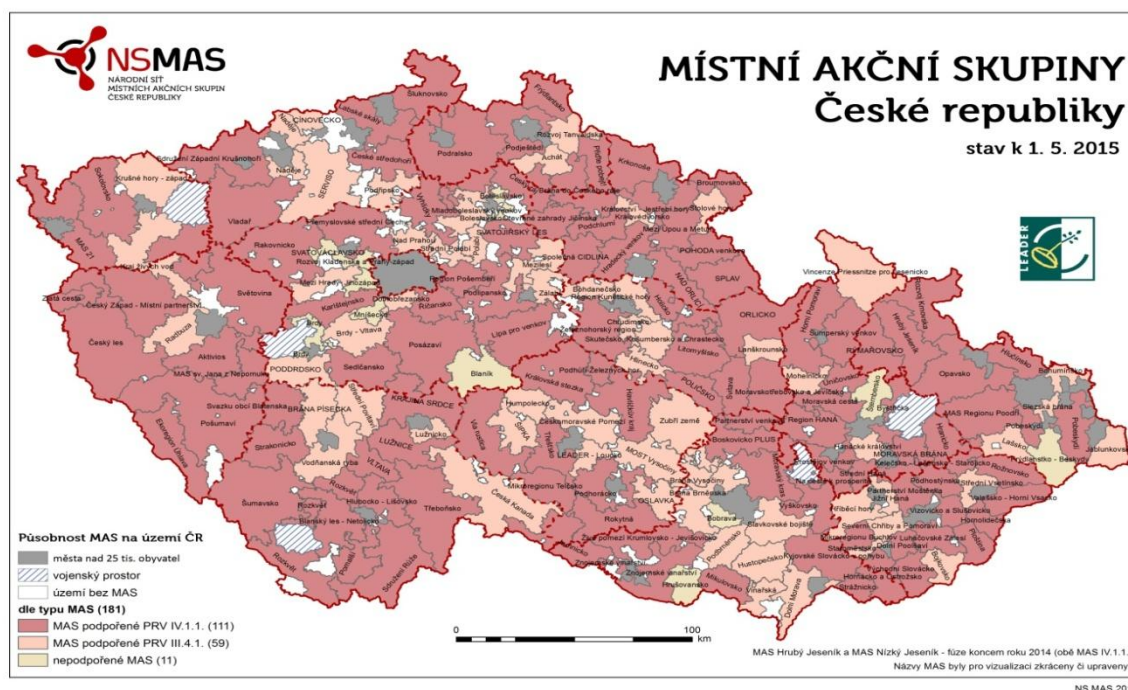
Obrázek 8 Členové MAS (Evropská komise, 2006, vlastní zpracování)

MAS jsou neziskové nestátní organizace (NNO), od jejich počátků měly právní subjektivitu obecně prospěšné společnosti, případně občanské sdružení. S platností nového občanského zákoníku se jedná o zapsaný spolek (z.s.). Každá musí mít tyto dokumenty: stanovy, statut, organizační řád, strukturu organizace, vlastní schválenou strategii rozvoje pro svůj region (Ministerstvo zemědělství ČR, 2009).

Obrázek 9 Přístup do MAS (Evropská komise, 2006, vlastní zpracování)

Svou činnost MAS vykonává na vymezeném území s 10 000 – 100 000 obyvateli, z tohoto území jsou vyjmuta města nad 25 000 obyvatel. Jedna obec může být registrována pouze v jedné MAS. Dle údajů Národní sítě místních akčních skupin České republiky působí k 1. 5. 2015 v ČR 181 MAS. Zaujímají téměř 100 % území ČR mimo vojenské újezdy.

Obrázek 10 Mapa MAS v ČR (NS MAS, 2015, vlastní zpracování)

3.11.1 Historie MAS

Vznik MAS v Evropě je spjat se vznikem iniciativy LEADER v roce 1991. Na základě vývoje venkovské regionální politiky Evropského společenství (ES) vznikla iniciativa LEADER, společně s ní vznikly i první reformy strukturálních fondů ES. Od počátku vzniku MAS měly za cíl podporu přístupu „zdola nahoru“. MAS byly považovány za nutný institucionální základ rozvoje venkova (Majerová, 2011).

V ČR první MAS vznikly v roce 2002. V roce 2004 se MAS zúčastnily programu LEADER ČR a o rok později programu LEADER+. Tento program byl součástí operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (Pelcl a kol., 2008).

Výraznější změny nastaly v programovacím období 2007 – 2013, kdy MAS žádaly o podporu svých projektů prostřednictvím Programu rozvoje venkova ČR jeho IV. osy LEADER. Tato IV. osa měla tři opatření:

- IV.1.1. Místní akční skupina – z tohoto opatření mělo 112 MAS možnost čerpat podporu na svůj provoz, administrativu a poradenství spojené s realizací Strategického plánu Leader (SPL), výše podpory max. 18,3 % rozpočtu.

- IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie – byly podpořeny projekty v souladu s SPL a PRV. Komise příslušné MAS hodnotila podané projekty dle schválených kritérií a dle vyhodnocení rozhodla o jejich realizaci. Výše podpory byla min. 73,2 % rozpočtu.

- IV.1.3. Realizace projektů spolupráce – z tohoto opatření bylo možno čerpat dotace na spolupráci mezi regiony a různými státy. Cílem byla aktivizace spolupráce a zefektivnění fungování iniciativy LEADER, výše podpory byla 8,5 % rozpočtu.

3.11.2 Současnost MAS

Na počátku nového programovacího období 2014 – 2020 musí MAS vypracovat jednotnou metodiku pro efektivní fungování. MAS od roku 2012 pracují na vlastní Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD), podle níž bude efektivnější a snažší příprava projektů pro získání dotací.

Od roku 2015 musí MAS projít procesem standardizace, kterou provede SZIF. Orgány SZIF provedou kontrolu funkčnosti jednotlivých MAS. Zjistí jejich připravenost z odborného i finančního hlediska účastnit se v následujícím období iniciativy LEADER. V případě, že uspějí jednotlivé MAS v procesu standardizace, získají Osvědčení o splnění standardů MAS. Pak své strategie rozvoje předloží k posouzení Ministerstvu pro místní rozvoj ČR. MMR ČR je koordinátorem integrovaných přístupů. Řídící orgány MMR ČR po úspěšném vyhodnocení vydají rozhodnutí o schválení SCLLD a určí výši získané podpory z jednotlivých fondů.

3.11.3 Funkce MAS v regionu

Na základě počtu obyvatel, velikosti území a jiných socio–ekonomických ukazatelů jsou alokovány finanční prostředky, které lze žádat prostřednictvím MAS. V praxi bylo ročně alokováno 45 – 160 mil. Kč jednotlivým MAS. V roce 2011 bylo mezi 112 MAS alokováno 653 mil. Kč (NS MAS, 2012).

Skeptický názor na MAS má Binka (2011), podle jehož názoru je jediným cílem, který MAS naplňují, přerozdělování finančních prostředků. Administrují projektové žádosti a tím jdou do ústraní činnosti zaměřené na komplexní práci obnovy venkova. Vzhledem k velkému potenciálu metody LEADER je to velká ztráta pro venkovské regiony. Národní síť MAS ČR (2012) toto hodnotí jako vysoké riziko. NS MAS ČR podporuje potřebu standardizace a

certifikace MAS. Jednotlivé regiony jsou výrazně rozdílné. Akteři regionálního rozvoje jedné MAS mohou získat maximálně základní podporu na přípravu projektů, zatímco v jiných regionech se MAS staly důležitou regionální agenturou, prostřednictvím které plynou do regionu významné finanční prostředky na inovace nebo regionální a meziregionální partnerství soukromého a veřejného sektoru.

Úkolem MAS v regionu není jen přerozdělování finančních prostředků. Základní principy iniciativy LEADER mohou mít značný význam pro region. Například strategie místního rozvoje analyzuje slabé a silné stránky regionu. Tato analýza je pak východiskem pro vznik komplexního rozvojového plánu regionu. Jeho cílem je spojení veřejné správy, podnikatelů, aktivních občanů a neziskových organizací; organizování mezinárodní spolupráce, vzdělávacích a kulturních akcí, tzn. organizování veškerých aktivit, které dopomáhají k řešení tzv. „měkkých cílů“ (NS MAS ČR, 2015).

Dle Ministerstva zemědělství ČR (2009) musí metoda LEADER ovlivňovat i komunitu. Nutná je organizace diskuzí formou seminářů, workshopů (tvůrčích dílen), pracovních setkání. Nejdůležitějším úkolem při naplňování Strategického plánu LEADER je pozitivní ovlivňování života a myšlení obyvatel venkovského regionu – prosazování dobrých sousedských vztahů, organizace společenských aktivit a další.

Wade and Rinne (2011) nacházejí v roli MAS další přednosti, ale ty ještě nelze změřit a vyhodnotit, protože metoda LEADER funguje krátký čas. Odborníci tvrdí, že jsou určitým způsobem regionům prospěšné. Například mohou ovlivnit zpomalení vylidňování venkova, podpořit vybudování a rozšíření kapacit venkovských podniků, pomoci při ochraně životního prostředí, zlepšení situace žen a mladých lidí, ovlivňovat politiky s ohledem na pozornost venkovu. Všechny tyto příklady ukazují význam MAS jako aktéra regionálního rozvoje, který je aktuálním tématem doby.

Existují však také rizika ve fungování tak důležitého článku řetězce MAS, která mohou ovlivnit budoucí funkčnost iniciativy LEADER. Nynější programové období 2014 – 2020 má stanovený program, ale výhled pro následující roky je stále nekonkrétní. MAS nachází možná rizika programu LEADER v nejistotě dlouhodobé existence výplaty dotací ze strukturálních fondů. V každém programovacím období se priority a opatření EU mění a není zcela jisté, zda nebudou MAS odkázány na vlastní samostatné financování. Ke zvýšení odbornosti a profesionality má přispět standardizace, ale stále existují další možná rizika, jako jsou přetížení kapacit, nekvalifikovanost pracovníků, nárůst byrokracie, chybí inovace, chybná interpretace dosažených výsledků.

Wade and Rinne (2011) upozorňují na skutečnost, že metoda LEADER zaznamenává úspěch, začíná být všeobecně uznávaná, ale je nutno nezapomínat na možná rizika, která mohou omezit rozvoj venkovských regionů.

3.11.4 Finanční prostředky MAS

MAS jsou organizace, které mají vlastní zázemí, zaměstnance a tím vznikají náklady na jejich provoz. Tyto režijní náklady jsou hrazeny v rámci metody LEADER. V programovacím období 2007 – 2013 byly hrazeny z IV.1.1. opatření Místní akční skupina. Pro zajištění svého provozu musela každá MAS splnit několik podmínek, aby mohla čerpat dotace. Například:

- MAS je tvořeno vhodným partnerstvím mezi veřejným a soukromým sektorem, v němž rozhoduje nejméně 50% členů ze soukromé sféry (občané, neziskové organizace, podnikatelé, hospodářští a sociální partneři),
- MAS pro realizaci Strategického plánu LEADER má povinné orgány, které jsou schopné spravovat veřejné finanční prostředky. Jsou to manažer, výběrová komise, orgán pro přípravu strategie a dozor nad realizací strategie, účetní,
- členové musí mít na území MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu,
- Strategický plán LEADER se musí vztahovat k ucelené oblasti s dostatečným množstvím lidských, finančních, hospodářsky kritických zdrojů na podporu udržitelné strategie rozvoje,
- MAS musely předložit Strategický plán LEADER pro období 2007 – 2013 podle závazné osnovy,
- MAS smí pro úhradu svých způsobilých výdajů použít jeden zdroj financování EU (Ministerstvo zemědělství ČR, 2015).

MAS mohly zahrnout své režijní náklady maximálně do 18,3 % z celého strategického plánu (Ministerstvo zemědělství ČR, 2007).

Národní síť MAS ČR (2012) do dalšího programovacího období doporučovala, aby pro finanční prostředky na úhradu režijních nákladů byl zřízen provozní fond, do kterého by všechny zúčastněné fondy v rámci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje přispívaly finančními prostředky poměrově odpovídajícími výši přerozdělených (alokovaných) prostředků.

Výrazné zdržení a problémy způsobil přechod do programovacího období 2014 – 2020. Pokud MAS neměly finanční rezervy z minulého programovacího období, měly problémy s financováním režijních nákladů. Aby MAS nemusely svoji činnost ukončovat,

čerpaly finanční prostředky například z Operačního programu technická pomoc, z krajských dotací. Účelem těchto zmíněných dotací byla příprava strategie komunitně vedeného rozvoje. Realizovaly také projekty spolupráce s ostatními MAS, např. na uplatňování principu LEADER, evaluaci a monitoring, přidanou hodnotu spolupráce.

MAS, které získaly Osvědčení o splnění standardů, mohou žádat od 30. 9. 2015 do 30. 6. 2018 dotace na podporované projekty – přípravné, podpůrné, provozní činnosti a animace MAS (Cyrus advisory, 2015).

Celková výše dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj je 1 900 000 000 Kč. 95 % podpory je z Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze státního rozpočtu činí 0 %. MAS musí 5 % z celkového objemu provozních nákladů hradit z jiných zdrojů (tzv. 5% spoluúčast na režijních nákladech). Tato změna ve financování způsobila, že MAS musí generovat zisk a není možné, aby byla závislá pouze na financích získaných z aktivit na metodě LEADER (Cyrus advisory, 2015).

Prioritním cílem MAS je zajištění dlouhodobého partnerství aktivních aktérů venkovského regionu. Aby byly schopny zajistit tento dlouhodobý cíl, musí si pro svoji činnost zajistit stále finanční prostředky. Díky aktivnímu vyhledávání potenciálních finančních zdrojů je možné získat finanční prostředky na úhradu provozních nákladů. Například čerpání dotací z rozpočtu kraje, obcí, realizace komerčních činností, sponzorské dary (Pelcl a kol., 2008).

Nejen z důvodů nově vzniklých nároků na financování provozních nákladů, ale i z důvodů nejisté situace po roce 2020, by měly MAS zaměřit svoji pozornost na vícezdrojové financování svých nákladů.

Šedivý a Medlíková (2011) uvádějí definici vícezdrojového financování. *„Diverzifikace finančních zdrojů – skladba jednotlivých zdrojů, ze kterých čerpá organizace prostředky na svoji existenci. Vícezdrojové financování je jedním ze základních předpokladů pro stabilitu organizace. Čím více zdrojů, tím je organizace stabilnější. Pokud organizaci financuje pouze jeden zdroj, pak ve chvíli, kdy tento zdroj vyschne, organizace krachuje. Proto je bezpečnější mít více menších zdrojů.“* V praxi to znamená, že je pro organizaci důležité mít příjem finančních prostředků z více různých zdrojů. Tento způsob financování přináší organizaci finanční a rozhodovací nezávislost. Pokud je správná struktura rozložení zdrojů, nezpůsobují vnější faktory organizaci omezení hlavní činnosti (Stejskal, 2012).

MAS mají největší zkušenosti s čerpáním finančních zdrojů z dotačních titulů. Kromě těchto zdrojů mají i možnost se věnovat fundraisingu a samofinancování.

Šedivý a Medlíková (2011) uvádějí, že fundraising je důležitý proces umožňující významně pokrýt režijní náklady organizace. Fundraising závisí na aktivním vyhledávání dárců, kteří jsou ochotni podpořit chod organizace za různých podmínek. Dárcem se může stát jednotlivec zainteresovaný do cílů organizace, ale i firma, která si poté může upravit (snížit) svůj daňový základ. Dary mohou mít finanční i materiální charakter. Celková úspěšnost organizace často koresponduje s úspěšnou aktivitou fundraisingu. S fundraisingem se nejčastěji setkáme u neziskových a dobročinných organizací, kde se stal velmi populární.

Jak již bylo výše uvedeno, další možností financování je samofinancování. Stejskal a kol. (2012) přirovnává samofinancování jako podnikatelskou, hospodářskou (doplňkovou) činnost, která je provozována současně (souběžně) s hlavní činností organizace. Můžeme se zde setkat s názory, že neziskové organizace by neměly být závislé na své podnikatelské činnosti, ale jsou k tomu systematicky nuceny. Ačkoli se jedná o efektivní způsob úhrady provozních nákladů, musí organizace zhodnotit výši rizika, jako je ztráta dobrého jména, utlumení původního účelu organizace, použití zisku pro účely spojené s osobními náklady a ne pro veřejně prospěšné účely.

Pelcl (2008) uvádí, že MAS mají mnoho různých možností jak získat finanční prostředky na svoji činnost. Lze je rozdělit:

- dotační aktivity – čerpání dotací z jiných zdrojů než je metoda LEADER, jsou to například obecní, krajské, státní dotace a dotace z ostatních fondů EU. Tyto dotace je možno využít pro účely vlastní nebo na projekty partnerství. MAS mohou získávat finance na své provozní náklady, ale mohou díky svým zkušenostem být nápomocni i dalším aktérům regionálního rozvoje při zpracování projektů za smluvené odměny, které se tak stanou vhodným příjmem organizace.

- komerční aktivity – jsou to činnosti závislé na možnostech a kapacitách jednotlivých MAS. Například organizování školení, workshopů, nakladatelská činnost, vytváření reklam, pronájem prostor a movitých věcí, zpracování odborných studií. Tyto služby mohou nabízet jak svým členům, tak široké veřejnosti.

Tzv. hospodářská činnost však musí být v souladu se Strategií rozvoje regionu a nesmí ohrozit administraci projektů v rámci metody LEADER (NS MAS ČR, 2015).

Situace v roce 2014 a z části i v roce 2015 potvrdila důležitost samofinancování MAS v ČR. V tomto období se některé MAS potýkaly s velkými finančními problémy a zadlužeností. Tyto existenční problémy způsobilo zdržení startu programovacího období 2014 – 2020, neboť se tím zpozdil příjem prostředků na režijní náklady MAS z fondů EU. Místní akční skupiny, které se věnovaly i doplňkovým činnostem, měly menší problémy než ty, které

se zabývaly jen svým původním posláním – metodě LEADER. MAS žádaly většinou o krytí svých nákladů na provoz z Operačního programu technická pomoc a z krajských dotací. Tato nastalá situace je důkazem rizikových faktorů ve fungování MAS. Většina MAS dosud neměla potřebu se zabývat vícezdrojovým financováním, protože objem veřejných prostředků pokrýval jejich vlastní potřeby.

Činnost MAS včetně jejich projektů by měla být průběžně představována veřejnosti. Mimo generování příjmů, jsou důležité další činnosti, například publicita, získávání členů, nových partnerství v regionu i mezi regiony; zvýšení důvěryhodnosti. Správně provedené propagační aktivity zvýší publicitu jednotlivých MAS a zároveň se stanou příjmem z hospodářské činnosti a tím se i eliminují finanční rizika stabilní činnosti MAS (Pelcl a kol., 2008).

3.11.5 Místní akční skupiny v zahraničí

Posouzení MAS v nejbližších státech Visegradské čtyřky. Dle charakteristik, které byly vytvořeny pro MAS v ČR, byly doplněny informace i z dalších tří zemí. Srovnání bylo zaměřeno na základní charakteristiky MAS, včetně participace a spolupráce České republiky, Polska, Slovenska a Maďarska. Zdroj dat byl převzat z internetových zdrojů a z projektu Visegradské 4 Gruzie, 2014 – 2015. MAS ČR má oproti dalším státům uvedeny ještě i MAS, které nebyly podporovány z fondu EAFRD (Trantinová a kol., 2015).

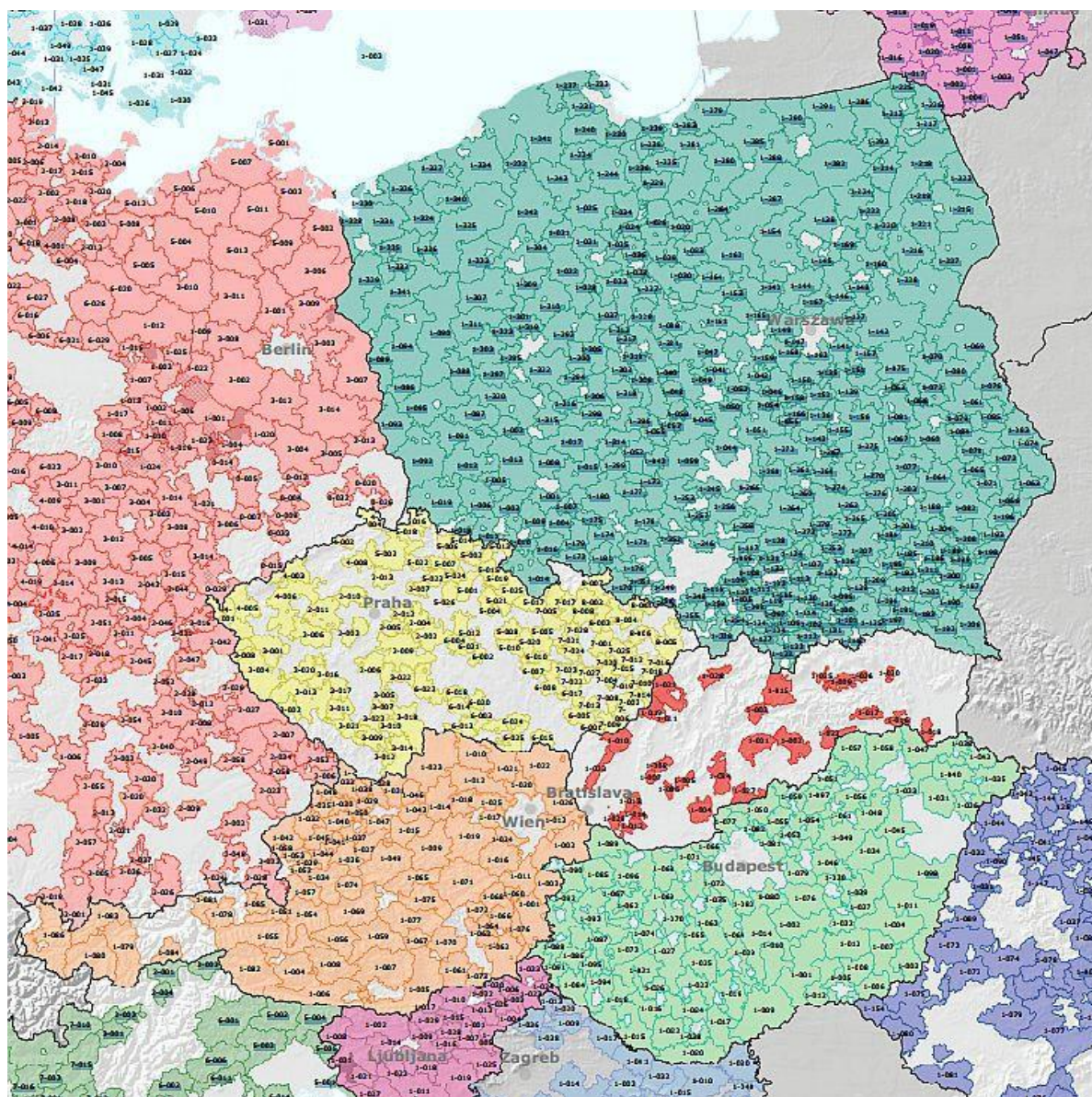
Podpora PRV (EAFRD) 2007 - 2013	Počet MAS celkem	Plocha území MAS celkem	Plocha/MAS průměr	Obyvatelé žijící v území MAS celkem	Počet obyvatel/MAS průměr	Obce v MAS celkem
<i>jednotky</i>	<i>Počet</i>	<i>km²</i>	<i>km²</i>	<i>Počet</i>	<i>Počet</i>	<i>Počet</i>
Česká republika *	170	68 596	403	5 698 831	33 523	5 469
Slovensko	29	8 995	310	614 865	21 202	544
Maďarsko	95	81 184	855	4 479 772	47 155	3 026
Polsko	336	294 440	876	18 494 692	55 044	2 150

* vč. nepodpořených

Obrázek 11 Základní charakteristiky MAS (Trantinová a kol., 2015, vlastní zpracování)

Každá MAS srovnávaných států má svá specifika. Polsko je rozlohou největší stát z porovnávaných států, má nejvíce MAS, ale s nejmenším počtem obcí v MAS. Odečteme-li 59 MAS ČR mimo LEADER, je 111 MAS ČR srovnatelných s Maďarskem. V Maďarsku zaujímají MAS větší celkovou i průměrnou plochu na MAS oproti ČR, zatímco MAS v ČR mají větší počet obyvatel celkem a větší počet členských obcí v MAS. ČR je charakteristická malou rozlohou obcí, proto je vysoký počet zapojených obcí do MAS, ale pokrytí je nižší než

v Polsku a Maďarsku. V níže uvedené mapě MAS z roku 2013 je vyznačeno pokrytí MAS na území jednotlivých států.

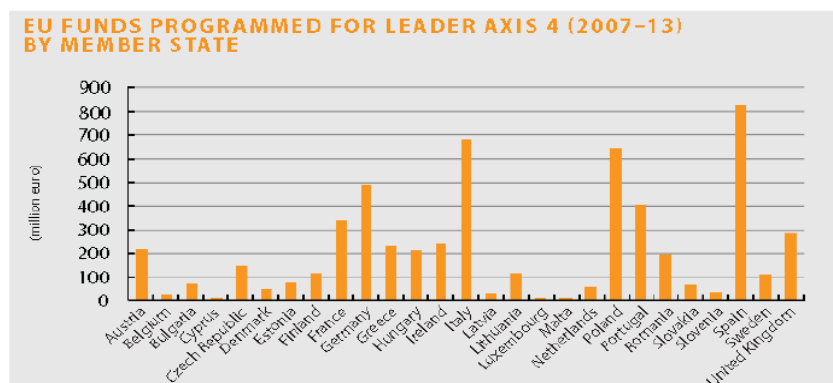

Obrázek 12 Mapa MAS ve vybraných státech EU (Trantinová a kol., 2015, vlastní zpracování)

Polsko a Maďarsko je téměř plně pokryto urbanizovanými oblastmi nebo jinak využitým územím. Na Slovensku je nejméně MAS. Území ČR je téměř úplně pokryté MAS, viz. obrázek 12.

Pro činnost MAS je důležité, zda do regionu plynou finanční prostředky a jejich výše. Financování MAS závisí na centrálním řízení státu a na jeho ochotě podpořit regionální

rozvoj s lokálním řízením. V ČR je tato ochota velmi nízká, viz obrázek níže. Nejlépe jsou financovány regiony ve Španělsku.

Obrázek 13 Finanční podpora plynoucí do regionálního rozvoje (Trantinová a kol., 2015, vlastní zpracování)

V níže uvedeném obrázku je struktura partnerství dle zastoupení členů (partnerů) v MAS. Je zde uvedeno vyvážené zastoupení členů ve výborech a řídicích orgánech, tím by měl být i zajištěn vyvážený směr rozvoje regionů.

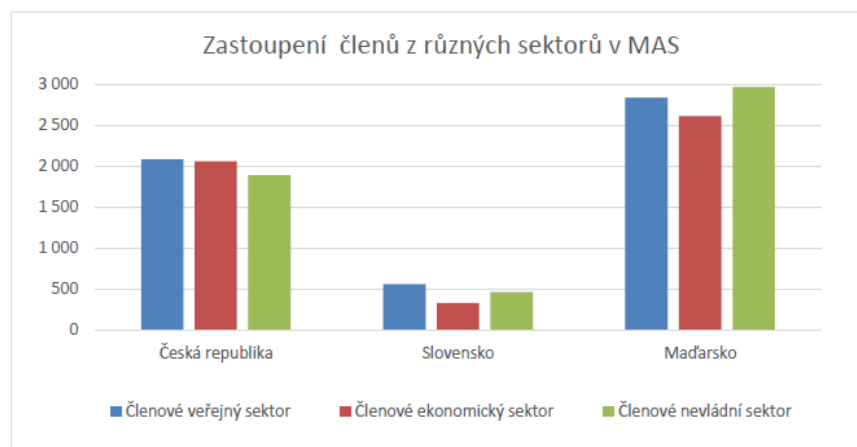
Podpora RDP (EAFRD) 2007 - 2013	Celkem členů MAS	Průměr členů na MAS	Členové veřejný sektor	Členové ekonomický sektor	Členové nevládní sektor
<i>jednotky</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>	<i>počet</i>
Česká republika	6 217 *	36,57	2 083	2 059	1 888
Slovensko	1 353	46,65	561	329	463
Maďarsko	8 414	88,57	2 836	2 612	2 968
<i>Polsko **</i>					

* CZ vč. nepodpořených v RDP

** PL data nejsou k dispozici

Obrázek 14 Zastoupení členů (partnerů) v MAS (Trantinová a kol., 2015, vlastní zpracování)

Vyvážený poměr sektorů je uveden v grafu níže na obrázku. ČR a Maďarsko mají průměrný počet členů na MAS výrazně vyšší než Slovensko a mají nejvíce zastoupený nevládní sektor. Každá země má vyrovnané zastoupení sektorů.

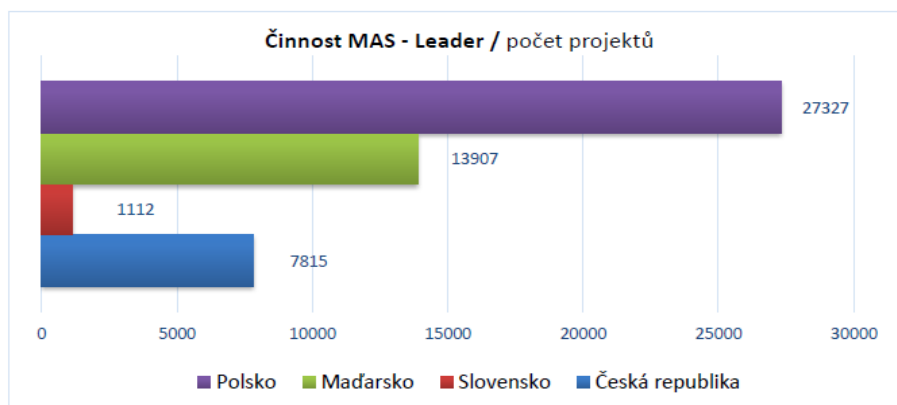
Obrázek 15 Poměr zastoupení členů dle sektorů (Trantinová a kol., 2015, vlastní zpracování)

Srovnání aktivit je uvedeno níže v tabulce obrázku. Jsou zde uvedeny koncové projekty MAS, včetně spolupráce. Nejvíce byly čerpány dotace na projekty z EAFRD. Byly však čerpány dotace i z národních, evropských i světových programů a nadací. Mimo zdroj fondu EAFRD nejvíce finančních prostředků čerpalo Slovensko, což svědčí o jejich životaschopnosti. MAS na Slovensku čerpaly ze složitějších a vzdálenějších finančních zdrojů než je LEADER – Program rozvoje venkova. Zde je rozpočet nižší, ale snáz dostupný. Maďarsko má největší počet projektů na MAS. Polsko má největší počet MAS a nejvíce členů v MAS, proto se jeví jako velmi aktivní. Mají dvakrát vyšší počet projektů na MAS než v MAS ČR a mají realizováno nejvíce projektů v rámci LEADERU. Maďarsko má nižší počet MAS a méně obcí v MAS než ČR, ale má téměř o polovinu více realizovaných projektů v rámci LEADER než ČR. Není zde hodnocen finanční rozpočet a kvalita projektů.

počet projektů	Realizované projekty z fondu EAFRD	Realizované projekty z jiných zdrojů	Projektů celkem	Počet projektů na MAS	Poměr externích zdrojů k EAFRD
Česká republika	7815	177	7992	47,01	2,64 %
Slovensko	1112	121	1233	42,52	10,88 %
Maďarsko *	13907		13907	146,39	-
Polsko	27327	611	27938	81,14	2,24 %

* údaje nejsou k dispozici

Obrázek 16 Počet projektů za období 2007 – 2014 v rámci podpor EAFRD a jiných fondů (Trantinová a kol., 2015, vlastní zpracování)

Obrázek 17 Souhrnný počet projektů MAS (Trantinová a kol., 2015, vlastní zpracování)

4 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.1 Základní informace o Místní akční skupině Podchlumí

Obrázek 18 Logo MAS Podchlumí (MAS Podchlumí)

MAS Podchlumí, z. s. (MAS Podchlumí) je spolkem založeným dle zákona číslo 89/2012 Sb. § 214 v platném znění. Spolek byl původně založen dne 20. 12. 2005 v souladu se zákonem č. 83/1990 Sb., jako občanské sdružení a v roce 2015 změnil právní subjektivitu na zapsaný spolek (z. s.).

Smyslem MAS Podchlumí je všestranná podpora trvalého rozvoje regionu Podchlumí, s maximálním využitím potenciálu místních lidských a přírodních zdrojů, především aktivitami a jednotlivými projekty ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních firem a dalších subjektů.

Tabulka 2 Základní identifikace organizace a její orgány (MAS Podchlumí, vlastní zpracování)

Název MAS	MAS Podchlumí, z. s.
Právní forma	zapsaný spolek
IČO	270 15 947
Sídlo kanceláře MAS	Holovousy 39, 508 01 Hořice
Internetové stránky	www.maspodchlumi.cz
E-mail	mas@podchlumi.cz
Statutární zástupce	Mgr. Jana Němečková (předsedkyně)
Rada spolku (výkonný a rozhodovací orgán)	Ivan Doležal (předseda Rady), Mgr. Jana Němečková, Mgr. Kristýna Švůgerová, Ing. Libor Divoký, Zdeněk Rajm
Dozorčí komise (kontrolní orgán)	Ing. arch. Martin Pour, Bc. Petra Barešová, Ing. Tereza Šubrtová, Ing. Jan Kučera, Matěj Hlavatý
Výběrová komise (výběrový orgán)	Ing. Jitka Koubková, Ing. Kateřina Karešová, Bc. Klára Stannerová, Mgr. Kateřina Dostálová, Lenka Šedivá, DiS., Mgr. Michal Trousil, Ph.D., Ing. Petra Soukupová

Místní akční skupina Podchlumí, zapsaný spolek, který vznikl na základě principů metody LEADER a z iniciativy Mikroregionu Podchlumí, města Hořice, Výzkumného a šlechtitelského ústavu ovocnářského Holovousy a dalších.

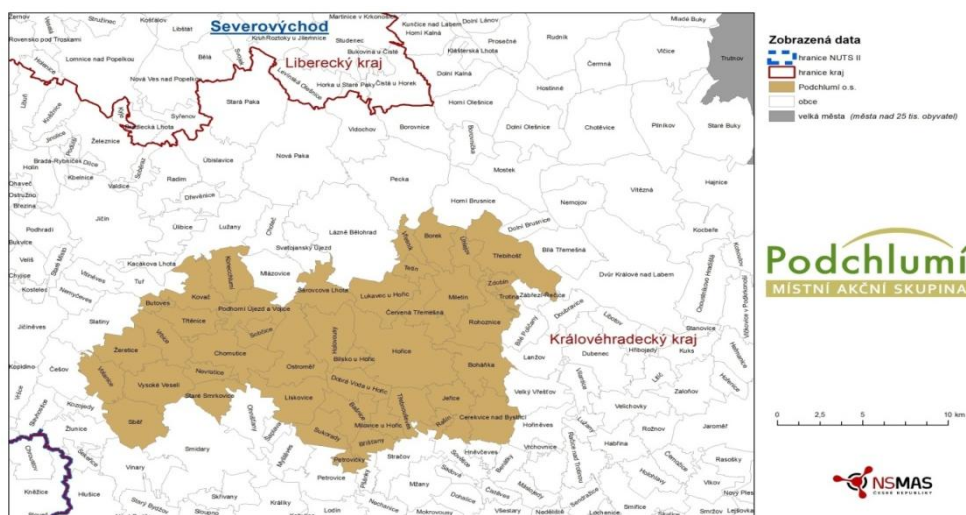
4.2 Území Místní akční skupiny Podchlumí

Území Podchlumí se nachází v okrese Jičín, který je v první desítce okresů ČR seřazených dle indexu rozdrobenosti. Velikost sídel – obcí má v současnosti často vliv na stabilitu celé obecní soustavy. Ze současných podílů daňových příjmů je pro malé obce obtížné zajišťovat jejich existenční potřeby. Na druhé straně malé obce dokážou vytvářet ve svých obyvatelích silnější pocit zakořenění, ztotožnění se s místem.

Od roku 1999 se rozvíjí územní působnost MAS Podchlumí s přirozeným vývojem spolupráce obcí a dalších subjektů. Přirozená spolupráce je dána homogenitou území, podobnými ekonomickými, historickými a geografickými parametry s přirozeným centrem městem Hořice. Území MAS Podchlumí je ekonomicky i sociálně stabilní.

Na území MAS Podchlumí se nachází 42 obcí se třemi městy – Hořice, Vysoké Veselí a Miletín.

Území, kde působí MAS Podchlumí, je vymezeno Mikroregionem Podchlumí a správním obvodem města Hořice. Tento region se nachází v regionu soudržnosti Severovýchod (NUTS II), ve střední části Královéhradeckého kraje (NUTS III), severozápadně od Hradce Králové, v Podkrkonošské oblasti.

Obrázek 19 Území SCLLD MAS Podchlumí v mapě se situací v Královéhradeckém kraji (NS MAS ČR)

Územím prochází rychlostní silnice R35 Jičín Hradec Králové, v jejím středu leží město Hořice – obec s rozšířenou působností.

Území MAS Podchlumí se nachází na úpatí Hořického chlumu, který tvoří předěl mezi drsným podhůřím Krkonoš na severní straně a úrodným Polabím na jižní straně.

Přírodní dominantou tohoto regionu je zalesněný hřeben Chlumů, který je zdrojem kvalitního cenomanského pískovce. Tento pískovec je vhodný pro stavební i sochařské účely,

proto byl již v minulosti zdrojem obživy místních obyvatel a vtiskl tvář zdejší architektuře. Dříve i nyní zde působilo a dodnes působí mnoho významných kameníků a sochařů. Nachází se zde mnoho kamenných památek, pomníků, dva venkovní sochařské parky (U sv. Gotharda v Hořicích a na Boháňce) s moderními skulpturami vzešlými z tradičních symposií sochařů a další.

Z území regionu zanechali stopu ve svých dílech spisovatelé – Karel Jaromír Erben v Miletíně a v Ostroměři Eduard Štorch.

Město Hořice má přívlastek „Město kamenné krásy“. V zájmu zachování tradic je zde každý rok v letních měsících pořádáno sochařské sympozium.

Obrázek 20 Hřbitovní portál (1893 — 1907) (Pavel Bičíště a Michal Jakl, MIC Hořice)

Hřebeny Chlumů se táhnou od Velkého Vřešťova do Konecchlumí, jejich délka je cca 20 km. Hřebeny přecházejí jižními stráněmi v úrodnou rovinu s kvalitní zemědělskou půdou vhodnou pro pěstování obilovin, cukrové řepy, ovocných stromů a zeleniny. V regionu je zachována a dále rozvíjena tradice ovocnářství a zelinářství, např.: odrůda jabloně Holovouský malináč, Dobrovodské zelí).

Podchlumí má i své tradiční místní speciality jako Hořické trubičky, Miletínské modlitbičky a Dobrovodské zelí.

V Královéhradeckém kraji působí 15 MAS. Kraj pro potřeby Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje 2014 – 2020 pokládá za venkovskou obec takovou obec, která má k určenému datu méně než 2000 obyvatel. Podle této kvalifikace je region MAS Podchlumí venkovským regionem, neboť ve venkovských obcích žije 60 % obyvatel. Pouze Hořice jsou městem a přirozeným centrem regionu Podchlumí. Město Hořice je obec III. typu – obec s pověřeným obecním úřadem, je zde soustředěn průmysl a střední školství. (MAS Podchlumí, 2015)

MAS Podchlumí je dle rozlohy regionu 4. nejmenší a 3. s nejnižším počtem obyvatel. Rozkládá se na 278,4 km² s hustotou zalidnění 79 obyvatel/ km² a žije zde k 31. 12. 2014 22 098 obyvatel. (MAS Podchlumí, 2015)

4.3 Cíl činnosti MAS Podchlumí

Cílem činnosti spolku je:

- rozvoj spolupráce místních aktérů uvnitř oblasti,
 - naplňování principu partnerství (dlouhodobá spolupráce mezi státní správou a samosprávou, podnikatelskými subjekty, nevládními a neziskovými organizacemi a dalšími subjekty),
 - příprava podmínek pro účast v programech ČR a EU,
 - zapojení se v rozvojových programech na principu komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD, LEADER), do operačních programů ČR, mezinárodních programů spolupráce apod.
 - realizace komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) vymezeného regionu,
 - ochrana přírodních a kulturních hodnot, zvýšení ekonomické prosperity, podpora šetrného hospodaření a turistiky, zvýšení ekonomické prosperity a kvality života v tomto území v oblastech jako jsou – školství, osvětové a vzdělávací aktivity, využití volného času, doprava, životní prostředí a krajina, sociální a zdravotní péče, udržitelný cestovní ruch, občanská vybavenost, zemědělství, bezpečnost, péče o kulturní a přírodní dědictví, využití informačních a komunikačních technologií apod.,
 - řídit další práce, které jsou v souladu s účelem spolku a zájmy členů a zajišťovat k tomu potřebné finanční, lidské, materiální, informační a další zdroje,
 - uskutečňovat další činnosti, které ve vztahu k účelu spolku přinášejí výnosy.
- (Stanovy spolku MAS Podchlumí, 2015).

K naplnění těchto cílů MAS Podchlumí:

- realizuje Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD),
- realizuje vlastní projekty,
- podporuje a koordinuje poradenské a informační činnosti pro místní subjekty, návštěvníky a zájemce o spolupráci,
- vydává periodické a neperiodické publikace, elektronické informační a propagační produkty a další mediální prostředky,
- podporuje organizování besed, seminářů, konferencí apod.,
- navazuje kontakty a spolupráci s jinými spolky a subjekty v ČR i v zahraničí,
- spolupracuje s odborníky, veřejnoprávními a soukromými institucemi a dalšími subjekty veřejného života. (Stanovy spolku MAS Podchlumí, 2015).

4.4 Partnerství MAS Podchlumí

MAS Podchlumí podporuje místní partnerství veřejné správy (obcí, měst), zemědělských subjektů, samostatných zemědělských i nezemědělských podnikatelů, neziskových organizací a aktivních jednotlivců.

Místní partnerství je definováno právně i formálně Stanovami MAS Podchlumí.

V současnosti MAS Podchlumí tvoří 78 %

soukromý sektor a 22 % veřejný sektor. MAS Podchlumí má 37 členů, z nich 8 zastupuje veřejný sektor, 9 členů zemědělce a ostatní podnikatele, 6 členů neziskový sektor a 14 členů aktivní jednotlivce – fyzické osoby.

Obrázek 21 Partnerství MAS (vlastní zpracování)

Tabulka 3 Partnerství ve struktuře členské základny MAS Podchlumí (vlastní zpracování)

Veřejný sektor	22 % (8 členů)
• Obce	7 obcí
• Dobrovolný svazek obcí Podchlumí o.s. (26 obcí)	1 DSO
Soukromý sektor	62 % (23 členů)
• Zemědělci a ostatní podnikatelé	9 podnikatelů
• Fyzické osoby	14 osob
Neziskový sektor	16 % (6 členů)
• Nestátní neziskové organizace	6 NNO

4.4.1 Členská základna MAS Podchlumí

MAS Podchlumí je otevřenou organizací, vítá do spolku nové členy, kteří mají zájem o spolupráci. Členy se mohou stát fyzické i právnické osoby – podnikatelé, sdružení, neziskové organizace, zástupci místních samospráv a další subjekty působící na území vymezeném MAS Podchlumí.

Členská základna MAS Podchlumí, z. s. musí mít na území působnosti MAS Podchlumí, z. s. trvalé bydliště, sídlo, provozovnu nebo musí prokazatelně na daném území místně působit a zastupovat veřejné nebo soukromé místní socioekonomické zájmy.

Práva členů:

- *volit a být volen do orgánů spolku,*
- *účastnit se a hlasovat na jednání Valné hromady,*
- *účastnit se a hlasovat na jednání orgánů spolku,*
- *být začleněn do jedné ze zájmových skupin,*
- *podílet se a rozhodovat o činnosti spolku,*
- *předkládat podněty a návrhy orgánům spolku,*
- *účastnit se akcí pořádaných spolkem,*
- *být informován o činnosti spolku a rozhodnutích jeho orgánů,*
- *při sporných záležitostech se obrátit na kontrolní orgán spolku.*

(Stanovy spolku MAS Podchlumí, 2015).

Povinnosti členů:

- *účastnit se Valných hromad pořádaných spolkem nebo svou neúčast řádně omluvit,*
- *účastnit se aktivně na plnění cílů spolku,*
- *svědomitě vykonávat funkce v orgánech sdružení,*
- *řídít se stanovami a dalšími směrnici spolku a dodržovat je,*
- *dbát o dobré jméno sdružení, chovat se čestně vůči spolku,*
- *být začleněn do jedné ze zájmových skupin,*
- *v případě zvolení plnit úkoly dané funkce,*
- *platit stanovené členské příspěvky v částce a termínu podle rozhodnutí Valné hromady (platí v případě obcí jako členů).*

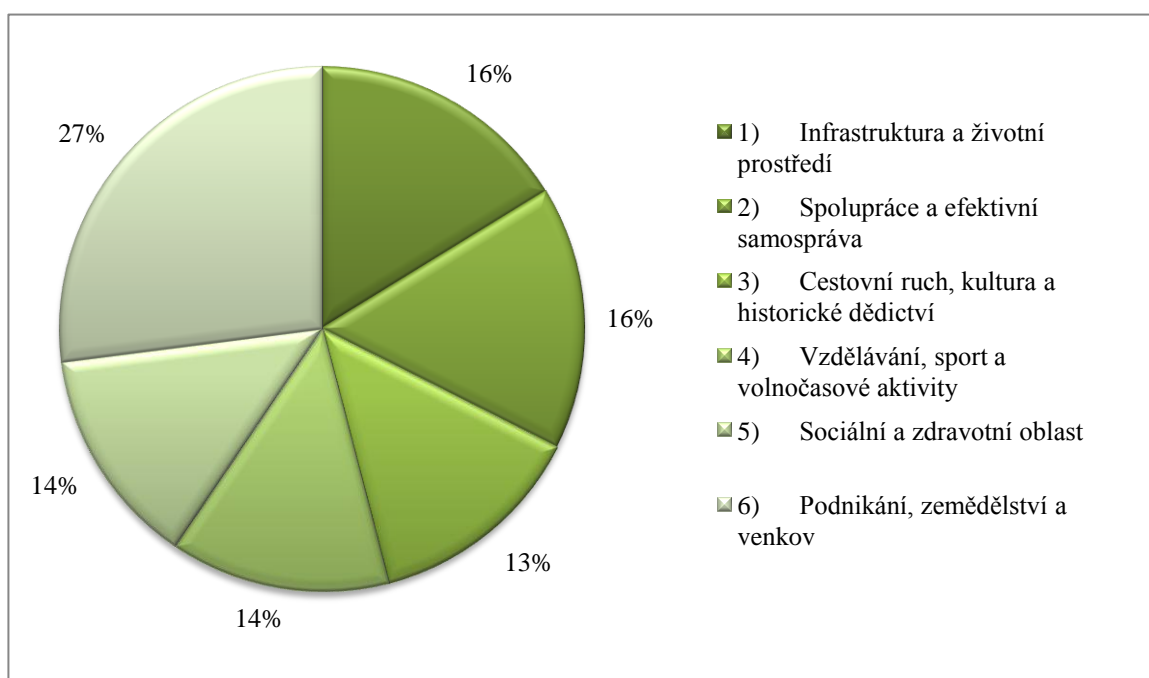
(Stanovy spolku MAS Podchlumí, 2015).

4.4.2 Zájmové skupiny MAS Podchlumí

Zájmové skupiny jsou tvořeny z řad členů MAS Podchlumí. Členové si příslušnost k dané skupině volí sami dle své převažující činnosti. Tyto skupiny jsou cíleně zaměřené na určitou problematiku SCLLD.

Vymezení zájmových skupin a počty členů MAS Podchlumí:

1) Infrastruktura a životní prostředí	– 6 členů (1 z veřejného sektoru)
2) Spolupráce a efektivní samospráva	– 6 členů (2 z veřejného sektoru)
3) Cestovní ruch, kultura a historické dědictví	– 5 členů (1 z veřejného sektoru)
4) Vzdělávání, sport a volnočasové aktivity	– 5 členů (2 z veřejného sektoru)
5) Sociální a zdravotní oblast	– 5 členů (1 z veřejného sektoru)
6) Podnikání, zemědělství a venkov	– 10 členů (1 z veřejného sektoru)

Obrázek 22 Složení zájmových skupin MAS Podchlumí (MAS Podchlumí, vlastní zpracování)

4.5 Historie MAS Podchlumí

Bohaté archeologické nálezy z doby pravěku dokazují dlouhodobou osídlenost území MAS Podchlumí. Od roku 1143 jsou pak uváděny první zmínky o jednotlivých obcích. V roce 1365 je první zmínka o Hořicích jako o poddanském městě.

Území Podchlumí se začalo osidlovat a společně s tím vznikla vysoká hustota malých sídel, tj. typická struktura osídlení nížinatých částí české kotliny.

V roce 1999 byl v rámci okresu Jičín založen Mikroregion Podchlumí, předchůdce nynější MAS Podchlumí. Mikroregion vznikl jako sdružení 16 obcí a dodnes postupně

rozšiřuje svoji institucionální strukturu. Svazek dnes sdružuje 26 obcí a celý je součástí MAS Podchlumí.

S rozvojem činnosti svazku obcí Mikroregionu Podchlumí se rozšiřoval zájem o spolupráci dalších subjektů v regionu. Zájem o spolupráci projevilo město Hořice, Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy, zemědělské subjekty, neziskové organizace. Tento zájem byl podnětem na sklonku roku 2005 pro založení MAS Podchlumí o.s. Partneři vypracovali návrh obecné strategie území Podchlumí. Podkladem pro strategii byly strategie Mikroregionu Podchlumí a města Hořice.

Sdružení uspělo se žádostí o finanční podporu v programu LEADER+ osvojování schopností. V roce 2006 získalo dotaci na zpracování strategie, vzdělávání a rozvoj místní akční skupiny.

Od poloviny roku 2007 pracovalo sdružení na přípravě strategického plánu LEADER „Jablko a kámen“, který podalo do Programu rozvoje venkova. Tento strategický plán nebyl v tomto kole vybrán k podpoře. Z tohoto důvodu byl přepracován a aktualizován. Dostal nový název „Na společné cestě krajinou ovoce a pískovce“. V roce 2008 ho sdružení znovu předalo k hodnocení o možnost získání podpory z PRV. V tomto kole strategický plán LEADER uspěl a zařadil se do skupiny tzv. 32+ (částečně podpořené MAS).

Od roku 2009 mohlo sdružení prostřednictvím projektů jednotlivých žadatelů naplňovat svůj strategický plán a tím rozvíjet území MAS Podchlumí. Dne 19. 8. 2009 byla podepsána Dohoda o poskytnutí dotace se Státním zemědělským intervenčním fondem. Od té doby sdružení vyhlásilo 5 výzev k předkládání žádostí z různých oblastí.

MAS při zpracování strategického plánu využila metody komunitního plánování – zapojení široké veřejnosti – při aktualizaci analýzy území, SWOT analýze, vytyčení společných cílů rozvoje území Podchlumí. Probíhala pracovní setkání, řízené rozhovory s představiteli obcí, konzultace záměrů s potencionálními realizátory strategie, návrhy byly projednávány na jednání pracovních skupin, probíhalo připomínkování výstupů elektronickou poštou, probíhalo zveřejňování pracovních dokumentů k jejich připomínkování na webových stránkách.

Bylo využito zkušeností Mikroregionu Podchlumí, pracovníků a představitelů města Hořice, představitelů zemědělců i nezemědělských podniků, VOŠ rozvoje venkova Hořice, Gymnázia Hořice, muzea, Výzkumného a šlechtitelského ústavu ovocnářského Holovousy a zástupců neziskových organizací, kteří mají zkušenosti se zapojováním veřejnosti při přípravě svých projektů. Podobným způsobem vznikla i Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2014 – 2020.

S nabytím účinnosti nového občanského zákoníku se v roce 2015 MAS Podchlumí o. s. (občanské sdružení) transformovala na MAS Podchlumí, z. s. (zapsaný spolek).

Tabulka 4 Historický vývoj MAS Podchlumí (vlastní zpracování)

	Stav k 9. 12. 2005	Stav k 31. 12. 2015
Počet obcí	38	42
Počet obyvatel	20 969	22 098
Rozloha MAS (km ²)	251,97 km ²	278,4 km ²
Počet členů celkem	30	37
z toho: veřejný sektor	6	8
neveřejný sektor	24	29

4.6 Zdroje MAS Podchlumí

Pro výkon své činnosti MAS Podchlumí využívá finančních, lidských a technických zdrojů.

4.6.1 Finanční zdroje

V uplynulých letech byla činnost spolku financována z následujících zdrojů:

- členské příspěvky obcí (5 Kč/obyvatele obce),
- dotace přijaté od Krajského úřadu Královéhradeckého kraje na pokrytí režijních nákladů (období 2008 – 2014),
- dotace z Programu rozvoje venkova – náklady na realizaci Strategického plánu LEADER 2007 – 2013,
- dotace z Programu obnovy venkova na projekt "PODKRKONOŠÍ regionální produkt jako nástroj k rozvoji venkova v Královéhradeckém kraji" a dále na zpracování Integrované strategie rozvoje území Podchlumí pro programovací období 2014 – 2020 metody LEADER,
- dotace z Operačního programu Technická pomoc,
- dotace z Programu rozvoje venkova na projekt spolupráce „Uplatňování principu LEADER v Královéhradeckém kraji“,
- a další projekty spolupráce.

4.6.2 Lidské zdroje

V minulých letech obstarávaly činnost MAS dvě manažerky. Současné manažerské obsazení představuje manažer – vedoucí pracovník pro SCLLD a projektový manažer. Předpokladem do budoucna je, že se bude v závislosti na vývoji implementace SCLLD personální obsazení posilovat. Dalšími pracovníky spolku jsou externí vedoucí účetní a externí mzdová účetní. MAS dále spolupracuje s externisty, pracovními skupinami a zkušenými dobrovolníky.

Pracovníci MAS Podchlumí se soustavně vzdělávají v rámci vzdělávacích akcí Krajského sdružení Národní sítě MAS ČR, o. s. Královéhradeckého kraje, Ministerstva zemědělství ČR, Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva financí ČR a dalších konferencí, seminářů, kurzů (např. Manažer rozvoje venkova/MAS v rámci projektu „Je třeba nasadit MASky“).

4.6.3 Technické zdroje

MAS Podchlumí má sídlo v pronajatých prostorách Obecního úřadu v Holovousích. V jedné pronajaté kanceláři vlastní kopírovací stroj, 4 počítače (2 stolní, 2 notebooky), dataprojektor a plátno, 2 fotoaparáty, skartovací stroj, 3 stojany na propagační materiály, 2 tabule, externí disk, přístroj na kroužkovou vazbu a doplňky k nábytku.

S veřejností MAS Podchlumí komunikuje přes web www.maspodchlumi.cz, pomocí nepravidelného Zpravodaje, článků v místním tisku, osobním stykem na propagačních akcích apod.

4.7 Prezentace MAS Podchlumí

MAS Podchlumí z. s. se pravidelně prezentuje na kulturních akcích, kde také prezentuje produkty a výrobky značky PODKRKONOŠÍ regionální produkt®:

- v květnu Otevírání turistické sezony na Zvičině,
- v srpnu Slavnosti sv. Bartoloměje v Chodovicích,
- v září Zavírání turistické sezony na Zvičině,
- v září Dožínky Královéhradeckého kraje v Hradci Králové,
- v říjnu Slavnosti Holovouských malináčů v Holovousích,
- v letních měsících sjezdy rodáků a přátel pořádané členskými obcemi.

Tradičně MAS Podchlumí ve spolupráci se Sdružením Podzvičinsko a Městským informačním centrem v Hořicích pořádá pro studenty Vyšší odborné školy v Hořicích (obor Obnova a rozvoj venkova) seminář. Studenti si na setkání mohou prohlédnout interiéry kanceláře MAS. Manažeři vytvořili prezentaci, která je cílena na poznání hlavních rysů místních akčních skupin, MAS Podchlumí, z. s., Mikroregionu Podchlumí, destinačního managementu Sdružení Podzvičinsko a Městského informačního centra v Hořicích. Dále jim prezentují dosavadní činnost spolků, plány do budoucna. Na závěr semináře se již tradičně losují drobné ceny ze správně vyplněných dotazníků, které studenti vyplňovali odpověďmi z prezentací.

Po ukončení semináře manažeři věří, že z absolventů této školy se mohou stát šikovní místní aktéři a v budoucnu partneři nebo realizátoři aktivit potřebných pro další rozvoj našeho regionu.

MAS Podchlumí spolupracuje úzce také s informačními centry, které slouží jako prostředník pro šíření informací o akcích a novinkách v regionu, o činnosti MAS a realizovaných projektech. Plní také vitrínu Venkovská tržnice (informační systém, který je produktem projektu spolupráce, do kterého je MAS Podchlumí zapojena na podporu a posílení místní ekonomiky).

Stále významnějším prostředkem pro prezentaci MAS Podchlumí se stávají média. Bezesporu tím nejvyužívanějším jsou webové stránky www.maspodchlumi.cz. Jsou zde vkládány informace o akcích, projektech, dokumenty MAS, projekty žadatelů i MAS v období 2007 – 2013, strategie na období 2014 – 2020.

5. VLASTNÍ PROJEKT

5.1 Hodnocení MAS Podchlumí

Od roku 2002 v ČR začaly vznikat místní akční skupiny, které v období 2004 – 2008 tvořily své prvotní dokumenty. Z tohoto důvodu neprobíhalo hodnocení MAS na celorepublikové úrovni.

MAS Podchlumí bylo založeno v prosinci 2005. V následném období 2009 – 2013 byly již známy výsledky činnosti MAS a tak mohlo začít jejich hodnocení. První hodnocení MAS bylo v roce 2010, kterého se zúčastnila i MAS Podchlumí.

Hodnocení činnosti místních akčních skupin podpořených v rámci Programu rozvoje venkova na období 2007 – 2013 probíhalo formou veřejných prezentací v budově Ministerstva zemědělství ČR. Místní akční skupiny byly dle počtu získaných bodů rozřazeny do skupin A, B, C a D. Téměř 90 % místních akčních skupin se v roce 2012 umístilo ve skupině A a B (eAGRI, 2012).

Členy Hodnotitelské komise byli zástupci Ministerstva zemědělství ČR a Státního zemědělského intervenčního fondu. Jako podklad pro hodnocení sloužil Hodnotitelské komisi dotazník vyplněný místními akčními skupinami. Hodnoceno bylo určené období. (eAGRI, 2012).

Činnost MAS byla hodnocena v šesti oblastech:

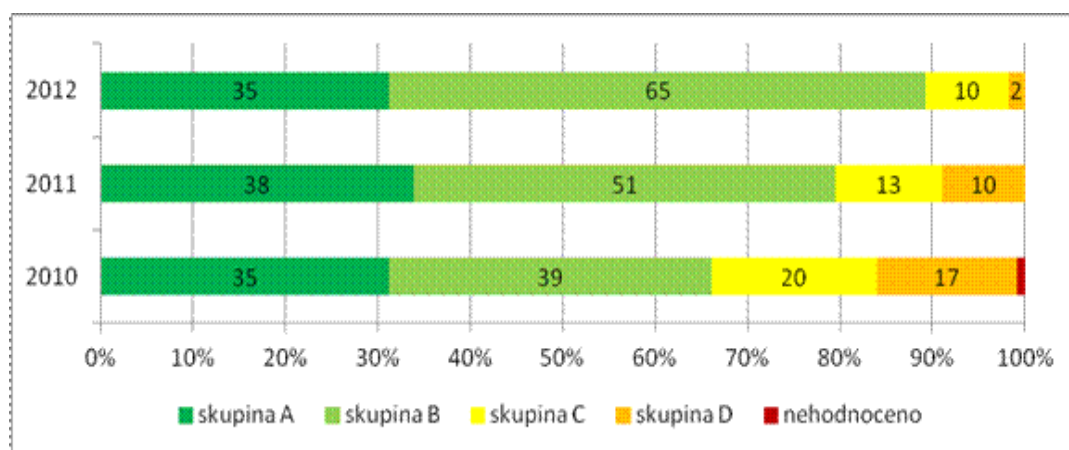
- Základní parametry a strategické dokumenty MAS,
- Personální zajištění činnosti MAS,
- Administrace výzev a výběr projektů v rámci SPL,
- Integrace a rozvoj MAS,
- Monitoring a evaluace MAS,
- Propagace MAS.

Každá MAS Hodnotitelské komisi dokládala tvrzení uvedená v dotazníku, zodpovídala konkrétní dotazy jednotlivých členů Hodnotitelské komise. Na svoji prezentaci měla vyhrazeno 30 minut (eAGRI, 2012).

MAS Podchlumí, o. s. bylo hodnoceno v letech 2010, 2011 kategorií A – nejlépe fungující MAS (vysoce transparentní a důvěryhodné, aktivní a aktivizující území). V roce 2012 kategorií B – dobře fungující MAS (mají prokazatelnou nadstavbu metody LEADER, tj. umí nejen rozdělovat peníze, ale mají jasnou strategii a distribuce finančních prostředků přes MAS, má přidanou hodnotu oproti centralizovanému rozdělování). Toto hodnocení dokazuje,

že MAS Podchlumí má odborné zkušenosti s komunitně vedeným místním rozvojem, přípravou a realizací projektů, že zaměstnává odborníky (eAGRI, 2012).

V letech 2010 a 2011 se MAS Podchlumí umístila v celorepublikovém hodnocení v první třetině žebříčku hodnocení MAS. V roce 2012 získala 116 bodů, umístila se na středu hodnotící kategorie B. Sousedící MAS Společná CIDLINA, o.s. získala 114 bodů, MAS Otevřené zahrady Jičínska získala 122 bodů a MAS Hradecký venkov o.p.s. získala 125 bodů. Všichni se také umístili v kategorii B (eAGRI, 2012).

Obrázek 23 Porovnání výsledků hodnocení MAS ČR v letech 2010, 2011 a 2012 (eAGRI, 2012, vlastní zpracování)

5.2 Realizace rozvoje území MAS Podchlumí

V předchozích letech byl rozvoj území MAS Podchlumí realizován prostřednictvím podpořených projektů žadatelů z krajských, státních i evropských rozvojových programů, například:

- SROB – čerpaly obce Podhorní Újezd a Vojice, Mikroregion Podchlumí. Společný regionální operační program (SROP) je souhrnným dokumentem zahrnujícím rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti (celé území České republiky s výjimkou hl. města Prahy), které byly v programovacím období 2004 – 2006 podporovány ze strukturálních fondů EU v rámci Cíle 1.
- Program SAPARD – čerpala obec Holovousy a ZD Bašnice. Program mohl být využíván kandidátskými zeměmi do data vstupu do Evropské unie. Hlavním úkolem bylo zavádění práva Evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky a řešení problémů v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech kandidátských zemí.

- OP Zemědělství – čerpal Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy. OP podporoval zemědělskou prvovýrobu a zpracování zemědělských produktů, lesní a vodní hospodářství a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova. OP byl financován z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF)
- Z programů Královéhradeckého kraje je to velmi oblíbený a obsazený Program obnovy venkova. Dále pak systém grantů na podporu všestranného rozvoje venkova: cestovního ruchu, dětí a mládeže, seniorů, ohrožených skupin obyvatel, dopravní a technické infrastruktury, životního prostředí, sportu, vzdělávání. Krajský úřad poskytuje granty speciálně určené svazkům obcí na podporu jejich hospodaření a prohlubování partnerství.
- Z národních programů byly realizovány projekty s podporou ministerstva pro místní rozvoj, ministerstva zemědělství, ministerstva kultury.
- Granty nadací a Královéhradeckého kraje čerpaly neziskové organizace.

Místní akční skupina Podchlumí, občanské sdružení byla založena rozhodnutím valné hromady 9. 12. 2005. Dne 20. 12. 2005 byla zaregistrována na Ministerstvu vnitra ČR. Místní akční skupina vznikla z iniciativy představitelů Mikroregionu Podchlumí, města Hořice, Výzkumného a šlechtitelského ústavu ovocnářského Holovousy a dalších představitelů regionu. Z tohoto důvodu jsou v níže uvedené tabulce projekty, které byly realizovány Mikroregionem Podchlumí. Většina projektů byla ze 70 % financována z grantů a POV KHK.

Vypracování integrované rozvojové strategie LEADER+ bylo celé financováno z MZe ČR.

Většina projektů se týkala zlepšení kvality života v obcích a byly zpracovány strategické plány rozvoje regionu, které byly později východiskem pro zpracování strategického plánu LEADER MAS Podchlumí.

Tabulka 5 Přehled realizovaných projektů Mikroregionu Podchlumí (vlastní zpracování dle interních dokladů)

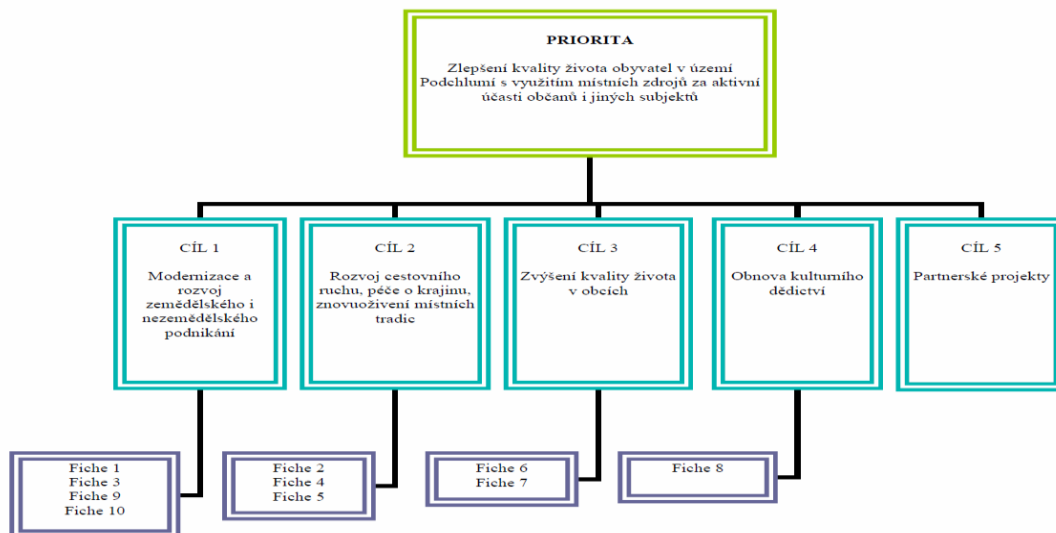
Rok	Program	Název projektu	Celkové náklady na projekt (Kč v tis.)	Přijátá dotace (Kč v tis.)	Výše dotace v %
2003	Grantové schéma KHK	Drtič větví pro mikroregion	360	156	43
2003	Grantové schéma KHK	Zpracování projektu – Podchlumí krajina pískovce	29	20	69
2003	Grantové schéma KHK	Profesionalizace mikroregionu	90	52	60
2004	Grantové schéma KHK	Integrovaný projekt rozvoje Mikroregion Podchlumí	50	35	70
2004	POV	Obnova, oprava a vybavení sportovišť mikroregionu	380	265	70
2004	Grantové schéma KHK	Profesionalizace Mikroregionu	106	74	70
2004	Grantové schéma KHK	Vodní vysavač pro nádrže Mikroregion Podchlumí	106	53	50
2005	POV	Oprava a obnova navesí, parků	129	90	70
2005	Grantové schéma KHK	Profesionalizace Mikroregionu	124	87	70
2005	POV	Obnova a vybavení sportovišť	329	230	70
2005	Grantové schéma KHK	Technika pro zajištění komplexního rozvoje území DSO	400	200	50
2005–2006	Grantové schéma KHK	Řeka Javorka – zdroj rozvoje vodní turistiky v Podzvičinsku	100	70	70
2005–2006	MMR–podpora prezentace ČR	Podchlumí – krajina pískovce otevřená cyklistům	403	201	50
2006–2007	MZe LEADER+, osvojování	Vypracování integrované rozvojové strategie LEADER+	593	593	100

Z Programu rozvoje venkova (PRV) bylo v programovacím období 2007 – 2013 vyhlášeno celkem pět výzev a v nich bylo:

- přerozděleno 16 500 958 Kč s průměrnou dotací 198 807 Kč/žádost
- podpořeno 83 individuálních projektů z celkových 106 podaných, což je 78 %
- podpořeno bylo 58 žadatelů – 22 obcí, 22 zemědělců, 15 NNO (i opakovaně) s průměrnou dotací 284 499 Kč/žadatele

5.3 Strategický plán LEADER MAS Podchlumí

Základní priority a cíle strategického plánu LEADER „Na společné cestě krajinou ovoce a pískovce“ na období 2007 – 2013 byly stanoveny na základě vyhodnocení SWOT analýzy a předložených projektových záměrů členů MAS Podchlumí. Bylo předloženo 33 projektových záměrů možných financovat z PRV.

Obrázek 24 Priorita MAS (SPL MAS Podchlumí)

Základní prioritou MAS Podchlumí je „Zlepšení kvality života obyvatel v území Podchlumí s využitím místních zdrojů za aktivní účasti občanů i jiných subjektů.“ (SPL MAS Podchlumí).

Znamená to zlepšení kvality života ve venkovském regionu Podchlumí založeném na rozvoji místních tradic, zhodnocením místního dědictví – místní odrůdy ovoce a zeleniny, tradice kamenictví a bohatého historického a kulturního dědictví – velké koncentrace kamenných památek na území MAS. Cílem je dosažení trvalého, vyváženého rozvoje regionu MAS Podchlumí a příznivých podmínek pro život obyvatel. Zvýšení konkurenceschopnosti, rozvoj cestovního ruchu, podpora rozvinuté komunikace v regionu a rozšiřování partnerských aktivit místních, regionálních i mezinárodních (SPL MAS Podchlumí).

Podrobný přehled cílů a fichí MAS Podchlumí je v přílohové části diplomové práce.

5.3.1 Projekty dle fichí

V níže uvedené tabulce jsou data o plnění finančního plánu SPL MAS Podchlumí a skutečně schválené a proplacené projekty dle fichí.

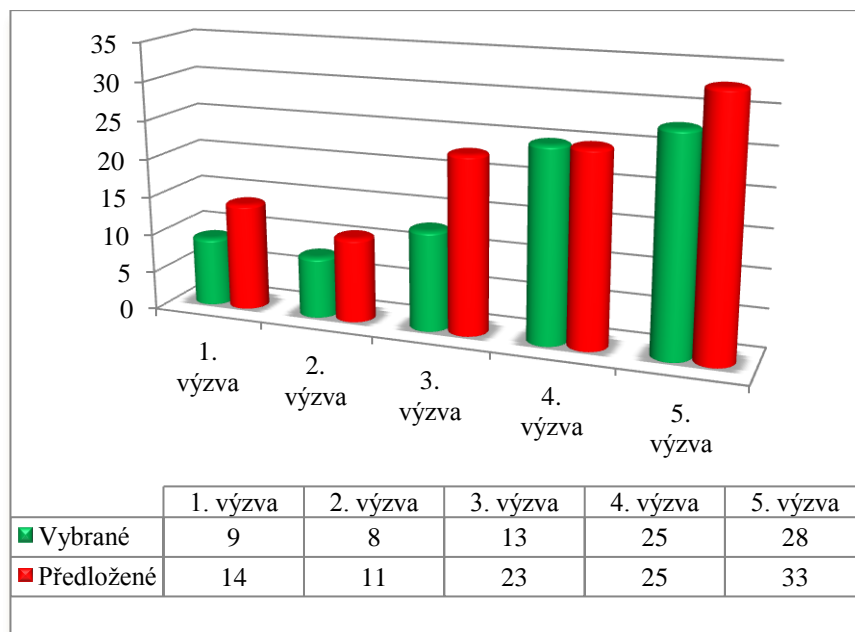
Tabulka 6 Plnění finančního plánu SPL MAS Podchlumí (SPL MAS Podchlumí, vlastní zpracování)

Fiche	% z rozpočtu (dle původního SPL)	% z rozpočtu (dle platného SPL)	% z rozpočtu (stav ke konci SPL)*	Podané žádosti		Schválené žádosti		Proplacené projekty	
				Ks	Kč	ks	Kč	ks	Kč
1	14	18	17	20	3 826 258	17	2 912 745	17	2 902 267
2	5	2	0	0	0	0	0	0	0
3	10	2	2	3	254 706	3	254 706	3	239 462
4	4	3	1	1	180 000	1	180 000	1	180 000
5	7	4	2	2	549 940	1	250 000	1	239 168
6	20	25	27	21	5 390 220	18	4 492 374	18	4 386 452
7	17	25	35	40	9 243 286	27	5 964 543	27	5 916 814
8	10	7	8	9	1 706 857	7	1 309 950	7	1 307 610
9	x	7	4	4	918 150	3	718 850	3	708 996
10	x	7	4	6	625 443	6	625 443	6	620 189
Celkem	100	100	100	106	22 694 860	83	16 708 611	83	16 500 958

*% proplacených projektů z dané fiche

Původní SPL MAS Podchlumí počítal ve finančním plánu s 8 fichemi a v tomto rozpočtu byly zahrnuty i režijní náklady MAS, Fiche 9 a 10 byly doplněny v roce 2011.

V programovacím období 2007 – 2013 MAS Podchlumí vyhlásila celkem 5 výzev, do kterých bylo podáno 106 žádostí, celkem bylo proplaceno 83 projektů, mezi které bylo rozděleno cca 16,5 mil. Kč. Finanční plán nebyl naplněn u Fiche 2 s cílem „Rozvoj rekreační funkce lesa, usměrňování návštěvnosti lesa se zřetelem na snížení negativních dopadů na lesní prostředí“. Žádný žadatel nepodal projekt do této fiche. Naopak největší zájem a nejvíce podaných žádostí bylo ve Fichi 7 s cílem „Zlepšení kvality života v obcích, rozšíření nabídky služeb, zlepšení vzhledu obcí, zvýšení atraktivity obcí pro trvalé bydlení, zvýšení návštěvnosti a vytvoření příznivého prostředí pro zahájení podnikatelských aktivit“. Finanční plán této Fiche byl přečerpan.

Obrázek 25 Vývoj počtu projektů v programovém období 2007 – 2013 (vlastní zpracování dle interních dokladů MAS Podchlumí)

S dobou trvání programovacího období se zvyšoval počet předložených i vybraných žádostí. Ke konci programovacího období byl oproti začátku programovacího období předložen dvojnásobný počet projektů a v poslední výzvě se počet vybraných projektů ztrojnásobil. Tento vývoj byl bezesporu ovlivněn informovaností žadatelů a na konci období byl alokován dvojnásobný objem finančních prostředků než na počátku období.

Na základě výzev bylo celkem proplaceno 83 projektů s celkovým objemem finančních prostředků 16 500 958 Kč, což představuje průměrně 198 807 Kč/projekt. Nejvyšší průměrný objem finančních prostředků 243 691 Kč byl vyplacen obcím na obnovu a rozvoj vesnic.

Druhý nejvyšší průměrný objem finančních prostředků, 239 168 Kč, byl vyplacen z Fiche 5 na projekt „Ubytování na koupališti Dachova“ Technickým službám Hořice, s.r.o.

Naopak nejnižší průměrný objem finančních prostředků 79 820 Kč, pokud pomineme Fichi 2, která nebyla ani žádána, byl vyplacen na 3 projekty nezemědělské povahy subjektům z Fiche 3 s hlavním opatřením „Diverzifikace činností nezemědělské povahy“.

Tabulka 7 Objem vyplacených financí na jednotlivé fiche (vlastní zpracování dle interních dokladů MAS Podchlumí)

Číslo fiche	Proplacené projekty		Průměrně vyplaceno
	ks	Kč	Kč/projekt
1	17	2 902 267	170 721
2	0	0	0
3	3	239 462	79 820
4	1	180 000	180 000
5	1	239 168	239 168
6	18	4 386 452	243 691
7	27	5 916 814	219 141
8	7	1 307 610	186 801
9	3	708 996	236 332
10	6	620 189	103 364
Celkem	83	16 500 958	198 807

5.5 Výzvy

MAS Podchlumí v programovacím období 2007 – 2013 vyhlásila celkem 5 výzev pro členy MAS.

Tabulka 8 Výzvy k předkládání žádostí v období 2007 – 2013 (vlastní zpracování dle interních dokumentů MAS Podchlumí)

Číslo fiche	Název fiche	Hlavní opatření
1. Výzva – vyhlášena 25. 8. 2009, celkem bylo podpořeno 9 projektů		
1	Modernizace zemědělství	Modernizace zemědělských podniků
6	Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury	Obnova a rozvoj vesnic
7	Rozvoj občanského vybavení a služeb	Občanské vybavení a služby
8	Rozvoj a ochrana kulturního dědictví	Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
2. Výzva – vyhlášena 6. 4. 2010, celkem bylo podpořeno 8 projektů		
1	Modernizace zemědělství	Modernizace zemědělských podniků
3	Rozvoj nezemědělských činností	Diverzifikace činností nezemědělské povahy
5	Rozvoj cestovního ruchu – ubytování a sport	Podpora cestovního ruchu
6	Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury	Obnova a rozvoj vesnic
3. Výzva – vyhlášena 18. 7. 2011, celkem bylo podpořeno 13 projektů		
1	Modernizace zemědělství	Modernizace zemědělských podniků
6	Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury	Obnova a rozvoj vesnic
7	Rozvoj občanského vybavení a služeb	Občanské vybavení a služby
9	Zpracování zemědělských a nezemědělských produktů	Přidávání hodnoty zemědělským a nezemědělským produktům

4. Výzva – vyhlášena 16. 4. 2012, celkem bylo podpořeno 25 projektů		
1	Modernizace zemědělství	Modernizace zemědělských podniků
4	Rozvoj cestovního ruchu – pěší trasy, hippostezky	Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky
5	Rozvoj cestovního ruchu – ubytování a sport	Podpora cestovního ruchu
6	Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury	Obnova a rozvoj vesnic
7	Rozvoj občanského vybavení a služeb	Občanské vybavení a služby
8	Rozvoj a ochrana kulturního dědictví	Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
9	Zpracování zemědělských a nezemědělských produktů	Přidávání hodnoty zemědělským a nezemědělským produktům
10	Naším podnikatelům	Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje
5. Výzva – vyhlášena 2. 1. 2013, celkem bylo podpořeno 28 projektů		
1	Modernizace zemědělství	Modernizace zemědělských podniků
2	Zvýšení návštěvnosti lesů	Neproduktivní investice v lesích
3	Rozvoj nezemědělských činností	Diverzifikace činností nezemědělské povahy
4	Rozvoj cestovního ruchu – pěší trasy, hippostezky	Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky
5	Rozvoj cestovního ruchu – ubytování a sport	Podpora cestovního ruchu
6	Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury	Obnova a rozvoj vesnic
7	Rozvoj občanského vybavení a služeb	Občanské vybavení a služby
8	Rozvoj a ochrana kulturního dědictví	Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
9	Zpracování zemědělských a nezemědělských produktů	Přidávání hodnoty zemědělským a nezemědělským produktům
10	Naším podnikatelům	Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

V níže uvedené tabulce je „X“ vyznačena fiche, která byla ve výzvách programovacího období 2007 – 2013 vyhlášena.

Tabulka 9 Fiche vyhlášené ve výzvách (vlastní zpracování dle interních dokladů MAS Podchlumí)

Číslo fiche	1. výzva	2. výzva	3. výzva	4. výzva	5. výzva	Celkem vyhlášená fiche
1	x	x	x	x	x	5
2					x	1
3		x			x	2
4				x	x	2
5		x		x	x	3
6	x	x	x	x	x	5
7	x		x	x	x	4
8	x			x	x	3
9		x	x	x	x	4
10				x	x	2

V programovacím období byly nejčastěji ve výzvách vyhlášovány Fiché číslo 1 Modernizace zemědělství a Fiché číslo 6 Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury. Také na tuto Fichi 6 s hlavním opatřením „Obnova a rozvoj vesnic“ bylo 18 žadatelům proplaceno celkem 4 386 452 Kč, je to druhý celkově nejvyšší objem z proplacených projektů. V průměru na jeden projekt bylo vyplaceno 243 691 Kč. Na Fichi 1 bylo celkem 17 projektům vyplaceno 2 902 267 Kč, což představuje průměrně 170 721 Kč/projekt. Tyto finance byly čerpány zemědělskými subjekty na své vybavení. Podrobnější přehled žadatelů je uveden v příloze 3.

5.6 Vyhodnocení realizace SPL MAS Podchlumí v období 2007 – 2013

5.6.1 Vyhodnocení monitorovacích indikátorů

Sledováno bylo 10 monitorovacích indikátorů (viz. tabulka 10) Vůbec se nepodařil naplnit indikátor „Počet nových zpracovatelů tradičních produktů“. Indikátor počtu nových pracovních míst se podařilo naplnit jen z jedné desetiny plánu. Naopak třikrát více byl naplněn indikátor počtu nových zařízení pro volnočasové aktivity, počtu podniků se zavedenou novou technologií nebo inovativními produkty a indikátor počtu nových nebo rekonstruovaných objektů občanské vybavenosti. Vysoké hodnoty těchto indikátorů jsou ovlivněny vysokým zájem o Fich 1 „Modernizace zemědělství“, o Fich 6 „Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury“ a Fich 7 „Rozvoj občanského vybavení a služeb“.

Tabulka 10 Monitorovací indikátory (vlastní zpracování dle interních dokladů)

Monitorovací indikátor	Plánovaná hodnota dle původního SPL	Stav plnění k 30.6. 2015	% dosažení cílové hodnoty
Počet nových pracovních míst	10	1	10 %
Počet obnovených veřejných prostranství	11	14	127 %
Počet nových zařízení pro volnočasové aktivity	6	19	317 %
Počet modernizovaných objektů zemědělské výroby	10	16	160 %
Počet obnovených kulturních památek	13	9	69 %
Počet nových či rekonstruovaných objektů občanské vybavenosti	7	17	243 %
Počet nových zpracovatelů tradičních produktů	4	0	0 %
Počet strojů a technologických zařízení zakoupených pro zlepšení vzhledu obcí, služeb občanům	17	11	65 %
Počet podniků se zavedenou novou technologií nebo inovativními produkty	6	19	317 %
Počet místních produktů nově certifikovaných značkou „PODKRKONOŠÍ regionální produkt®“	12	33	275 %

5.6.2 Naplnění cílů SPL MAS Podchlumí

Pro dosažení základní priority bylo stanoveno 5 cílů, jež byly tematicky propojeny s vyhlášenými fichemi. Prvním cílem byla modernizace a rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání (Fiche 1, Fiche 3, Fiche 9, Fiche 10), druhým cílem byl rozvoj cestovního ruchu, péče o krajinu a znovuoživení místních tradic (Fiche 2, Fiche 4, Fiche 5), třetím cílem zvýšení kvality života v obcích (Fiche 6 a Fiche 7), čtvrtým cílem obnova kulturního dědictví (Fiche 8) a posledním cílem bylo zapojení do partnerských projektů.

Nejlépe byl naplněn třetí cíl, kde žadatelé měli největší zájem o rozvoj občanského vybavení. Mírně byl překročen plán prvního cíle – modernizace zemědělství. Naopak neprojevil žádný žadatel zájem Fiche 2, proto nebyla naplněna.

Tabulka 11 Rozložení alokace mezi fiche (vlastní zpracování dle interních dokladů)

Fiche	% z rozpočtu (dle původního SPL)	% z rozpočtu (dle skutečného využití)
Fiche 1 – Modernizace zemědělství	14	17
Fiche 2 – Zvýšení návštěvnosti lesů	5	0
Fiche 3 – Rozvoj nezemědělských činností	10	2
Fiche 4 – Rozvoj cestovního ruchu – pěší trasy, hippostezky	4	1
Fiche 5 – Rozvoj cestovního ruchu – ubytování a sport	7	2
Fiche 6 – Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury	20	27
Fiche 7 – Rozvoj občanského vybavení a služeb	17	35
Fiche 8 – Rozvoj a ochrana kulturního dědictví	10	8
Fiche 9 – Zpracování zemědělských a potravinářských produktů	x	4
Fiche 10 – Naším podnikatelům	x	4
Celkem	100	100

5.6.3 Hodnocení naplněnosti strategického plánu

Kontrolní komise a monitorovací výbor vytvořily hodnotící otázky, na které vyhledaly odpovědi v interních dokladech MAS Podchlumí. Také byly provedeny řízené rozhovory s žadateli, příjemci dotací a členy MAS.

Znění povinných otázek:

1. Do jaké míry přispěla podpora k budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci?
2. Do jaké míry přispěla podpora k dosažení cílů místní strategie?

3. Do jaké míry byl implementován přístup LEADER?
4. Do jaké míry přispěla implementace přístupu LEADER ke zlepšení místní správy?
5. Do jaké míry napomohla podpora k zavádění inovačních přístupů ve vašem regionu?

Znění zvolených otázek:

6. Napomohla podpora k většímu zapojení mladých lidí do dění v regionu?
7. Podílela se veřejnost na návrhu a přípravě projektových záměrů?

Odpovědi na hodnotící otázku číslo:

1. Původně bylo ve strategickém plánu MAS Podchlumí počítáno s několikanásobně vyšší alokací finančních prostředků, než která ve skutečnosti byla MAS Podchlumí udělena. S tím úzce souvisí hodnota stanoveného monitorovacího indikátoru – bylo plánováno vytvoření 10 pracovních míst. Ve skutečnosti vzniklo v rámci předložených projektů 1 pracovní místo. Z důvodu nízké roční finanční alokace MAS Podchlumí podporovala především menší projekty s nižší dotací, u kterých je komplikované vytvoření nového pracovního místa.

2. Z celkového počtu 83 podpořených projektů byly 30 projektům (což představuje více jak třetinu z podpořených projektů) uděleny body za uplatňování mezisektorové spolupráce. Smlouvy o partnerství byly většinou o spolupráci obce a neziskové organizace či podnikatelského subjektu.

3. Členové MAS Podchlumí byli zapojováni do rozhodovacích procesů. V období přípravy SPL bylo zapojeno 12 členů, v období nejintenzivnější realizace SPL průměrně 37. Intenzita zapojení se lišila v závislosti na postavení jednotlivých členů v rozhodovacích orgánech. Každý člen byl zapojen do rozhodování minimálně na úrovni valné hromady jako nejvyššího orgánu MAS Podchlumí.

Předmětem preferenčního kritéria „Počet podniků se zavedenou novou technologií nebo inovativními produkty“ byl princip inovativnosti. Podařil se splnit na více než 300 %.

Zástupci MAS Podchlumí se účastní pravidelných setkání, kde dochází k výměně zkušeností mezi jednotlivými MAS.

MAS Podchlumí se stala členem:

- Národní síť Místních akčních skupin České republiky (NS MAS ČR). Jejím posláním je sdružování, reprezentace a zastupování MAS na vládní i ministerské úrovni.
- Krajské síť MAS Královéhradeckého kraje (KS MAS KHK)
- Asociace regionálních značek. Zapojené značky jsou charakteristické jednotným vizuálním stylem značek i propagačních materiálů. Systém značení respektuje stejná

pravidla udělování značky regionální produkt®. Tato značka vedle původu v regionu zdůrazňuje i ekologickou šetrnost a regionální jedinečnost. MAS Podchlumí působí ve svém regionu jako koordinátor značky „PODKRKONOŠÍ regionální produkt®“. V současné době je 32 regionálních produktů nositeli značky „PODKRKONOŠÍ regionální produkt®“. Propagace regionální značky je realizována prostřednictvím spolupráce MAS Podchlumí a sdružení Podzvičinsko, které značku prezentuje na veletrzích cestovního ruchu v ČR.

Projekty spolupráce jsou bezesporu přínosné pro šíření dobré praxe a zkušeností mezi spolupracujícími regiony. MAS Podchlumí v programovém období 2007–2013 realizovala projekty spolupráce:

- Venkovské tradice v krajině. Spolupracovali – MAS NAD ORLICÍ, MAS

Strážnicko, MAS České středohoří, MAS Podchlumí. Výstupem projektu byla například publikace o místní kulinářské tradici ve vztahu ke zpracování místních produktů společně pro všechny regiony, propagační materiály a předměty o projektu, 4 soubory panelů, prezentačních vybavení a vybavení expozic, venkovní podium, 2 zařízení pro zpracování ovoce a jiných produktů, tradiční venkovní pekárna pro veřejné aktivity, 2 obnovené stávající stavby pro expozice zpracování ovoce, Setkání členů MAS ve spolupráci, 2 studie kulturního dědictví, trvalé venkovní tabule v přímé návaznosti s výsadbami a ozeleněním, obnovená školní zahrada, 2 regenerované historické sady, 3 soubory stánků a panelů, 4 semináře výrobců, vzdělávání členů MAS a další veřejnosti, 8 propagačních akcí místních výrobců a produktů, 4 expozice tradic, tradičního pěstování a zpracování tradičních plodin a odrůd ovoce, 5 upravených prostranství s mobiliářem a ozeleněním ve vztahu k tématu projektu.

- Ovocná stezka Podchlumím – I. a II. etapa. Vybudování stezky s tradicí ovocnářství v regionu Podchlumí. Spolupráce MAS Podchlumí a Podzvičinska z.s.,

- Po stopách E. Štorcha a K. Zemana – Vybudování naučné stezky v obci Ostroměř, rodišti českého pedagoga, spisovatele a archeologa – E. Štorcha a K. Zemana – filmového režiséra, výtvarníka a loutkaře. Spolupráce MAS Podchlumí a Podzvičinska z.s.,

- Dědictví našich předků – Spolupráce MAS Hradecký venkov, MAS Podchlumí, MAS Společná Cidlina a MAS Zálabí. MAS vytvoří v rámci projektu na svém území podmínky pro historické, kulturní a společenské využití 3 kostelů, 1 muzea a Hankova domu.

- Bohatství venkova našeho kraje - vytvoření potřebného zázemí pro zlepšení propagace spolupracujících MAS Hradecký venkov o.p.s., MAS NAD ORLICÍ, o.p.s., MAS

"Přijďte pobejt!" o.s., Místní akční skupina POHODA venkova, MAS Brána do Českého ráje, o.s., Místní akční skupina Krkonoše, o.s., Společná CIDLINA, o.s., Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují, Království - Jestřebí hory, o.p.s., Podchlumí o.s.,

- Venkovská tržnice I. – III. projekt na vytvoření informačního systému, inzerce a propagace podnikatelů. Venkovská tržnice III. sloužící k posílení akceschopnosti venkovských území. Spolupracovaly Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku, Občanské sdružení MAS KRAJINA SRDCE, MAS Podchlumí o.s., MAS NAD ORLICÍ, o.p.s.; MAS Vltava, o.s.; MAS Lužnice, o.s.; Region Pošembeří o.p.s.,

- Komunitní venkov – projekt spolupráce MAS Podchlumí o.s., MAS Společná CIDLINA, o.s.; MAS Hradecký venkov o.p.s. vytváří podmínky pro pořádání volnočasových, zájmových, kulturních a společenských aktivit.

MAS Podchlumí spolupracuje s obcemi svého regionu, zejména při vzájemné prezentaci informací. Na webových stránkách MAS Podchlumí uveřejňují společenské, kulturní a sportovní akce obcí. Obce na svých webových stránkách, na vývěsních tabulích nebo ve svých zpravodajích zveřejňují informace o akcích nebo připravovaných výzvách MAS Podchlumí, o značce PODKRKONOŠÍ regionální produkt®, zveřejňují zpravodaj vydávaný MAS Podchlumí apod.

4. Místní akční skupina Podchlumí prováděla administraci jednotlivých výzev a realizovala projekty spolupráce. Dále prováděla akce, jejichž cílem byla motivace, podněcování, informování, vzdělávání a zapojování veřejnost do dění v regionu Podchlumí.

5. Z 83 podpořených projektů získalo 62 projektů (75 %) částečné bodové zvýhodnění za inovační přístupy. MAS Podchlumí kladně hodnotí i menší prvky inovace, např.: zavedení nové technologie, nový přístup apod.

6. MAS podporuje projekty zcela evidentně zaměřené na mladé lidi do 30–ti let. Toto kritérium splnilo 46 projektů (55 %) z 83 podpořených projektů. Projekty byly hlavně zaměřeny na možnosti zlepšení trávení volného času mladých lidí, např.: hřiště, odpočinková místa apod.

7. Z celkových 83 projektů získalo 28 projektů zvýhodnění za kritérium komunitního plánování. Důkazem, že se lidé začínají aktivizovat a promlouvat do dění ve své obci, regionu je bodové ohodnocení ve výzvách. První výzva kde bylo podpořeno 9 projektů, žádný z nich nedostal bodové ohodnocení za metodu komunitního plánování. V druhé výzvě bylo vybráno také 9 projektů, 4 projekty získaly bodové ohodnocení. V dalších třech výzvách bylo podpořeno 65 projektů a bodové ohodnocení za metodu komunitního plánování získalo 24.

5.7 Dotazníkové šetření

V rámci výzkumného úkolu této diplomové práce byl proveden v průběhu měsíce únor 2016 kvantitativní výzkum prostřednictvím dotazníkového šetření (úplné znění dotazníku je uvedeno v kapitole Přílohy).

Metoda dotazníku byla zvolena z důvodu získání informací od velkého počtu obyvatel regionu Podchlumí při minimální časové a finanční náročnosti. Šetření zároveň vyžaduje vzbudit u dotazovaného ochotu k vyplnění dotazníku. Dotazníkové šetření probíhalo formou internetového přístupu na webové stránce VypInTo.cz a osobním kontaktováním dotazovaných po celém regionu MAS Podchlumí .

Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 112 respondentů s trvalým pobytem v území regionu Podchlumí ve věku nad 18 let, z náhodných obcí do 2000 obyvatel. Tato hranice je v ČR užívána jako limit pro vymezení venkovských sídel (obcí).

V úvodu tohoto anonymního dotazníku byl uveden průvodní text s vysvětlením účelu dotazníkového šetření.

Cílem průzkumu bylo prozkoumat vztah mezi MAS Podchlumí a kvalitou života obyvatel, rozvojem podnikání v Podchlumí, jak široká veřejnost vnímá význam MAS Podchlumí pro jejich běžný život v místě bydliště.

5.7.1 Statistické vyhodnocení dotazníkového šetření

V tomto standardizovaném dotazníku, který je strukturován do 23 otázek, byly použity uzavřené otázky. Respondentovi byly nabízeny varianty odpovědí, 6 otázek bylo polootevřených, zde byly respondentům nabídnuty alternativy odpovědi a byla poskytnuta možnost odpovědět volně mimo ně. Na konci dotazníku byla respondentům ponechána možnost vyslovit své další názory a připomínky.

V kapitole Přílohy je uveden dotazník s vyhodnocenými výsledky výzkumu. Výsledky jsou pro lepší názornost vyhodnoceny pomocí grafů, počtem odpovědí a podílem v % u jednotlivých otázek. Na konci dotazníku jsou uvedeny názory a připomínky respondentů, které vyjádřili v otevřené variantě odpovědi.

Vyhodnocení odpovědí respondentů:

1. Znáte činnost Místní akční skupiny Podchlumí, z. s. (MAS)?
35,71 % respondentů odpovědělo „nikdy jsem nebyl(a) informován(a) o činnosti MAS“ a 28,57 % respondentů odpovědělo, že „mám jen určité povědomí o činnosti MAS“. A jen 7,14 % respondentů má zájem získat informace o činnosti MAS.

2. Znáte nějaký již realizovaný projekt, na který Vaše obec získala finanční prostředky ve spolupráci s MAS Podchlumí, z. s.?

Nadpoloviční většina dotazovaných, celkem 59,82 % respondentů nezná realizovaný projekt ve spolupráci s MAS.

3. Vnímáte zlepšení prostředí vašeho regionu díky realizaci projektu EU – např.: revitalizace návsi, regenerace areálů volnočasových aktivit, opravy místních komunikací, ... ?

Celkem 78,57 % respondentů vnímá zlepšení prostředí regionu díky projektům EU.

4. Vnímáte, že stromy v krajině: (více možných odpovědí)

Většina respondentů (87,5 %) odpověděla, že stromy ubývají a stárnou.

5. Máte pocit, že krajina Vaší obce a okolí potřebuje více stromů, zeleně?

Většina (70,54 %) respondentů opravdu vnímá, že krajina potřebuje více zeleně.

6. Starší ovocné dřeviny v krajině postupně odcházejí. Máte pocit, že by se nadále měly vhodné ovocné dřeviny sázet a obnovovat? (více možných odpovědí)

37,5 % dotazovaných se přiklání k variantě ano vysazovat ovoce u cest a v krajině a 32,14 % ano vysazovat ovoce u obecních cest a pozemků v návaznosti na zpracování. Jen 3,57 % respondentů nechce vysazovat ovoce, že má své nevýhody.

7. Jak by se dalo využít ovoce ze stromů v krajině na obecních a veřejných plochách? (více možných odpovědí)

Většina dotazovaných (45,54 %) se přiklání k variantě, že by obec mohla organizovat sběr a péči občany. Dalších 37,5 % respondentů je přesvědčeno, že se stromořadí dá pronajmout. 28,57 % respondentů je přesvědčeno, že se nedá využít, že je to problém jak s údržbou, tak se sklizní.

8. Uvítali byste využít ovoce z výsadeb ovocných stromů na regionální výrobky v rámci tzv. krátkých řetězců, gastronomické turistiky a spotřeby v místních veřejných stravovacích zařízeních?

80,36 % respondentů by uvítala využití ovoce na regionální výrobky.

9. Kdo by měl pečovat o nové výsadby do krajiny? (více možných odpovědí)

Nejčastěji byly zmiňovány obce (66,07 %) a vlastníci pozemků (59,82 %).

10. Víte o tom, že MAS Podchlumí, z. s. uděluje značku „Podkrkonoší – regionální produkt®“?

Přesná polovina respondentů ví a druhá polovina respondentů neví, že spolek uděluje regionální značku, což opět prokazuje nízkou propagaci činnosti MAS.

11. K čemu značení produktů z regionu přispívá? (více možných odpovědí)

Nejfrekventovanější odpovědí se stala možnost „k propagaci regionu nebo místa“, tuto možnost volilo 68,75 % respondentů. Dále pak shodně 40,18 % respondentů zmiňovalo varianty „k rozvoji a podpoře ekonomiky venkova“ a „k dobrému pocitu, že kupuji místní výrobek“. 7,14 % respondentů se vyjádřilo, že značka je k ničemu a není známa.

12. Při nákupu potravin dáváte přednost nákupu od místních farmářů, kteří jsou nositeli značky „Podkrkonoší – regionální produkt®“?

Ano většina respondentů dává přednost regionálním produktům (61,61 %).

13. Který zájmový spolek nejvíce ovlivňuje život ve Vaší obci? (napište, který)

61,6 % respondentů napsalo sbor dobrovolných hasičů.

14. Kde nejčastěji získáváte informace o připravovaných akcích ve Vašem okolí?

Respondenti nejčastěji získávají informace na webových stránkách obce, spolků (62,5 %), pak následovaly noviny, časopisy a informace od občanů (30,36 %).

15. MAS Podchlumí z. s. zakoupila v rámci projektu „Venkovské tradice v krajině“ stánky (15 ks), pódium 6x8 m, parket 6x8 m, který je půjčován dle provozního řádu. Slyšel(a) jste o možnosti zapůjčit si toto technické vybavení pro pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí?

59,82 % dotazovaných neví o možnosti zapůjčení technické vybavení pro pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí. Toto je opět důkazem malé propagace MAS.

16. Jste?

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 64,29 % žen a 35,71 % mužů.

17. Váš věk?

18 – 29 let	zúčastnilo se 17,86 %
30 – 39 let	24,11 %
40 – 49 let	19,64 %
50 – 59 let	24,11 %
nad 60 let	14,29 %

18. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání.

Nejčastěji se dotazníkového šetření zúčastnili občané se středním odborným vzděláním s maturitou (41,07 %) a 31,25 % vysokoškolsky vzdělaných.

19. Jaká je Vaše současná ekonomická aktivita?

Nejvíce bylo zaměstnaných respondentů (47,32 %), naopak nejméně bylo osob bez zdanitelných příjmů a osob samostatně výdělečně činných (0,89 %).

20. Trvale bydlím v obci.

Dotazníkového šetření se nejvíce (50 %) zúčastnilo obyvatel z obcí do 300 obyvatel a 14,29 % obyvatel z obcí do 1000 obyvatel.

21. V obci žiji.

Respondenti nejčastěji žijí v obci od narození (38,39 %) nebo se přistěhovali před více než 10 lety (34,82 %).

22. V budoucnu plánuji, že se z obce odstěhuji do města

Respondenti (93,75 %) neplánují se v budoucnu odstěhovat.

5.8 MAS v okrese Jičín

V okrese Jičín se nacházejí jmenované MAS v tabulce č. 12, přičemž MAS Brána do Českého ráje a OPS pro Český ráj částí přesahují do sousedního okresu. Územní působnosti místních akčních skupin mají svá vlastní územní uspořádání nerovnající se hranicím okresů, obcí s rozšířenou působností apod. Jsou tedy běžné i případy, kdy území jedné MAS zasahuje do území několika ORP nebo krajů.

Tabulka 12 MAS Jičínska (vlastní zpracování dle interních dokladů)

MAS Jičínska	Vznik	Obcí	Rozloha (km ²)	Obyvatel	Počet obyv./km ²	Počet obyv./obec
OPS pro Český Ráj	IV. 2003	40	397,4	41 106	103	1028
MAS Brána do Českého ráje	XI. 2006	48	450,9	40 627	90	846
Otevřené zahrady Jičínska z.s.	XII. 2005	38	285,1	29 353	103	772
MAS Podchlumí, z. s.	XII. 2005	42	278,4	22 098	79	526
Celkem		168	1411,8	133 184	94	793

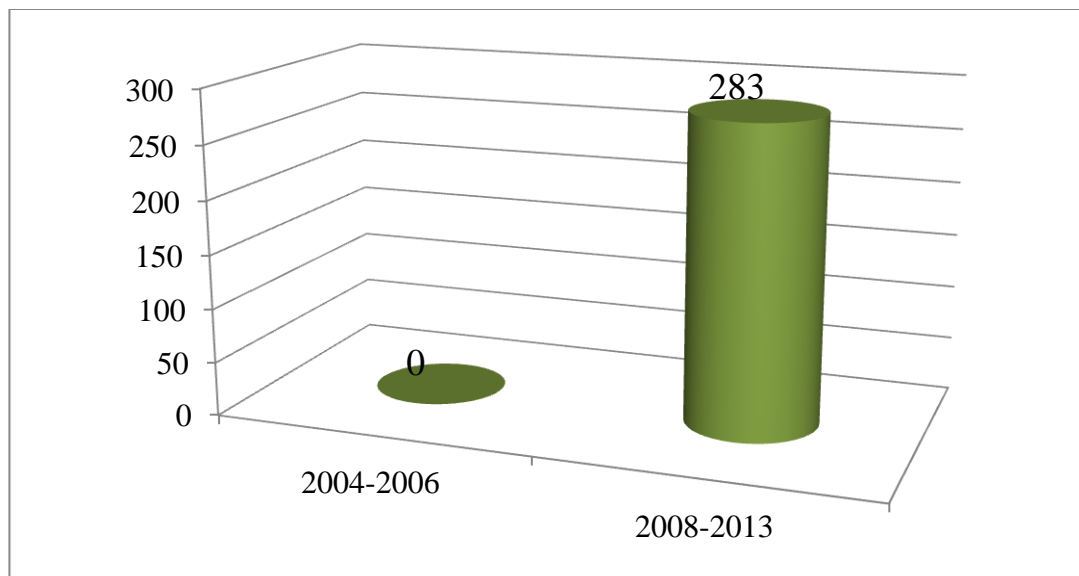
MAS Podchlumí je se svým územím nejmenší MAS na Jičínsku, s nejmenším počtem obyvatel na rozlohu, ale má druhá nejvíce obcí, což je typická charakteristika venkovského regionu Podchlumí.

V letech 2004 – 2007 probíhal LEADER ČR jen v některých MAS ČR, 10 vybraných pilotních MAS po dva roky realizovalo LEADER+. Tato podpora byla určena především těm oblastem, ve kterých již byla k dispozici dostatečná administrativní kapacita a zkušenosti s akcemi typu místního rozvoje venkova.

Na Jičínsku v roce 2006 měla zkušenosti s osvojováním metody pouze MAS Podchlumí, ale nešlo ještě o realizaci projektů. Organizovaly se velké informační semináře o metodě LEADER, o tvorbě webových stránek, o činnosti MAS, o přípravě SPL, kde byla

využita komunitní metoda zpracování. Jinak v období 2004 – 2007 nebyly realizovány žádné projekty z LEADERU.

MAS Podchlumí na projekt osvojování metody čerpala dotaci ve výši 600 tis.Kč.

Obrázek 26 Realizace projektů MAS Jičín z Opatření IV.1.2 (vlastní zpracování dle interních dokladů)

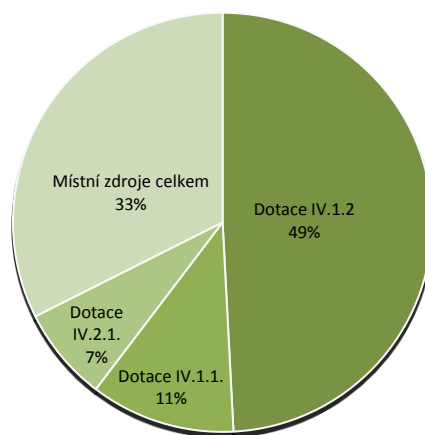
Z tabulky 13 lze vyčíst, že v MAS v okrese Jičín bylo podáno celkem 420 žádostí o podporu v programovacím období 2008 – 2013 z PRV ČR Osy IV. LEADER z Opatření IV.1.2 Realizace místní rozvojové strategie, z nichž bylo podpořeno 283 (67 %). Mezi tyto projekty se rozdělilo přes 95 mil. Kč a k této podpoře bylo třeba doplnit vnější zdroje z finančního potenciálu regionu ve výši cca 63 mil. Kč. Průměrná výše dotace na jeden podpořený projekt byla cca 336 000 Kč. Z posledního sloupce lze zaznamenat, že průměrné procento dotace, kterým byly projekty podpořeny je 60 %. Nabízí se otázka, proč toto procento není u každé MAS stejné. Odpověď vychází z místních potřeb. Každá MAS si definovala různé fiche s různou alokací podle potřeb zjištěných ve Strategickém plánu LEADER. Tedy v plánu, který byl tvořen zdola a který odráží místně příslušné problémy a potřeby. V každé MAS byly podpořeny různou měrou zemědělstí i nezemědělstí podnikatelé, obce, neziskové organizace atd., přičemž míra podpory se u těchto subjektů různila dle toho kterého opatření PRV.

Pokud budeme uvažovat o srovnání jednotlivých MAS, tak největší počet podpořených projektů prostřednictvím Opatření IV.1.2 Programu rozvoje venkova na realizaci místní rozvojové strategie má MAS Podchlumí, z. s. (83 projektů ve výši 16,5 mil.

Kč) a OPS pro Český Ráj (73 projektů ve výši 38 mil. Kč). Zde je vidět také nepřímá úměra mezi objemem financí na jeden projekt. Ačkoli MAS Podchlumí, z. s. podpořila více projektů, bylo třeba na ně vynaložit menší objem dotací, ale vyšší objem místních zdrojů, v případě OPS pro Český Ráj tomu bylo naopak. Vypovídá o tom také průměrná dotace na jeden projekt. Dotace tvořila 67 % objemu vynaložených finančních prostředků v OPS pro Český Ráj oproti 48 % objemu vynaložených finančních prostředků v MAS Podchlumí, z. s. Zde se jednalo spíše o menší projekty a uspokojeno bylo více žadatelů.

Tabulka 13 Projekty MAS Jičínka realizované v období 2008–2013 (vlastní zpracování dle interních dokladů)

MAS Jičínka	Počet žádostí	Podpořené projekty	Dotace IV.1.2 (tis.Kč)	Místní zdroje (tis.Kč)	Celkem Kč/projekt (tis.Kč)	Dotace/podpořené projekty (tis.Kč)	Dotace tvoří % (tis.Kč)
OPS pro Český Ráj	141	73	38 661	19 345	795	530	67
MAS Brána do Českého ráje	85	69	20 043	17 405	543	290	54
Otevřené zahrady Jičínka z.s.	88	58	19 810	8 906	495	342	69
MAS Podchlumí, z. s.	106	83	16 500	17 679	412	199	48
Celkem	420	283	95 014	63 335	560	336	60

Obrázek 27 Přínos finančních prostředků MAS Jičínka v období 2008–2013 (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Obrázek 27 představuje objem dotací a 33 % místních zdrojů – vlastních prostředků žadatelů, které váže LEADER na rozvojové projekty pro naplnění strategie regionu.

6. DISKUZE

MAS Podchlumí v programovacím období 2004 – 2006 byla vybrána pro realizaci projektů LEADER+. MAS Podchlumí měla k dispozici dostatečnou administrativní kapacitu a zkušenosti s akcemi typu místního rozvoje venkova, které získala prostřednictvím Mikroregionu Podchlumí. Pro okolní MAS realizovala hlavně semináře zaměřené na tvorbu strategie.

Přístup LEADER byl nosným principem při realizaci strategického plánu již od jeho prvopočátku. Stal se základem pro rozvoj venkovské oblasti Podchlumí. Celé programové období 2007 – 2013 fungoval tento rozvoj na základě místního partnerství a na jednotné místní rozvojové strategii SPL.

Tvorba strategického plánu LEADER vycházela ze společných tradic, identity a potřeb venkovského regionu MAS Podchlumí. Základem realizovaných projektů byly přesně definované potřeby místních obyvatel. Je možno konstatovat, že před rokem 2007 neexistovala v regionu Podchlumí podobná platforma, která by tak výrazně vtahovala veřejnost do rozvojových aktivit.

Již v souvislosti s přípravou a realizací SPL pro období 2007–2013 došlo k většímu zapojení veřejnosti do dění v regionu. Toto odpovídá přístupu zdola–nahoru. Přístup LEADER pomohl k rozvoji místních kapacit a místního potenciálu, vybudování partnerských vztahů. Důsledkem toho vznikly priority, které byly sledovány, realizovány a nyní je lze hodnotit.

MAS Podchlumí své základní priority a cíle Strategického plánu LEADER stanovila na základě vytvoření a vyhodnocení SWOT analýzy, vyhodnocení předložených projektových záměrů obcí, soukromých osob a podniků. Celkem bylo předloženo 33 projektových záměrů možných financovat z PRV.

V programovacím období 2007 – 2013 MAS vyhlásila celkem 5 výzev, do kterých bylo podáno 106 žádostí, proplaceno bylo 83 projektů, bylo rozděleno 16,5 mil. Kč. Žádný žadatel nepodal svůj projekt do Fiche 2, proto nebyl naplněn finanční plán. Naopak největší zájem a převis žádostí byl ve Fichi 7 zaměřené na rozvoj občanské vybavenosti v obcích, z toho důvodu byl finanční plán této Fiche přečerpán.

Jak vyplývá z průzkumu podpořených projektů MAS Jičínka, MAS Podchlumí podpořila nejvíce projektů, ale s nejnižší dotací.

Pro vyhodnocení realizace strategického plánu LEADER v regionu Podchlumí, byly využity metody kvalitativního i kvantitativního výzkumu.

Podkladem pro vyhodnocování hodnotících otázek bylo využito vnitřních dokladů MAS Podchlumí (dokumentace k fichím, výzvám a projektům, které byly podpořeny a zrealizovány, zprávy z jednání atd.), řízené rozhovory s žadateli, příjemci dotace a členy MAS, skutečně realizované projekty a také průběžné interní podklady od monitorovacího výboru a kontrolní komise.

Ve skutečnosti vzniklo v rámci předložených projektů 1 pracovní místo. Faktory, které významně ovlivnily naplnění tohoto preferenčního kritéria:

- přímá tvorba pracovních míst byla podporována jen v některých fichích,
- z důvodu nízké roční finanční alokace MAS Podchlumí podporovala především menší projekty s nižší dotací, u kterých je komplikované vytvoření nového pracovního místa,
- podmínky pravidel pro vytvoření nového trvalého pracovního místa a doba jeho udržitelnosti jsou velmi přísná.

Realizace SPL byla také ovlivněna i vnějším faktorem – finanční krizí, která ovlivnila míru nezaměstnanosti v našem území.

MAS Podchlumí prostřednictvím podporovaných projektů podporovala stávající pracovní místa a přispěla tím k udržení míry nezaměstnanosti v regionu.

Jedním z cílů MAS Podchlumí je prohlubovat spolupráci mezi subjekty na svém území. Hodnocení proběhlo na základě předložení partnerské smlouvy mezi žadatelem a subjektem z jiného sektoru hospodářství. Smlouva musí obsahovat logickou vazbu a vzájemná spolupráce musí být zřejmá a ze strany MAS kontrolovatelná.

36 % podpořených projektů získalo body za uplatňování mezisektorové spolupráce. Smlouvy o partnerství byly většinou o spolupráci obce a neziskové organizace či podnikatelského subjektu. Příkladem je samotné fungování MAS Podchlumí a programu LEADER, které jsou založeny na spolupráci mezi různými sektory místního hospodářství.

Každý člen MAS Podchlumí byl zapojen do rozhodování minimálně na úrovni valné hromady jako nejvyššího orgánu MAS Podchlumí. Je tak možno říci, že podpora významně přispěla k zapojení partnerů a členů MAS do rozhodovacího procesu.

Předmětem preferenčního kritéria „Počet podniků se zavedenou novou technologií nebo inovativními produkty“ byl princip inovativnosti. Ten se podařilo splnit na více než 300 %. Ve skutečnosti tato specifikace podléhá velmi rychlému dynamickému vývoji. Co bylo považováno při realizaci SPL za „inovační přístup“, to v současné době nemusí být „inovačním přístupem“, ale jen „běžným přístupem“. Nyní lze konstatovat, že podpořené projekty významně napomáhají k zavádění inovačních přístupů.

Na víceodvětvovém principu propojuje strategický plán Leader různá odvětví místní ekonomiky, rozvoje venkovského regionu, přispěl i ke zlepšení environmentální situace regionu. Tento princip byl naplňován zejména projekty spolupráce více sektorů, společnými akcemi a vzájemné pomoci jednotlivých partnerů.

Zástupci MAS Podchlumí se účastní pravidelných setkání na místní, krajské, národní i mezinárodní úrovni, kde dochází k předávání informací, k výměně zkušeností mezi jednotlivými MAS.

MAS Podchlumí působí ve svém regionu jako koordinátor značky PODKRKONOŠÍ regionální produkt®. V současné době je nositeli značky „PODKRKONOŠÍ regionální produkt®“ 32 regionálních produktů. Propagace regionální značky je realizována prostřednictvím spolupráce MAS Podchlumí a sdružení Podzvičinsko, které značku prezentuje na veletrzích cestovního ruchu v ČR.

Projekty spolupráce jsou přínosné pro šíření dobré praxe a zkušeností mezi spolupracujícími regiony. Jejich zaměření se týkalo např. realizace vzdělávacích aktivit a vzájemné spolupráce členů MAS, podpory spolkové činnosti spojené s tradicemi a rozvojem kulturního dědictví ve venkovských regionech, posílení místní ekonomiky apod. Byly vydány propagační materiály, byl vytvořen informační systém podnikatelů a neziskových organizací v regionu. MAS Podchlumí spolupracuje s obcemi svého regionu zejména při vzájemné prezentaci informací.

Celkově je možno konstatovat, že výše uvedené projekty spolupráce znamenaly značný přínos pro celý region Podchlumí. Na druhé straně je však nutné upozornit, že realizace těchto projektů byla spojena s náklady, které by bez podpory byly jen obtížně realizovatelné. Jednotliví partneři by jen těžko hledali finanční zdroje na jejich realizaci.

Skeptický názor Binky (2011) na MAS, že jediným cílem, který naplňují, je přerozdělování finančních prostředků a administrace projektových žádostí je výčtem aktivit a realizace strategického plánu MAS Podchlumí vyvrácen.

MAS Podchlumí prováděla zmíněnou administraci jednotlivých výzev, ale realizovala již zmíněné projekty spolupráce na národní úrovni. Faktem je, že v její činnosti chybí mezinárodní spolupráce. Doufáme, že se toto podaří napravit v novém programovacím období. Již nyní je uzavřena smlouva o mezinárodní spolupráci s LGD "Szlakiem Granitu" z Udantin v Polsku pro realizaci projektů „Partnerství pro tradice a inovace v oblasti místního rozvoje (PL)“ a „Projekt spolupráce MAS a odborných institucí 2015 – 2020 na záchraně a propagaci tradičního ovocnářství (ČR)“. Pro tento projekt budou využity výsledky dotazníkového šetření.

Dále prováděla MAS akce, jejichž cílem byla motivace, podněcování, informování, vzdělávání a zapojování veřejnosti do dění v regionu Podchlumí.

Kooperace MAS v regionu byla postupně stále více posilována stylem otevřenosti, možností rozhodovat o místním rozvoji. Posilovala se důvěra mezi sektory, které spolupracovaly. Důvěra v MAS Podchlumí byla postavena na osvědčení se vzájemné prospěšnosti. V počátku implementace SPL nebylo zapojování veřejnosti tak intenzivní, což se projevilo v počtu podaných projektů v prvních výzvách. Naopak od druhé poloviny programového období docházelo k postupnému nárůstu, což pak ovlivnilo celkový výsledek. Celkově lze hodnotit podporu MAS Podchlumí jako významný aspekt v zapojování veřejnosti do implementace SPL a dění v regionu Podchlumí.

Koncept inovace je stěžejní jak pro MAS, tak i pro celý Program rozvoje venkova ČR. Inovativní prvky projektů MAS Podchlumí ve svých hodnotících kritériích zvýhodňuje. 75 % podpořených projektů získalo částečné bodové zvýhodnění za inovační přístupy. MAS kladně hodnotí i menší prvky inovace. Nejedná se tedy o zcela inovativní projekty. MAS neumožňuje samotná pravidla, podle kterých se musí řídit, podporovat zcela „odlišné, jinde neexistující“ projekty. Z tohoto důvodu jsou hodnoceny malé inovativní prvky, které mají důležitý význam pro rozvoj regionu Podchlumí.

Velmi obtížně měřitelné je zaměření projektu na mladé lidi, jejich zapojení do dění v regionu. Mladí žijí v každé obci, jsou zaměstnanci firem, proto je vlastně zaměřen každý projekt zaměřen na mladé lidi. Z tohoto důvodu bylo toto kritérium více specifikováno. MAS podporuje projekty zcela evidentně zaměřené na mladé lidi do 30–ti let. Toto kritérium splnilo 55 % podpořených projektů. Projekty byly hlavně zaměřeny na možnosti zlepšení trávení volného času mladých lidí, např.: hřiště, odpočinková místa apod. Tyto projekty úzce souvisí se zapojením mladých lidí do dění v regionu, je posilována jejich sounáležitost s místem, ve kterém žijí. Rozšíření možností trávení volného času jak venku na hřištích, tak i v různých klubovnách a spolicích odvádí jejich pozornost od nežádoucího trávení volného času, a přispívá ke zkvalitnění jejich života ve venkovském prostředí.

MAS Podchlumí od doby svého založení přijala do členské základny 4 nové členy, z nichž byli 2 mladí lidé do 30–ti let. MAS Podchlumí zaměstnává mladé lidi ve věku okolo 30 let.

Zásada „BOTTOM–UP“ je základním pilířem metody LEADER, což představuje aktivizaci venkova zdola nahoru. Z tohoto důvodu je snaha MAS Podchlumí aktivizovat občany, aby se zapojili do plánování projektových záměrů. Kritérium komunitního plánování je preferenčním kritériem a je bodově zvýhodněno. 34 % podpořených projektů získalo

zvýhodnění za toto kritérium. Pro doložení tohoto preferenčního kritéria MAS požaduje po žadatelích zápis z jednání, prezenční listinu s účastí veřejnosti a fotodokumentaci. V případě, že jedna z uvedených položek nebyla doložena, body nebyly uděleny. Tímto složitým dokládáním příloh se MAS Podchlumí snažila předejít tvoření fixních zápisů, vytvořených jen účelově pouze pro získání bodového hodnocení.

Jednotlivé monitorovací indikátory byly vhodně zvoleny ke sledovaným cílům. MAS Podchlumí s nimi sledovala naplňování své SPL. Na závěr programového období 2007 – 2013 lze vyhodnotit, že nastavené indikátory měly dostatečnou vypovídací hodnotu. Vhodné nastavení fichí a jejich realizace přispěla k dosažení stanovených cílů. Praxe ukázala, že fiche byly využívány jinak než bylo zamýšleno v původní SPL. Největší zájem byl o rozvoj občanského vybavení a služeb, o zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury.

Podpora směřovaná do regionu Podchlumí přispěla k dosažení zlepšení kvality života obyvatel. Nejvíce byla podporována oblast vzhledu obcí a kvality infrastruktury, rozvoje občanského vybavení a služeb. Byl to největší přínos ke zlepšení v regionu. Přes 60 % celkové alokace bylo rozděleno do této oblasti. Můžeme se o tom prakticky přesvědčit, protože je to vidět na vzhledu a kvalitě života v obcích. Došlo k vybavení mnoha dětských hřišť, byla obnovena veřejná prostranství, návsi a chodníky. Rekonstrukcí prošly prostory pro místní spolky, byla nakoupena technika pro údržbu veřejné zeleně apod.

Alokace ve výši 23 % byla vyčerpána na modernizaci a rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání. Zbývající díl (17 %) alokace přispěl k rozvoji cestovního ruchu, péči o krajinu a obnovu kulturního dědictví.

Závěrem lze konstatovat, že kvalita života obyvatel regionu Podchlumí se realizací SPL výrazně zlepšila. Tímto závěrem lze potvrdit platnost hypotézy, že: „Místní akční skupina Podchlumí hraje důležitou roli v rozvoji partnerství veřejné správy (obcí a měst), zemědělských subjektů a samostatných zemědělských a nezemědělských podnikatelů, neziskových organizací.“

Cílem dotazníkového šetření bylo prozkoumat vztah mezi MAS Podchlumí a kvalitou života obyvatel, rozvojem podnikání v Podchlumí ověřit, jak široká veřejnost vnímá význam MAS Podchlumí pro jejich běžný život v místě bydliště.

Anonymní dotazníkové šetření prokázalo, že aktivita MAS Podchlumí je málo prezentována na veřejnosti. Veřejnost nezná činnost MAS nebo má jen malé podvědomí o její činnosti.

Veřejnost vnímá zlepšení vzhledu i života v obcích, ale neví, že mnoho projektů bylo realizováno za přispění spolupráce obcí a MAS. Tento fakt chápou i jako selhání nás

uvolněných i neuvolněných starostů obcí, že více nepropagujeme aktivity a činnost MAS v působnosti své obce. Myslím, že každý z nás bychom bez přispění jejich rad a zkušeností těžko realizovali některé projekty.

Výsledky odpovědí na otázky č. 4 – 9 vypovídají o environmentálním citění občanů. Občané vesnického regionu Podchlumí se zajímají o okolní přírodu, není jim lhostejné ubývání ovocných dřevin v regionu. Toto je podnětem pro další činnost obcí a MAS Podchlumí. Pouze 7 % obyvatel nemá zájem o region.

Přesná polovina respondentů ví a druhá polovina neví, že spolek uděluje regionální značku, což opět prokazuje nízkou propagaci činnosti MAS. Přitom obyvatelé regionu preferují regionální značku.

V regionu chybí prodejna regionálních produktů, většina těchto produktů je prodávána individuálně svými výrobci. Možná realizace prodejny regionálních výrobků je dalším podnětem MAS pro podání žádosti o dotaci.

Je chybou, že 59,82 % dotazovaných respondentů neví o možnosti zapůjčení technického vybavení pro pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí. Opět to potvrzuje situaci, že činnost MAS není známa mezi obyvateli regionu Podchlumí.

Existence společenského života na venkově závisí na aktivitě místních spolků, především na aktivitě dobrovolných hasičů.

Při náhodném dotazování se podařilo získat téměř ideální věkové rozložení dotazovaných. Nejčastěji se dotazníkového šetření zúčastnili občané se středním odborným vzděláním s maturitou (41,07 %) a 31,25 % vysokoškolsky vzdělaných. To vypovídá o vzdělanosti respondentů.

Wade and Rinne (2011) v roli MAS nacházejí další přednosti metody LEADER, např. mohou ovlivnit zpomalení vylidňování venkova, ale domnívají se, že je nelze změřit a vyhodnotit, protože metoda LEADER funguje krátký čas.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že veřejnost vnímá zlepšení vzhledu i života v obcích a 94 % respondentů uvedlo, že v budoucnu neplánuje se z obce odstěhovat. MAS Podchlumí podpořila 60 % z celkové alokace projekty v oblasti vzhledu obcí a kvality infrastruktury, rozvoje občanského vybavení a služeb.

Všechny tyto příklady ukazují význam MAS Podchlumí jako aktéra regionálního rozvoje, který je aktuálním tématem doby. Odpovědi respondentů ale prokázaly, že za tímto zlepšením nevidí MAS, což je nedostatek propagace ze strany organizátorů.

Pelcl a kol. (2008) upozorňuje, že činnost MAS včetně jejich projektů by měla být průběžně představována veřejnosti. Připomíná důležitost, jak správně provádět propagační

aktivity, které zvýší publicitu MAS a zároveň se stanou příjmem z hospodářské činnosti a tím se i eliminují finanční rizika stabilní činnosti MAS.

Na význam provozování hospodářské činnosti upozorňují i Šedivý a Medlíková (2011), kteří uvádí, že fundraising je důležitý proces umožňující významně pokrýt režijní náklady organizace.

Z dotazníkového šetření vyplynula mizivá propagace činnosti MAS mezi veřejností – občanům není známo, že např. MAS uděluje značku „Podkrkonoší – regionální produkt®“, neznají činnost, realizované projekty MAS Podchlumí. Nevědí, že si lze půjčit stánky, pódium, parket a další. Znalost těchto aktivit MAS mezi veřejností by byla výnosem do hospodářské činnosti, kterou MAS Podchlumí sice vykazuje, ale jen v malém objemu.

Okruh dotazovaných žije rád ve venkovském regionu Podchlumí a zajímá se o dění v něm. Jen je velkou chybou propagace nízká komunikace MAS Podchlumí s veřejností.

MAS Podchlumí vydávala pravidelně svůj zpravodaj, i když v současné době je vydáván méně často. Cílem je opět zavést pravidelnost ve vydávání časopisu a tím zvýšit rozšíření informací. MAS Podchlumí se občas prezentuje svými články v místním či regionálním tisku, zřejmě je to však nedostatečné.

7. ZÁVĚR

Hlavním cílem této diplomové práce bylo zjistit, zda MAS Podchlumí hraje důležitou roli v rozvoji partnerství veřejné správy, zemědělských subjektů, samostatných zemědělských i nezemědělských podnikatelů a neziskových organizací vesnického regionu Podchlumí, prozkoumat vztah MAS Podchlumí s kvalitou života obyvatel. Diplomová práce především sledovala naplňování metody LEADER prostřednictvím realizace strategického plánu LEADER v regionu Podchlumí.

V literární rešerši byly charakterizovány základní pojmy a poznatky spojené s regionálním rozvojem. Například metoda LEADER, která je založena na principu zdolana-horu. Veškeré náměty a projekty by měly vycházet z myšlenek a podnětů místních venkovských subjektů a občanů, nikoliv direktivně řízeny krajskou, státní nebo evropskou politickou mocí shora.

V praktické části byly analyzovány aktivity a vnitřní organizace spolku MAS Podchlumí v již uplynulém programovém období. Pro vyhodnocení realizace Strategického plánu LEADER v regionu Podchlumí byly využity metody kvalitativního i kvantitativního výzkumu.

Podkladem pro vyhodnocování bylo využito vnitřních dokladů MAS Podchlumí (dokumentace k fichím, výzvám a projektům, které byly podpořeny a zrealizovány, zprávy z jednání atd.), řízené rozhovory s žadateli, příjemci dotace a členy MAS, skutečně realizované projekty a také průběžné interní podklady od monitorovacího výboru a kontrolní komise.

Pro šíří nápadů a transparentnost působení MAS ve svém regionu je důležitý co největší počet zapojených subjektů. Prostřednictvím těchto subjektů MAS monitoruje potřeby svého regionu. Ty jsou pak výchozími body pro vypracování strategického plánu LEADER pro daný region. Ten MAS vypracovala na počátku programového období a postupně jej aktualizovala dle podmínek daného programovacího období a vývoje regionu. Na konci programového období probíhalo hodnocení naplnění Strategického plánu LEADER regionu Podchlumí.

Na základě analýzy aktivit a realizace naplnění úkolů strategického plánu MAS Podchlumí ve svém regionu a porovnání aktivit MAS Podchlumí s ostatními místními akčními skupinami okresu Jičín byla potvrzena hypotéza, že: „Místní akční skupina Podchlumí hraje důležitou roli v rozvoji partnerství veřejné správy (obcí a měst), zemědělských subjektů a samostatných zemědělských i nezemědělských podnikatelů,

neziskových organizací.“. Podpora směřovaná do regionu Podchlumí přispěla k dosažení zlepšení kvality života obyvatel.

Ve srovnání jednotlivých MAS Jičínska má MAS Podchlumí největší počet podpořených projektů prostřednictvím opatření IV.1.2 Programu rozvoje venkova na realizaci místní rozvojové strategie (83 projektů ve výši 16,5 mil. Kč). Nejvíce (60 % celkové alokace) byla podporována oblast vzhledu obcí a kvality infrastruktury, rozvoje občanského vybavení a služeb. Prakticky se o tom můžeme přesvědčit, protože je to vidět na vzhledu a kvalitě života v obcích. Došlo k vybavení mnoha dětských hřišť, byla obnovena veřejná prostranství, návsi a chodníky. Rekonstrukcí prošly prostory pro místní spolky, byla nakoupena technika pro údržbu veřejné zeleně apod.

Alokace ve výši 23 % byla vyčerpána na modernizaci a rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání. Zbývající díl (17 %) alokace přispěl k rozvoji cestovního ruchu, péči o krajinu a obnovu kulturního dědictví.

Anonymní dotazníkové šetření prokázalo, že aktivita MAS Podchlumí je málo prezentována na veřejnosti. Veřejnost vnímá zlepšení vzhledu i života v obcích, ale neví, že mnoho projektů bylo realizováno za přispění spolupráce obcí a MAS.

8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

8.1 Knižní zdroje

Barthelemy, P. A., Vidal, C. 1999. Rural realitis in the European Union. In European Commission (1999). Agri culture, Environment, Rural Development – Facts and Figures: A Challenge for Agriculture. Brussels.

Binek, J. 2011. Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova. Brno: GaREP, spol. s r.o. 63 s. ISBN 978-809-043-0860.

Binek, J., Galvasová, I., Svobodová, H., Holeček, J., Chabičovská, K. 2012. Přístupy k posílení spolupráce a synergie ve venkovských mikroregionech. Metodika s osvědčením č. 1/2012 o uznání uplatněné certifikované metodiky v souladu s podmínkami „Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje“. Brno: GaREP, spol. s r.o. 20 s. ISBN 978-80-905139-4-5.

Binek, J., Galvasová, I., Toušek, V., Věžník, A., Kunc, J., Seidenglanz, D., Halásek, D., Řehák, S. 2007. Venkovský prostor a jeho oživení. Brno: Georgetown. 140 s. ISBN 80-251-19-5.

Blažek, J., Uhlíř, D. 2011. Teorie regionálního rozvoje, nástin, kritika, implikace. Praha: Karolinum. 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

Čebišová, T. 1996. Obec: postavení, správa, činnost. Praha: ISV – nakladatelství. 387 s. ISBN 80-85866-19-6.

Čmejrek, J. 2008. Political mediation and participation in the Czech rural areas. Agricultural Economy – Czech. 54. 575–581.

Dočkal, V. 2006. Modely zkoumání regionální politiky. In Regionální politika EU a naplňování principu partnerství: Případové studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska. Brno: Mezinárodní politologický ústav, s. 9–11. ISBN 80-210-4012-2.

Evropská komise. 2006. Přístup LEADER: základní příručka. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství. 23 s. ISBN 92-790-2040-4.

Felsenstein, D., Portnov, B. A. 2005. Advances in spatial science: Regional Disparities in Small Countries. Springer Verlag. Berlin Heidelberg. p. 335. ISBN 3-540-24303-8.

Galdeano-Gómez, E., Aznar-Sánchez, J. A., Pérez-Mesa, J. C. 2011. 'The complexity of theories on the rural development in Europe: An analysis of the paradigmatic case of Almería 18 (Southeast Spain)', *Sociologia Ruralis* 51(1). 54–78.

Galvasová, I. 2007. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Brno: Georgetown. 138 s. ISBN 978-80-86251-20-2.

Geissendorfer, M., Seibert, O., Von Meyer, H. 1998. Berichte uber Landwirtschaft. In: Ex post-evaluation of LEADER I – Germany. 76(4). 540–579.

Hawken, P. 2003. Přírodní kapitalismus: jak se rodí další průmyslová revoluce. Přel. Blažek, B., Svoboda, V. Praha: Mladá fronta. 476 s. ISBN 80-204-1078-3.

Holeček, J., Binek, J., Galvasová, I., Chabičovská, K., Svobodová, H. 2009 Obec a její rozvoj v širších souvislostech. Brno: GaREP spol. s r. o. 74 s. ISBN 978-80-904308-2-2.

Hudečková, H., Lošťák, M., Ševčíková, A. 2009. Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta. 193 s. ISBN 978-80-213-1413-9.

Chvojková, A., Květoň, V. 2007. Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013. Praha: IREAS, institut pro strukturální politiku. 181 s. ISBN 978-80-86684-43-7.

Klufová, R. 2015. Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 276 s. ISBN 978-80-7478-733-1.

Knedlová, S. 2005. Problematika venkova a venkovských regionů. In Sborník příspěvků z VIII. Mezinárodního kolokvia o regionálních vědách. ESF MU. Brno. 87–91 s. ISBN 80-210-3888-8.

Lowe, P. 2006. European Agricultural and Rural Development Policies for the 21st Century, in Midgley, J. (ed) A New Rural Agenda. IPPR North Newcastle. p. 29–45.

Lowe, P., Murdoch, J. and Ward, N. 1995. Beyond endogenous and exogenous models: Networks in rural development, in J.D. van der Ploeg and G. van Dijk (eds.) Beyond modernisation: The impact of Endogenous Rural Development, Assen: Van Gorcum. P. 87–105.

Majerová, V., Kostelecký, T., Sýkora, L. a kol. 2011. Sociální kapitál a rozvoj regionu. Příklad kraje Vysočina. Praha: Grada Publishing a.s. 224 s. ISBN 978-80-247-4093-5.

Marek, D., Kantor T. 2009. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Ministerstvo zemědělství ČR. 2015. Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR.

Nunvářová, S. 2007. Rozvoj venkova. Brno: Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita. 211 s. ISBN 978-80-210-4314-5.

Pelcl, P., Havránek, T., Lehmannová, A., Martínek, J. 2008. Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice: Zpráva z výzkumného projektu 2007 – 2008. Plzeň: Centrum pro komunitní práci. Edice Venkov. 63 s. ISBN 978-80-86902-74-6.

Perkmann, M., Sum, N. 2002. Globalization, regionalization and cross-border regions: scales, discourses and governance. In: Perkmann and Sum (eds). Globalization, regionalization, and cross-border regions. Basingstoke: Palgrave Macmillan. p 106.

Perlín, R., Kuldová, S. 2008. Typology of rural areas. In: Majerová, V. (ed.): Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Venkov je náš svět, Countryside – Our World. ČZU, Praha. s. 487–509. ISBN 978-80-213-1851-9.

Ray, C. 2001. Culture Economies; A Perspective on Local Rural Development available online at: <http://www.ncl.ac.uk/cre/publish/books.htm>, accessed 19. May 2010.

Stejskal, J., Kovárník, J. 2009. Regionální politika a její nástroje. Praha: Portál. 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

Stejskal, J., Kuvíková, H., Mařátková, K. Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace. 2012. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

Svobodová, H., Konečný, O., Binek, J., Chabičovská, K., Holeček, J., Galvasová, I., Věžník, A., Hynek, A. 2011 Synergie ve venkovském prostoru. Brno: GaREP spol. s r. o. 114 s. ISBN 978-80-904308-8-4.

Šedivý, M., Medlíková, O. 2011. Úspěšná nezisková organizace. Praha: Grada Publishing a.s. 160 s. ISBN 978-80-247-7187-8.

Škrabal, I., Nunvářová, S., Novák, J., Třebický, V. 2006. Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů. Přerov: Centrum pro komunitní práci. 182 s. ISBN 80-869-0239-0.

Tomšík, K. 2009. Vývoj a perspektivy evropského venkova. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 208 s. ISBN 978-80-7357-495-6.

Toth, P. 1998. Ekonomika měst a obcí. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. 194 s. ISBN 80-7079-693-6.

Trantinová, M., Hrabák J., Mrnušík-Konečná, M. 2015. Identifikace úspěchů a neúspěchů naplňování vybraných principů LEADER s posouzením, proč k úspěchu či neúspěchu dochází. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací. 52 s. IVP č. 1291/2014.

Wade, P., Rinne, P. 2011. Průvodce programem LEADER založený na zkušenostech z Finska, Irska a České republiky. (A LEADER Dissemination Guide Book based on programme experience in Finland, Ireland and Czech Republic). Brno: Ústav územního rozvoje ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. 136 s. ISBN: 978-80-87318-20-1.

Ward, N. et al. 2005. Universities, the Knowledge Economy and “Neo-endogenous Rural Development”, Centre for Rural Economy Discussion Paper Series, I, University of Newcastle upon Tyne.

Ward, N. 2006. Rural development and the economies of rural areas, in Midgley, J. (ed) A New Rural Agenda, IPPR North. p. 46–67.

Wokoun, R., Malinovský, J., Damborský, M., Blažek, J., a kol. 2008a. Regionální rozvoj. Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha: Linde. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Wokoun, R., Macháček, J., Damborský, M., Červený, M., Müller, J., Klíma, J., Matyáš, F. 2008b. Ekonomika v prostoru: svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR. Praha: Linde. 192 s. ISBN 978-80-7201-698-3.

Wokoun, R., Mates, P., Cogan, R. 2006. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. Praha: Linde. 351 s. ISBN 80-720-1608-3.

8.2 Právní předpisy

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

8.3 Internetové zdroje

Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Mapový server. [online]. 2015. [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: <http://mapy.crr.cz/tms/crr_a/euro/printPDF.php?BBOX=2989209,5234192,4082841,5804560&NHLAYERS=ajax_euro,ajax_euro_plochy,&WIDTH=1068&HEIGHT=557&RES=1024>.

Cyrrus advisory. IROP Zlepšení řídicích a administračních schopností MAS. [online]. 2015. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <<http://www.dotacni.info/irop-zlepseni-ridicich-a-administrativnich-schopnosti-mas/>>.

Český statistický úřad. Klasifikace územních statistických jednotek. [online]. 2015. [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: <www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_uzemnich_statistickykh_jednotek_-cz_nuts-_2011>.

Český statistický úřad. Malý lexikon obcí české republiky – 2015. [online]. Prosinec 2015. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2015>.

Dušová, H., Raabová, A. 2010. Dotace do zemědělství: Tréninkový modul – podklady pro workshop. [online]. České Budějovice. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty/files/6/6-dotace_do_zemedelstvi_-_raabova.pdf>.

eAGRI. Dotace. Program rozvoje venkova. [online]. 2014. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/>>.

eAGRI. Dotace. Schéma podpor PRV 2014 – 2020. [online]. 2014. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/file/404786/schema_podpor_PRV_2014_2020.pdf>

eAGRI. Dotace. Programové dokumenty. [online]. 2014. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/programove-dokumenty/>>.

eAGRI. Hodnocení MAS. [online]. 2012. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/aktuality/hodnoceni-mistnich-akcnich-skupin-2012.html>>.

Erste Grantika Advisory. Program rozvoje venkova. [online]. Říjen 2015. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <<http://www.edotace.cz/clanky/program-rozvoje-venkova>>.

European Commission: Glossary of terms related to the Common Agricultural Policy. [online]. 2015. p. 34 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/agriculture/glossary/pdf/index_en.pdf>.

GaREP, spol.s r.o. Matice aktérů – prostorová úroveň versus typ sektoru. 2016. [online]. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/contact.html>>.

George Mikes Citáty. [online]. 2015. [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: <www.databazeknih.cz/autori/george-mikes-11388>

Houska, M. Lisabonská strategie. Ministerstvo obchodu a průmyslu. [online]. Leden 2006. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/dokument2860.html>>.

MAS Podchlumí. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2014 – 2020. [online]. 2015. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://www.maspodchlumi.cz/data/Files/pages/strategie-komunitne-vedeneho-mistniho-rozvoje-pro-obdobi-2014-2020_140957548277.524.pdf>.

MAS Podchlumí. Stanovy spolku MAS Podchlumí, z. s. [online]. 2015. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <<http://www.maspodchlumi.cz/stanovy-jednaci-a-volebni-rad/>>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2013. Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020. [online]. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Regiony regionální politiky. [online]. 2015. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>.

Ministerstvo zemědělství ČR. Brožura LEADER budoucnost venkova. [online]. 2009. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/file/37121/_02_Brozura_LEADER_budoucnost_venkova_2009.pdf>.

NS MAS ČR. Komunitně vedený místní rozvoj v praxi České republiky: Dodatek k Národnímu strategickému plánu LEADER 2014+. [online]. 2012. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <<http://nmascr.cz/content/uploads/2012/07/Komunitn%C4%9B-veden%C3%BD-m%C3%ADstn%C3%AD-rozvoj-v-praxi-%C4%8Cesk%C3%A9-republiky-verze-%C3%BA-nor-2012.pdf>>.

NS MAS ČR. Mapa MAS. [online]. 2015. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://nmascr.cz/content/uploads/2012/11/mapa-mas-5-2015_min.jpg>.

NS MAS ČR. Metoda LEADER. [online]. 2015. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <<http://nmascr.cz/content/uploads/2015/03/brozura2015.pdf>>.

8.4 Ostatní zdroje

Ostatní interní materiály MAS Podchlumí

Strategický plán LEADER „Na společné cestě krajinou ovoce a pískovce“

9. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ, ZKRATEK A PŘÍLOH

9.1 Seznam tabulek

Tabulka 1 Zařazení územních jednotek České republiky v systému NUTS a LAU	133
Tabulka 2 Základní identifikace organizace a její orgány	411
Tabulka 3 Partnerství ve struktuře členské základny MAS Podchlumí.....	455
Tabulka 4 Historický vývoj MAS Podchlumí	499
Tabulka 5 Přehled realizovaných projektů Mikroregionu Podchlumí.....	555
Tabulka 6 Plnění finančního plánu SPL MAS Podchlumí	577
Tabulka 7 Objem vyplacených financí na jednotlivé fiche	599
Tabulka 8 Výzvy k předkládání žádostí v období 2007 – 2013	599
Tabulka 9 Fiche vyhlášené ve výzvách	60
Tabulka 10 Monitorovací indikátory	611
Tabulka 11 Rozložení alokace mezi fiche	622
Tabulka 12 MAS Jičínska.....	699
Tabulka 13 Projekty MAS Jičínska realizované v období 2008–2013.....	711

9.2 Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa skladby 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II).....	144
Obrázek 2 Mapa euroregionů ČR	155
Obrázek 3 Synergie ve venkovském prostoru	188
Obrázek 4 Matice aktérů – prostorová úroveň versus typ sektoru	211
Obrázek 5 Programové dokumenty	244
Obrázek 6 Priority graficky řazené dle významu pro PRV	253
Obrázek 7 Metoda LEADER.....	288
Obrázek 8 Členové MAS	299
Obrázek 9 Přístup do MAS.....	299
Obrázek 10 Mapa MAS v ČR.....	30
Obrázek 11 Základní charakteristiky MAS	366
Obrázek 12 Mapa MAS ve vybraných státech EU	377
Obrázek 13 Finanční podpora plynoucí do regionálního rozvoje.....	388
Obrázek 14 Zastoupení členů (partnerů) v MAS	388
Obrázek 15 Poměr zastoupení členů dle sektorů	399

Obrázek 16 Počet projektů za období 2007 – 2014 v rámci podpor EAFRD a jiných fondů	399
Obrázek 17 Souhrnný počet projektů MAS.....	40
Obrázek 18 Logo MAS Podchlumí (MAS Podchlumí).....	411
Obrázek 19 Území SCLLD MAS Podchlumí v mapě se situací v Královéhradeckém kraji	.422
Obrázek 20 Hřbitovní portál (1893 — 1907)	433
Obrázek 21 Partnerství MAS	455
Obrázek 22 Složení zájmových skupin MAS Podchlumí.....	477
Obrázek 23 Porovnání výsledků hodnocení MAS ČR v letech 2010, 2011 a 2012	533
Obrázek 24 Priorita MAS	566
Obrázek 25 Vývoj počtu projektů v programovém období 2007 – 2013	588
Obrázek 26 Realizace projektů MAS Jičínska z Opatření IV.1.2	70
Obrázek 27 Přínos finančních prostředků MAS Jičínska v období 2008–2013	711

9.3 Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EAGGF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development
LAU	Local Administrative Unit,
LEADER	Liason entre les actions de développement économique rural
MAS	Místní akční skupina
MAS Podchlumí	Místní akční skupina Podchlumí, z. s.
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MZe	Ministerstvo zemědělství
Např.	například
NUTS	La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development
ORP	Obec s rozšířenou působností
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova)
SPL	Strategický plán LEADER

SZP Společná zemědělská politika
Z. s. Zapsaný spolek

9.4 Seznam příloh

Příloha 1 Popis cílů (SPL MAS Podchlumí)	922
Příloha 2 Popis fichí (SPL MAS Podchlumí)	944
Příloha 3 Přehled žádostí	977
Příloha 4 Dotazník pro veřejnost s výsledky	1033

Příloha 1 Popis cílů (SPL MAS Podchlumí)

1. Modernizace a rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání

Dílčí cíle a aktivity:

- a. zlepšení ekonomické výkonnosti podniků prostřednictvím lepšího využití produkčních faktorů a tradic pěstování ovoce a zeleniny,
- b. zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských i nezemědělských subjektů prostřednictvím modernizace jejich technologických a prostorových kapacit,
- c. různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce s využitím místních specifík a zpracování místních produktů,
- d. rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti,
- e. různorodost venkovské ekonomiky,
- f. zvýšení diverzifikace ekonomických aktivit
- g. zlepšení zpracování zemědělských a potravinářských produktů
(Fiche č.1, Fiche č.3, Fiche 9, Fiche 10)

2. Rozvoj cestovního ruchu, péče o krajinu a znovuoživení místních tradic

Dílčí cíle a aktivity:

- a. rozvoj a zlepšení nabídky cestovního ruchu jako prostředku ekonomického rozvoje regionu,
- b. různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce
- c. rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti, vycházející z místních tradic a specifík (tradice ovocnářství a zelinářství, kamenictví),
- d. různorodost venkovské ekonomiky
- e. eliminace negativního dopadu návštěvnosti na lesní prostředí výstavbou vhodných objektů a zařízení,
- f. budování objektů k zajištění bezpečnosti návštěvníků,
- g. znovuoživení místních tradic (obnovení zaniklých akcí – poutí, jarmarků a obnovení tradic zpracování ovoce – vybudování sušárny, moštárny, palírny ovoce).
(Fiche č.2, Fiche č.4, Fiche č.5)

3. Zvýšení kvality života v obcích

Dílčí cíle a aktivity:

- a. zlepšením základních služeb, infrastruktury, vzhledu obcí a rozvojem investic zajistit vyšší atraktivitu venkovských oblastí,
- b. zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit,
- c. posílení lidského potenciálu jako základní podmínky pro místní ekonomiku,
- d. vytvoření prostředí pro rozvoj podnikatelských aktivit
- e. zvýšení návštěvnosti území
- f. zajištění místních služeb a rozvoje partnerství. (Fiche č.6, Fiche č.7)

4. *Obnova kulturního dědictví*

Dílčí cíle a aktivity:

- a. rozvoj investic zajišťující vyšší atraktivitu venkovských oblastí, využívajících množství kamenných památek v Podchlumí,
- b. zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit.

(Fiche č.8)

5. *Partnerské projekty*

- a. partnerské projekty budou čerpat náměty z předchozích cílů,
- b. jejich cílem je vytváření partnerství s českými i zahraničními MAS a dalšími subjekty.

Příloha 2 Popis fichí (SPL MAS Podchlumí)

Fiche 1 – Modernizace zemědělství

Cíl Fiche	zefektivnění výkonnosti zemědělských podniků, zlepšení podmínek pro zemědělské podnikání, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podnikatelů, rozvíjení tradice pěstování ovoce a zeleniny.
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je nedostatečné zázemí zemědělských podniků (špatný stav budov, zastaralé technologie). Realizací projektů bude dosaženo jejich modernizace, zvýšení konkurenceschopnosti a odbytu místní produkce a místních odrůd.
Uplatnění přístupů	Rozvoj zemědělského podnikání využívající místní tradici pěstování ovoce a zeleniny. Projekty budou vycházet z potřeb regionu, budou akceptovat náměty veřejného sektoru a neziskových organizací. Budou navazovat na realizaci projektů v rámci dalších Fichí.
Hlavní opatření	I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků

Fiche 2 - Zvýšení návštěvnosti lesů

Cíl Fiche	Rozvoj rekreační funkce lesa, usměrňování návštěvnosti lesa se zřetelem na snížení negativních dopadů na lesní prostředí
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je posílení rekreační funkce lesa, usměrňování návštěvnosti území se zřetelem na zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, obnovení historických cest kameníků a spojnic osad bývalé farnosti a interpretace místního kulturně-historického dědictví.
Uplatnění přístupů	Projekty budou vycházet z potřeb regionu, budou rozvíjet a navazovat na projekty realizované dalšími subjekty v rámci ostatních Fichí (zejména v oblasti cestovního ruchu a obnovy kulturních památek), budou rozvíjet interpretaci místního kulturního dědictví a místních specifik.
Hlavní opatření	II.2.4.2. Neproductivní investice v lesích

Fiche 3 – Rozvoj nezemědělských činností

Cíl Fiche	Rozvoj nezemědělských aktivit v oblasti výroby, zpracování a služeb, zejména podpory tradičních řemesel, zpracování a prodeje místních produktů. Zvýšení konkurenceschopnosti a rozšíření pracovních příležitostí v regionu.
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je rozšíření podnikatelských aktivit, které nejsou zaměřeny na prvovýrobu, zhodnocují místní produkty a přinášejí pracovní uplatnění v místě, na venkově.
Uplatnění přístupů	Rozvoj nezemědělského podnikání využívající místní specifika a tradice, projekty vycházející z potřeb regionu, navazující a rozvíjející aktivity dalších subjektů v území.
Hlavní opatření	III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Fiche 4 – Rozvoj cestovního ruchu – pěší trasy, hippostezky

Cíl Fiche	Rozvoj aktivit v rámci rozvoje venkovské ekonomiky směřující k činnostem cestovního ruchu. Zvýšení atraktivity regionu, propagace místních specifik a tradic, zlepšení kvality života na venkově.
-----------	--

Popis charakteru Fiche	Fiche je zaměřena na dynamicky se rozvíjející oblast služeb – cestovní ruch. Projekty se orientují na vybudování pěších tras, naučných stezek, běžeckých tras a hippostezek mimo území lesů.
Uplatnění přístupů	Projekty budou vycházet z potřeb regionu, budou rozvíjet a navazovat na projekty realizované dalšími subjekty v rámci ostatních Fichí (v oblasti zvýšení návštěvnosti lesů, ubytování, obnova památek, rozvoj nezemědělských činností), budou rozvíjet interpretaci místního kulturního dědictví a místních specifik.
Hlavní opatření	III.1.3. Podpora cestovního ruchu

Fiche 5 – Rozvoj cestovního ruchu – ubytování a sport

Cíl Fiche	Rozvoj aktivit v rámci rozvoje venkovské ekonomiky směřující k činnostem cestovního ruchu. Zvýšení návštěvnosti regionu, využití místních specifik, zlepšení kvality života na venkově.
Popis charakteru Fiche	Fiche je zaměřena na dynamicky se rozvíjející oblast služeb – cestovní ruch. Projekty se orientují na výstavbu malokapacitních ubytovacích a stravovacích zařízení, půjčoven sportovního vybavení a objektů a ploch pro sportovně rekreační využití.
Uplatnění přístupů	Projekty budou vycházet z potřeb regionu, budou rozvíjet a navazovat na projekty dalších subjektů z území, budou využívat místní specifika a tradice.
Hlavní opatření	III.1.3. Podpora cestovního ruchu

Fiche 6 – Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury

Cíl Fiche	Zlepšení základních služeb, infrastruktury, vzhledu obcí, zvýšení atraktivity území, zlepšení kvality života obyvatel, vytvoření prostředí pro rozvoj podnikatelských aktivit, zvýšení návštěvnosti oblasti a zamezení úbytku obyvatelstva.
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je zlepšení stavu zanedbané nebo chybějící infrastruktury v obcích, zlepšení vzhledu obcí, zvýšení atraktivity obcí pro trvalé bydlení a zahájení podnikatelské činnosti.
Uplatnění přístupů	V projektech bude uplatněno více odvětvové navrhování a společné řešení projektů více subjekty (veřejná správa, neziskové organizace, podnikatelé), projekty budou vytvářet prostředí pro rozvoj místních tradic a specifik regionu.
Hlavní opatření	III.2.1.1. Zlepšení vzhledu obcí a infrastruktury

Fiche 7 – Rozvoj občanského vybavení a služeb

Cíl Fiche	Zlepšení kvality života v obcích, rozšíření nabídky služeb, zlepšení vzhledu obcí, zvýšení atraktivity obcí pro trvalé bydlení, zvýšení návštěvnosti a vytvoření příznivého prostředí pro zahájení podnikatelských aktivit.
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je zlepšení stavu zanedbaných objektů a budov v obcích a výstavbu nových - určených pro veřejnou správu, školství, zdravotnictví, kulturu, tělovýchovu, volnočasové aktivity, spolkovou činnost, zlepšení vzhledu obcí, zvýšení atraktivity obcí pro trvalé bydlení a zahájení podnikatelské činnosti.
Uplatnění přístupů	V projektech bude uplatněno víceodvětvové navrhování a společné řešení projektů více subjekty (veřejná správa, neziskové organizace, podnikatelé), projekty budou vytvářet prostředí pro rozvoj místních tradic a specifik regionu, upevnění lokální identity.
Hlavní opatření	III.2.1.2. Občanské vybavení a služby/ III.3.1. Vzdělávání a informace

Fiche 8 – Rozvoj a ochrana kulturního dědictví

Cíl Fiche	Obnova památek v oblasti, zvýšení atraktivity území, zlepšení kvality života na venkově, využití místního kulturního dědictví k rozvoji regionu, zvýšení návštěvnosti oblasti.
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je nebývalá koncentrace památek v území – drobné kamenné památky, stavby, kostely. Památky jsou v havarijním stavu, nevyužívané. V rámci realizace Fiche budou památky a další významné památkové útvary obnoveny a interpretováno tak místní kulturní dědictví.
Uplatnění přístupů	Projekty budou vycházet z potřeb regionu, budou rozvíjet a navazovat na projekty realizované dalšími subjekty v rámci ostatních Fichí (zejména v oblasti cestovního ruchu, tvorby naučných stezek, zlepšování vzhledu obcí), budou rozvíjet interpretaci místního kulturního dědictví a místních specifik – zpracování a těžby kamene.
Hlavní opatření	III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Fiche 9 – Zpracování zemědělských a potravinářských produktů

Cíl Fiche	Cílem této Fiche je zlepšení konkurenceschopnosti zemědělsko-potravinářského odvětví. Podpoří se tím zpracování a odbyt místních tradičních zemědělských odrůd a potravin
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je nedostatečná zpracovatelská základna pro místní zemědělské produkty a potraviny. Dojde k zhodnocení místních tradičních produktů.
Uplatnění přístupů	Rozvoj zpracování zemědělských a potravinářských produktů využívající místní tradici pěstování ovoce a zeleniny. Projekty budou vycházet z potřeb regionu, budou akceptovat náměty veřejného sektoru a neziskových organizací. Budou navazovat na realizaci projektů v rámci dalších Fichí
Hlavní opatření	I.1.3.1. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
Fiche přidána	od 14. kola příjmu žádostí PRV

Fiche 10 – Naším podnikatelům

Cíl Fiche	Cílem Fiche je podpora zakládání nových a rozvoj existujících podniků, rozvoj nezemědělských aktivit.
Popis charakteru Fiche	Důvodem zavedení této Fiche je zlepšení stavu podnikatelských objektů, zavedení nových technologií, nákup nových strojů apod.
Uplatnění přístupů	Projekty zaměřené na obnovu provozoven a nákup nových strojů a technologií.
Hlavní opatření	III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje
Fiche přidána	od 16. kola příjmu žádostí PRV

Příloha 3 Přehled žádostí

Přehled žádostí do 1. výzvy vyhlášené 25. 8. 2009 (vlastní zpracování dle interních podkladů MAS Podchlumí)

Číslo Fiche	Žadatel	1. výzva Název projektu	Vybráno k realizaci	Výše dotace dle žádosti	Výše dotace dle dohody poskytnutí dotace	Výše dotace skutečně proplacené
1	AGRO Chomutice a.s.	Modernizace stáje pro krávy	ano	194 826 Kč	194 826 Kč	194 826 Kč
1	Petr Kareš	Vybudování opěrné konstrukce do sadu	ano	201 040 Kč	201 040 Kč	201 040 Kč
1	ZD Podchlumí Dobrá Voda	Balení kysaného zelí	náhradník	480 000 Kč		
6	Obec Milovice u Hořic	Rekonstrukce parkových cest na návsi v obci Milovice u Hořic	ano	277 425 Kč	277 425 Kč	277 425 Kč
6	Obec Holovousy	Obnova chodníku v Chodovicích	ano	255 594 Kč	255 594 Kč	255 593 Kč
7	Město Miletín	Výstavba rampy pro freestyle sporty a dětského hřiště pro sportovně rekreační využití	náhradník	412 789 Kč		
7	Obec Dobrá Voda u Hořic	Rekonstrukce obecního/kulturního domu č.p. 131, Dobrá Voda u Hořic	ano	448 898 Kč	448 898 Kč	448 898 Kč
7	Sdružení občanů při ZŠ Chodovice - Holovousy	Zázemí pro pořádání akcí školy Chodovice	ne	150 818 Kč		
7	Aeroklub Hořice v Podkrkonoší, o.s.	Vybudování zázemí pro sportovní a volnočasové aktivity v areálu Aeroklubu Hořice	ne	359 100 Kč		
7	TJ Sokol Vysoké Veselí	Výstavba hřiště na plážový volejbal	ano	438 761 Kč	438 761 Kč	438 761 Kč
7	Obec Volanice	Dětské zázemí	ano	216 846 Kč	216 846 Kč	216 846 Kč
7	Město Hořice	Rekonstrukce a oprava víceúčelové plochy - terasy ve Smetanových sadech v Hořicích	ne	780 030 Kč		
8	Obec Chomutice	Restaurování "Pomníku padlým" a "Pomníku Dr. M. Tyrše" v Chomuticích	ano	243 000 Kč	243 000 Kč	243 000 Kč
8	Obec Ostroměř	Restaurování „Kamenného kříže na hřbitově“ a Božích Muk“ v obci Ostroměř	ano	256 500 Kč	256 500 Kč	256 500 Kč
CELKEM				4 715 627 Kč	2 532 890 Kč	2 532 889 Kč

Přehled žádostí do 2. výzvy vyhlášené 6. 4. 2010 (vlastní zpracování dle interních podkladů MAS Podchlumí)

Číslo Fiche	Žadatel	2. výzva Název projektu	Vybráno k realizaci	Výše dotace dle žádosti	Výše dotace dle dohody poskytnutí dotace	Výše dotace skutečně proplacené
1	Zemědělské družstvo Podchlumí Dobrá Voda	Rekonstrukce haly pro obiloviny	ano	280 000 Kč	280 000 Kč	280 000 Kč
1	AGRO Chomutice a.s.	Boudy pro telata	ano	122 400 Kč	122 400 Kč	122 400 Kč
5	Jaroslav Bartoš	Přestavba zchátralého stavení v obci Vojice na penzion	ne	299 940 Kč		
6	Obec Ostroměř	Obnova veřejného prostranství v obci Ostroměř	ano	443 626 Kč	443 626 Kč	434 182 Kč
6	Město Vysoké Veselí	Úprava veřejného prostranství „Tržiště“ – ulice Zahraničních hrdinů Vysoké Veselí	ano	351 084 Kč	351 084 Kč	351 084 Kč
6	Obec Dobrá Voda u Hořic	Obnova chodníků u ZŠ a MŠ v Dobré Vodě u Hořic	ano	344 018 Kč	344 018 Kč	344 018 Kč
6	Obec Soběice	Komplexní revitalizace veřejných prostranství v obci Soběice	ano	377 065 Kč	377 065 Kč	377 065 Kč
6	Obec Třtěnice	Revitalizace návsi v obci Třtěnice	ano	239 819 Kč	239 819 Kč	239 819 Kč
6	Obec Sukorady	Obnova chodníku – Sukorady	ano	310 363 Kč	310 363 Kč	310 363 Kč
6	Obec Podhorní Újezd a Vojice	Rekonstrukce chodníku u silnice I/35 v Podhorním Újezdě	ano	397 878 Kč	397 878 Kč	397 878 Kč
6	Obec Úhlejev	Obnova místní komunikace v Brodce II. Část	ne	361 500 Kč		
CELKEM				3 527 693 Kč	2 866 253 Kč	2 856 809 Kč

Přehled žádostí do 3. výzvy vyhlášené 18. 7. 2011 (vlastní zpracování dle interních podkladů MAS Podchlumí)

Číslo Fiche	Žadatel	Název projektu	V ybráno k realizaci	V ýše dotace dle žádosti	Výše dotace dle dohody o poskytnutí dotace	Výše dotace SKUTEČNĚ PROPLACENÉ
1	ZEAS Podhorní Újezd, a.s.	Hřebenová štěrbinna pro odvětrání v dojrně pro krávy a v mléčnici	ano	52 000 Kč	52 000 Kč	42 406 Kč
1	AGRO Chomutice a.s.	Secí stroj na kukuřici	ne	331 013 Kč		
1	Stanislav Sychra	Rekonstrukce budovy čp. 12 pro hospodářská zvířata a velkoobjemová krmiva	ano	338 268 Kč	338 268 Kč	338 268 Kč
1	Zemědělské družstvo Bašnice	Čistící linka na zrniny	ano	400 000 Kč	400 000 Kč	400 000 Kč
1	Petr Kareš	Zlepšení a usnadnění řezu ovocných dřevin	ano	68 800 Kč	68 800 Kč	68 800 Kč
1	AGROM TŘEBNOUŠEVES, s.r.o.	Pořízení Cambridge válů	ne	102 500 Kč		
6	Obec Bašnice	Revitalizace zeleně v obci Bašnice	ano	126 900 Kč	126 900 Kč	126 900 Kč
6	Město Hořice	Orientační systém města Hořice	ano	66 694 Kč	66 694 Kč	66 694 Kč
6	Obec Sukorady	Obnova chodníku v obci Sukorady – II. etapa	ne	383 526 Kč		
6	Obec Milovice u Hořic	Obnova čekáren, zeleně na návsi a přístupové chodníkové cesty k R 35 v Milovicích	ne	152 820 Kč		
6	Obec Butoves	Zlepšení vzhledu obce Butoves	ano	140 329 Kč	140 329 Kč	135 742 Kč
7	Obec Sobčice	Dětské hřiště v obci Sobčice	ano	299 700 Kč	299 700 Kč	298 788 Kč
7	Město Hořice	Dětská hřiště v obcích Chlum, Březovice, Chvalina	ano	347 070 Kč	347 070 Kč	317 020 Kč
7	Aeroklub Hořice v Podkrkonoší	Výměna oken v klubovně, zázemí a ubytovací části aeroklubu Hořice	ne	134 060 Kč		
7	Město Miletín	Prostor pro všechny bez rozdílu věku	ne	279 315 Kč		
7	Hospicové občanské sdružení Duha	Rekonstrukce prostor Centra domácí hospicové péče	ne	288 000 Kč		
7	Obec Rašín	Dětský koutek	ne	148 500 Kč		
7	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o. s. klub KLOKÁNEK	Zázemí pro děti	ano	99 000 Kč	99 000 Kč	99 000 Kč
7	Tělocvičná jednota Sokol Ostroměř	Obnova dámských toalet a umývárny s přílehlými toaletami v sokolovně	ano	449 910 Kč	449 910 Kč	449 910 Kč
7	Obec Borek	Výměna oken, vchodových dveří a instalaci vitrín do spolkového domu na Bezníku	ne	162 953 Kč		
7	Prostor pro fantazii	Rekonstrukce střechy sídla občanského sdružení Prostor pro fantazii	ne	259 770 Kč		
9	Zemědělské družstvo Podchlumí Dobrá Voda	Balení kysaného zelí	ano	450 000 Kč	450 000 Kč	450 000 Kč
9	Mgr. Martina Berdychová	Moštárna – nová technologie	ano	199 300 Kč		
			Celkem	5 280 428 Kč	2 838 671 Kč	2 793 528 Kč

Přehled žádostí do 4. výzvy vyhlášené 16. 4. 2012 (vlastní zpracování dle interních podkladů MAS Podchlumí)

Číslo Fiche	Žadatel	Název projektu	Vybráno k realizaci	Výše dotace dle žádosti	Výše dotace dle dohody o poskytnutí dotace	Výše dotace skutečně proplacené
1	Bc. Jan Kučera	Rekonstrukce střechy zemědělské stavby v Konecchlumí	ano	197 500 Kč	197 500 Kč	197 500 Kč
1	Miroslav Frydrych	Pořízení mulčovače s horizontální rovinou sečení	ano	40 000 Kč	40 000 Kč	39 460 Kč
1	AGRO Chomutice, a.s.	Boudy pro telata II	ano	160 864 Kč	160 864 Kč	160 864 Kč
1	Petr Kareš	Zastříhovač větví	ano	50 944 Kč	50 944 Kč	50 944 Kč
1	Stanislav Sychra	Výstavba zpevněné plochy pro skladování krmiv	ano	140 000 Kč	140 000 Kč	140 000 Kč
5	Technické služby Hořice, s.r.o.	Ubytování na koupališti Dachova	ano	250 000 Kč	250 000 Kč	239 168 Kč
6	Sportovní zařízení města Hořice	Nákup žacího traktoru	ano	297 707 Kč	297 707 Kč	240 570 Kč
7	TJ Sokol Chomutice	Zkvalitnění nabídky TJ Sokola Chomutice pro volnočasové aktivity	ano	198 000 Kč	198 000 Kč	198 000 Kč
7	Hospicové občanské sdružení Duha	Rekonstrukce prostor Centra domácí hospicové péče	ano	178 200 Kč	178 200 Kč	178 200 Kč
7	Sbor dobrovolných hasičů Ostroměř	Vybudování zázemí pro trávení volného času	ano	297 000 Kč	297 000 Kč	297 000 Kč
7	Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko Hořice v Podkrkonoší	Nutné opravy skautské klubovny "Na Pile"	ano	90 900 Kč	90 900 Kč	90 900 Kč
7	Obec Milovice u Hořic	Revitalizace zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže v obci	ano	298 499 Kč	298 499 Kč	298 499 Kč
7	Město Miletín	Kompletní rekonstrukce jeviště a táhel divadla Miletín - Sousedský dům	ano	265 131 Kč	265 131 Kč	250 902 Kč
7	Obec Bílsko	Vybudování multifunkční místnosti v obci Bílsko u Hořic	ano	450 000 Kč	450 000 Kč	450 000 Kč
7	HO-HO horolezecký oddíl Hořice	Vybavení pro horolezecký oddíl	ano	60 399 Kč	60 399 Kč	57 946 Kč
7	Aeroklub Hořice v Podkrkonoší	Výměna oken provozních budov hangáru Aeroklubu Hořice v Podkrkonoší	ano	119 250 Kč	119 250 Kč	119 250 Kč
7	Český rybářský svaz, MO Ostroměř	Materiálně-technické vybavení ČRS MO Ostroměř	ano	149 665 Kč	149 665 Kč	149 580 Kč
7	Obec Šárovcová Lhota	Zateplení prodejny smíšeného zboží	ano	150 000 Kč	150 000 Kč	150 000 Kč
8	Město Hořice	Obnova pramene "Kališek" na Dachovech	ano	150 570 Kč	150 570 Kč	150 570 Kč
8	Ing. arch. Martin Pour	Záchrana historického objektu cihelny v Šárovcově Lhotě - kompletní obnova střešního pláště	ano	199 800 Kč	199 800 Kč	199 800 Kč
8	Obec Žeretice	Obnova a přestěhování kulturní památky sochy Sv. Jana Nepomuckého v Žereticích	ano	145 800 Kč	14 580 Kč	145 800 Kč
9	Fruitstrue, s.r.o.	Modernizace moštárny	ano	107 850 Kč	107 850 Kč	103 870 Kč
10	Jaroslav Krejcar	Pořízení olepovačky hran	ano	130 890 Kč	130 890 Kč	130 890 Kč
10	Vladislav Mikas	Briketovací lis	ano	83 499 Kč	83 499 Kč	83 499 Kč
10	Petr Koudelka	Príslušenství a nástroje pro CNC soustruh	ano	48 000 Kč	48 000 Kč	48 000 Kč
Celkem				4 260 468 Kč	4 129 248 Kč	4 171 212 Kč

Přehled žádostí do 5. výzvy vyhlášené 2. 1. 2013 (vlastní zpracování dle interních podkladů MAS Podchlumí)

Číslo Fiche	Žadatel	Název projektu	Vybráno k realizaci (ANO/NE)	Výše dotace dle žádosti	Výše dotace dle dohody o poskytnutí dotace	Výše dotace skutečně proplacené
1	Zemědělské družstvo Miletín	Nákup teleskopického manipulátoru	ano	300 000 Kč	300 000 Kč	300 000 Kč
1	Vladislava Příbylová	Nákup diskové žací lišty	ano	96 000 Kč	96 000 Kč	96 000 Kč
1	Ing. Jan Kučera	Pořízení technologie chlazení do skladu zemědělských komodit	ano	199 719 Kč	199 719 Kč	199 375 Kč
1	AGRO Chomutice, a.s.	Dojící stroje	ano	70 384 Kč	70 384 Kč	70 384 Kč
3	Radek Štancí	Přídavné zametací zařízení	ano	68 910 Kč	68 910 Kč	68 910 Kč
3	ZEAS Podhorní Újezd, a.s.	Elektronický výdejní stojan motorové nafty	ano	84 000 Kč	84 000 Kč	71 801 Kč
3	Petr Kareš	Mobilní digitální studio	ano	101 796 Kč	101 796 Kč	98 751 Kč
4	Podzvičinsko	Pokračování naučné stezky K.J. Erbena	ano	180 000 Kč	180 000 Kč	180 000 Kč
6	Obec Holovousy	Nová infrastruktura obce Holovousy	ano	161 600 Kč	161 600 Kč	157 951 Kč
6	Obec Dobrá Voda u Hořic	Oprava obslužné lávky u Dobrovodského rybníka	ano	120 829 Kč	120 829 Kč	120 829 Kč
6	Obec Podhorní Újezd a Vojice	Nákup zahradního traktoru	ano	160 551 Kč	160 551 Kč	159 916 Kč
6	Obec Konecchlumí	Rekonstrukce veřejného osvětlení Kamenice - II. etapa	ano	222 000 Kč	222 000 Kč	196 998 Kč
6	Obec Volanice	Obnova zpevnění stávající vozovky Volanice	ano	198 892 Kč	198 892 Kč	193 425 Kč
7	TJ Sokolol Chomutice	Zkvalitnění zázemí pro volnočasové aktivity	ano	198 000 Kč	198 000 Kč	198 000 Kč
7	Obec Nevratice	Rekonstrukce a rozšíření společenské místnosti	ano	199 800 Kč	199 800 Kč	199 800 Kč
7	Tělocvičná jednota Sokol Ostroměř	Výměna oken v sokolovně - I. etapa	ano	112 500 Kč	112 500 Kč	112 500 Kč
7	Sdružení občanů při ZŠ Chodovice-Holovousy	Přístřešek pro školní a volnočasové aktivity	ano	177 507 Kč	177 507 Kč	177 507 Kč
7	Domácí hospic Duha, o.p.s.	Duhový Hospic	ano	88 200 Kč	88 200 Kč	88 200 Kč
7	Obec Cerekvice nad Bystřicí	Oprava části střechy budovy základní školy v Cerekvici nad Bystřicí	ano	197 851 Kč	197 851 Kč	197 851 Kč
7	Tělovýchovná jednota Jiskra Hořice	Nákup florbalových mantinelů pro florbalový oddíl TJ Jiskra Hořice	ano	93 870 Kč	93 870 Kč	93 870 Kč
7	Obec Třtenice	Rekonstrukce sociálního zařízení v kulturním areálu obce Třtěníce	ano	199 586 Kč	199 586 Kč	199 586 Kč

7	Automoto klub v AČR Hořice (AMK Hořice v AČR)	Zajištění bezpečnosti diváků při pořádání sportovních akcí	ano	140 000 Kč	140 000 Kč	140 000 Kč
7	Základní škola Na Habru, Hořice	Lepší škola pro dítě s handicapem	ne	58 500 Kč		
7	Aeroklub Hořice v Podkrkonoší	Rekonstrukce betonové provozní plochy letiště před hangárem B	ne	175 500 Kč		
7	Sbor dobrovolných hasičů Holovousy	Podpora činnosti SDH a zkvalitnění podmínek kroužku mladých hasičů	ne	69 408 Kč		
8	Ing. arch. Martin Pour	Záchrana historického objektu cihelny v obci Šárovcova Lhota - revitalizace objektu "míchárny"	ano	143 370 Kč	143 370 Kč	143 370 Kč
8	Obec Třebnouševy	Rekonstrukce sochy "Matičky" v obci Třebnouševy	ano	170 910 Kč	170 910 Kč	168 570 Kč
8	Náboženská obec Církev československé husitské ve Velkém Vřešťově	Židovské památky Podchlumí	ne	199 800 Kč		
8	Obec Volanice	Pomník padlým ve Volanicích	ne	197 107 Kč		
9	Fruitstrue, s.r.o.	Rozšíření nabídky moštárny	ano	161 000 Kč	161 000 Kč	155 126 Kč
10	Weld Project, s.r.o.	Rozšíření provozovny firmy Weld Project, s.r.o.	ano	180 000 Kč	180 000 Kč	176 268 Kč
10	Lukáš Příbyl	Nákup briketovacího lisu s vlastním odsáváním	ano	144 000 Kč	144 000 Kč	144 000 Kč
10	Petra Haklová	Nákup chladících vitrín	ano	39 054 Kč	39 054 Kč	37 532 Kč
Celkem				4 910 644 Kč	4 210 329 Kč	4 146 520 Kč

Příloha 4 Dotazník pro veřejnost s výsledky

Úvodní informace zveřejněné respondentům

Vážená paní, vážený pane,

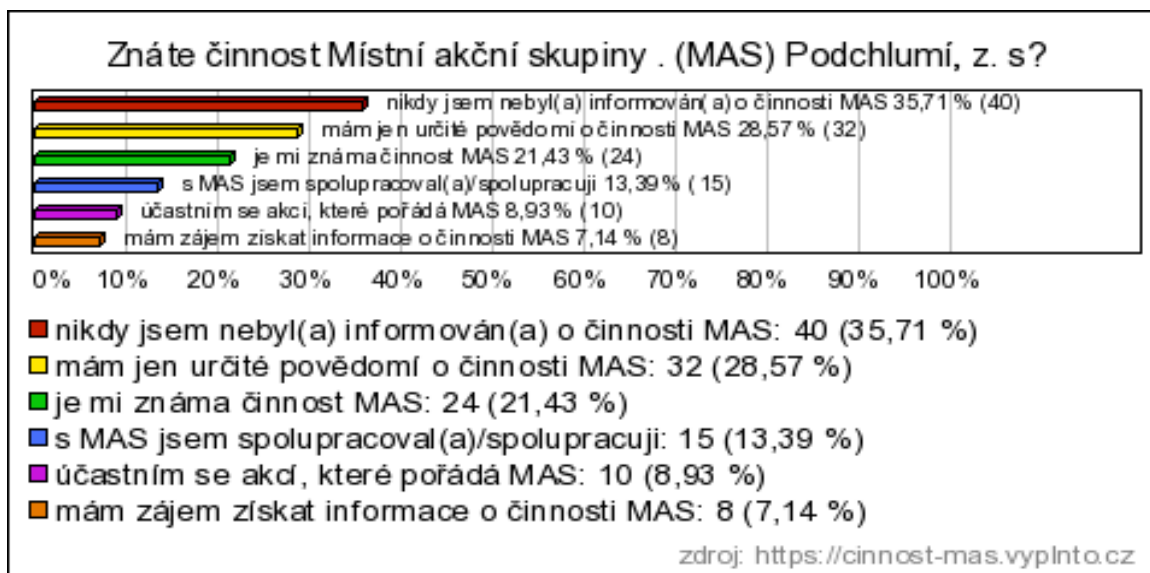
jmenuji se Zuzana Jezberová, studuji Českou zemědělskou univerzitu v Praze, Fakultu agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů. Píši diplomovou práci na téma: „Podpora regionálního rozvoje prostřednictvím Místní akční skupiny Podchlumí“. Součástí diplomové práce je dotazníkové šetření. Z tohoto důvodu se na Vás obracím se žádostí o vyplnění dotazníku, který je anonymní a bude využit pro účely mé diplomové práce.

Dotazník je určen občanům venkovských obcí do 2000 obyvatel s bydlištěm v regionu Místní akční skupiny Podchlumí. Vaše odpovědi, prosím Vás, zaškrtněte a případně doplňte. Máte-li zájem o vyhodnocení dotazníku po ukončení sběru dat, uveďte prosím svoji adresu, kam mohou být výsledky zaslány.

Odpovědi respondentů:

1. Znáte činnost Místní akční skupiny (MAS) Podchlumí, z. s.?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

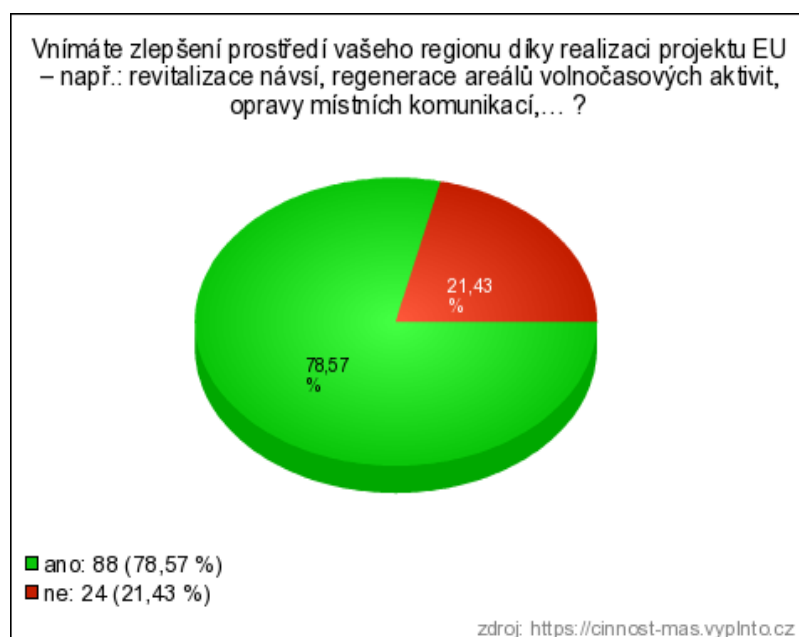
2. Znáte nějaký již realizovaný projekt, na který Vaše obec získala finanční prostředky ve spolupráci s MAS Podchlumí, z. s.?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

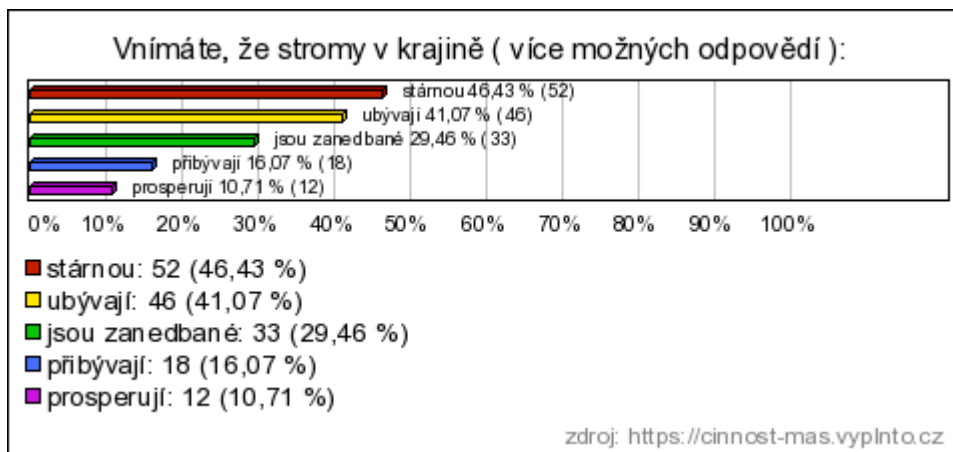
3. Vnímáte zlepšení prostředí vašeho regionu díky realizaci projektu EU – např.: revitalizace návsi, regenerace areálů volnočasových aktivit, opravy místních komunikací, ... ?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

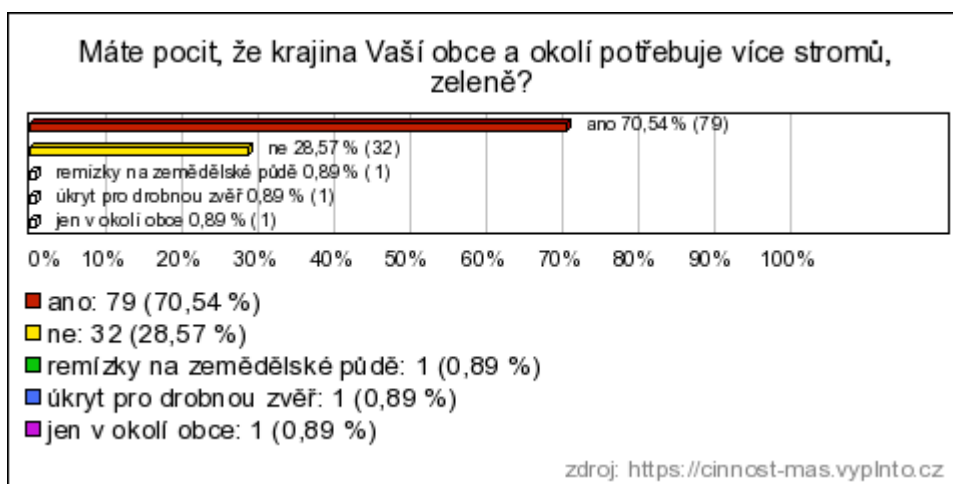
4. Vnímáte, že stromy v krajině (více možných odpovědí):

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

5. Máte pocit, že krajina Vaší obce a okolí potřebuje více stromů, zeleně?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

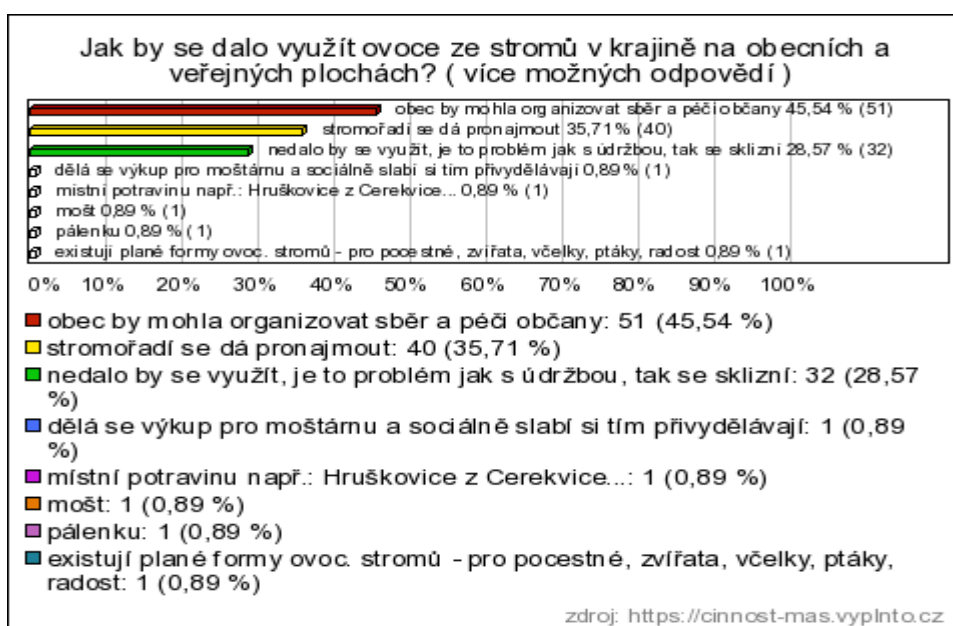
6. Starší ovocné dřeviny v krajině postupně odcházejí. Máte pocit, že by se nadále měly vhodné ovocné dřeviny sázet a obnovovat? (více možných odpovědí)

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

7. Jak by se dalo využít ovoce ze stromů v krajině na obecních a veřejných plochách? (více možných odpovědí)

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

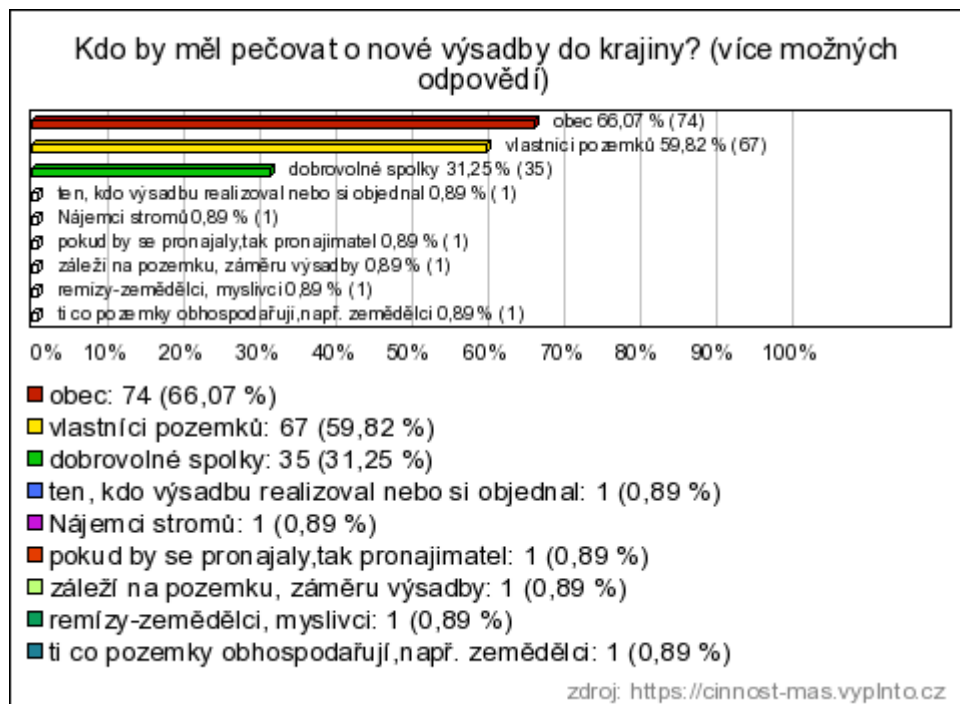
8. Uvítali byste využít ovoce z výsadeb ovocných stromů na regionální výrobky v rámci tzv. krátkých řetězců, gastronomické turistiky a spotřeby v místních veřejných stravovacích zařízeních?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

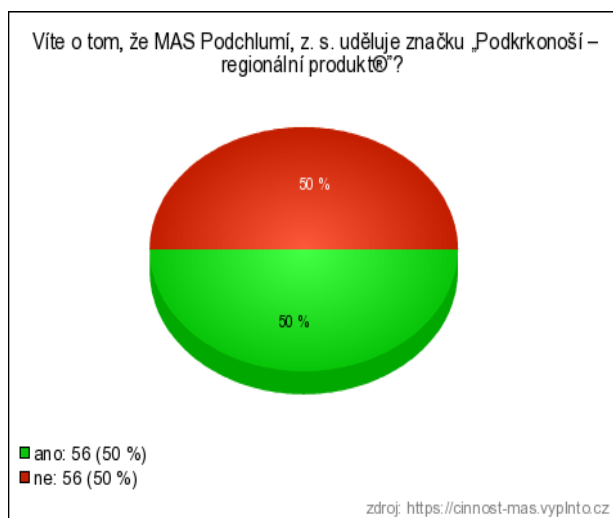
9. Kdo by měl pečovat o nové výsadby do krajiny? (více možných odpovědí)

Povinná otázka, respondent musel alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

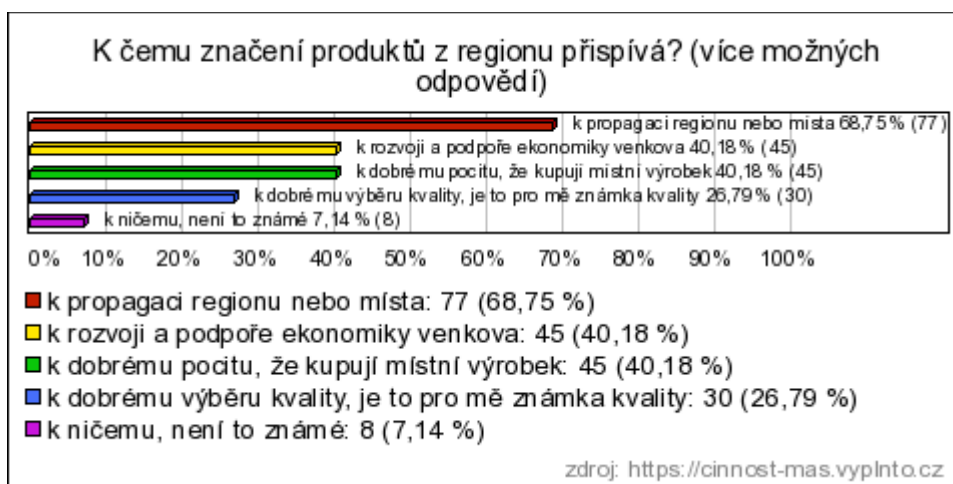
10. Víte o tom, že MAS Podchlumí, z. s. uděluje značku „Podkrkonoší – regionální produkt®“?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

11. K čemu značení produktů z regionu přispívá? (více možných odpovědí)

Povinná otázka, respondent musel alespoň některou z nabízených odpovědí.

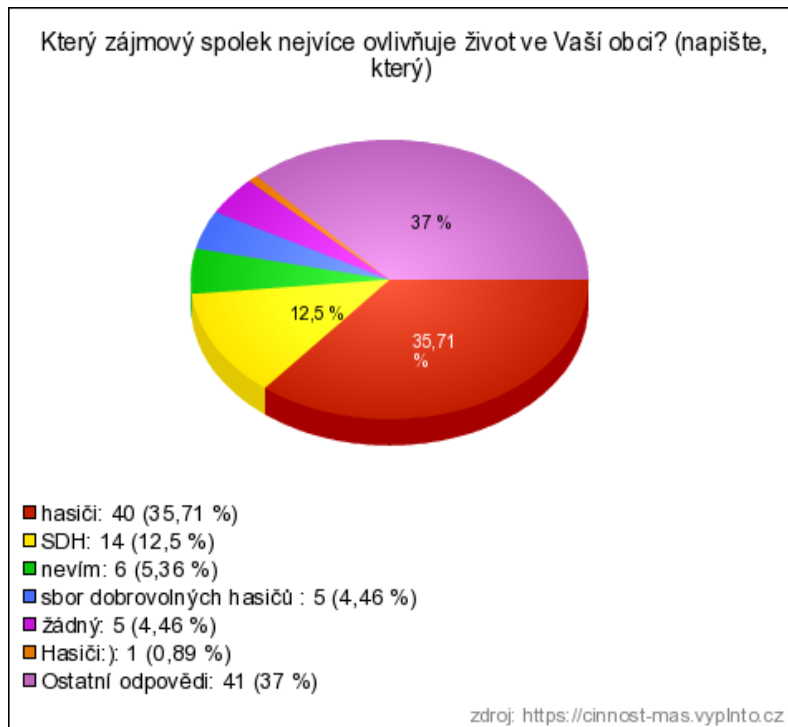
12. Při nákupu potravin dáváte přednost nákupu od místních farmářů, kteří jsou nositeli značky „Podkrkonoší – regionální produkt®“?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

13. Který zájmový spolek nejvíce ovlivňuje život ve Vaší obci? (napište, který)

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

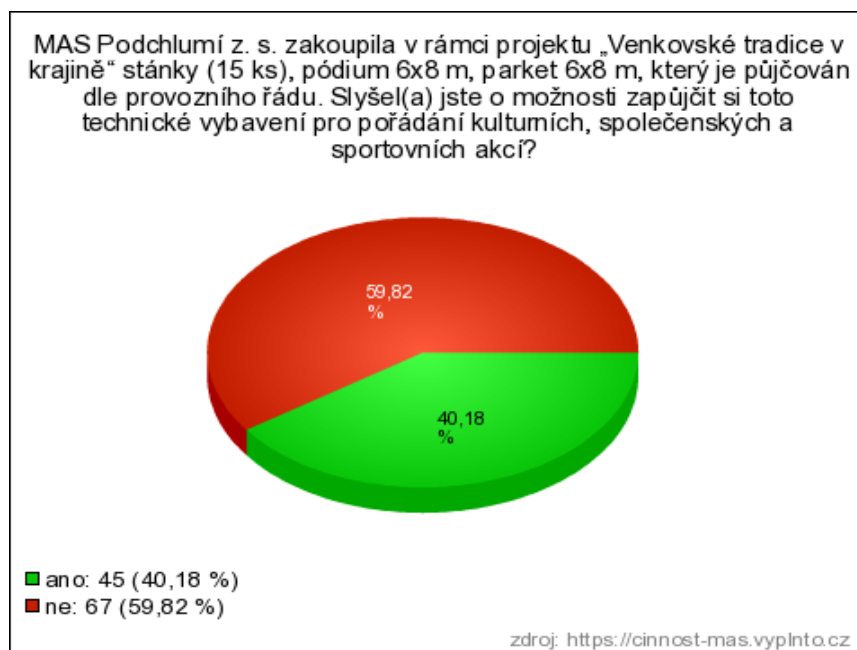
14. Kde nejčastěji získáváte informace o připravovaných akcích ve Vašem okolí?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

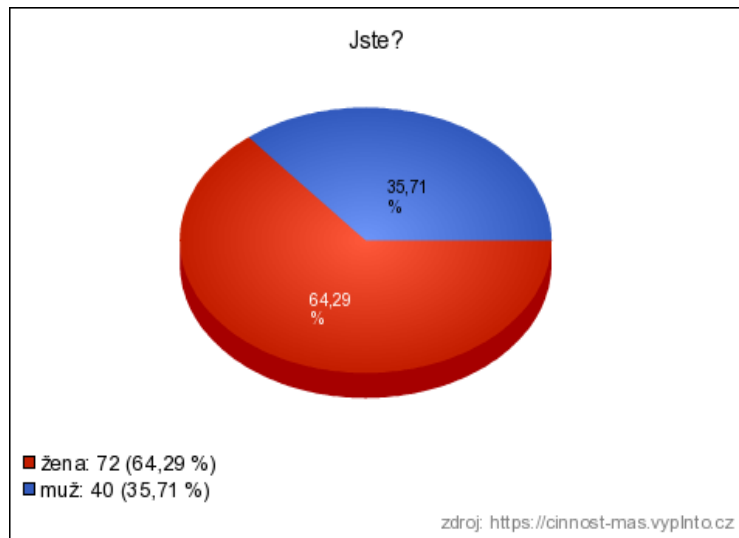
15. MAS Podchlumí z. s. zakoupila v rámci projektu „Venkovské tradice v krajině“ stánky (15 ks), pódium 6x8 m, parket 6x8 m, který je půjčován dle provozního řádu. Slyšel(a) jste o možnosti zapůjčit si toto technické vybavení pro pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

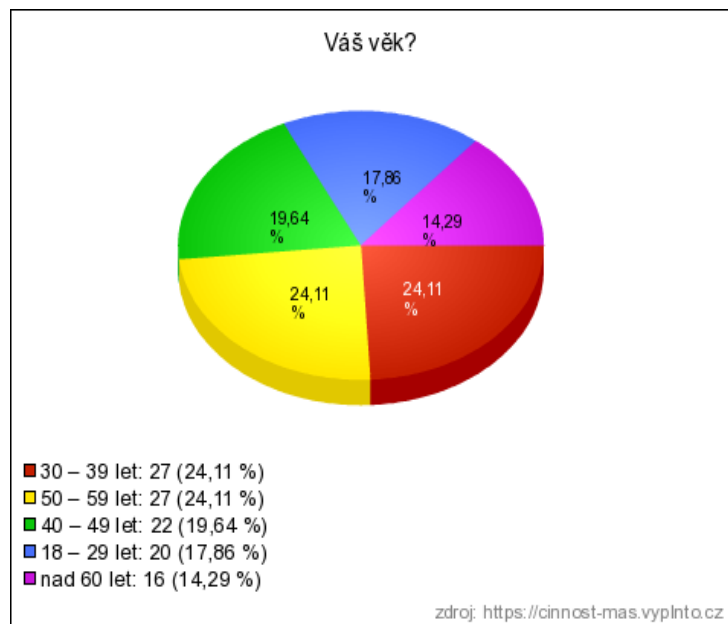
16. Jste?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

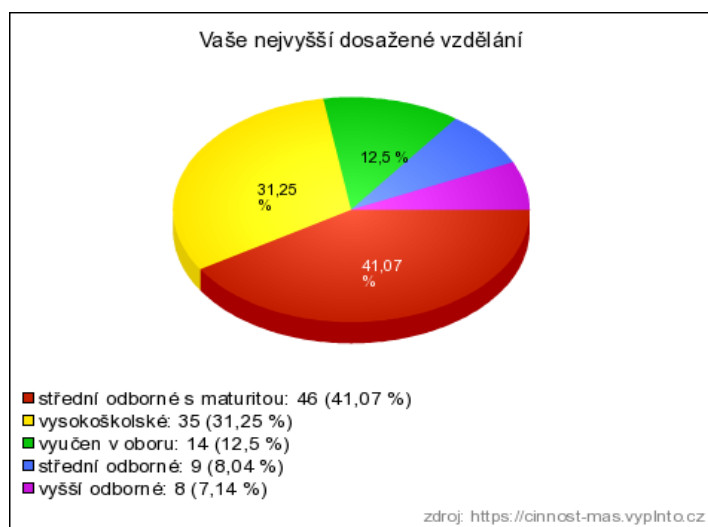
17. Váš věk?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

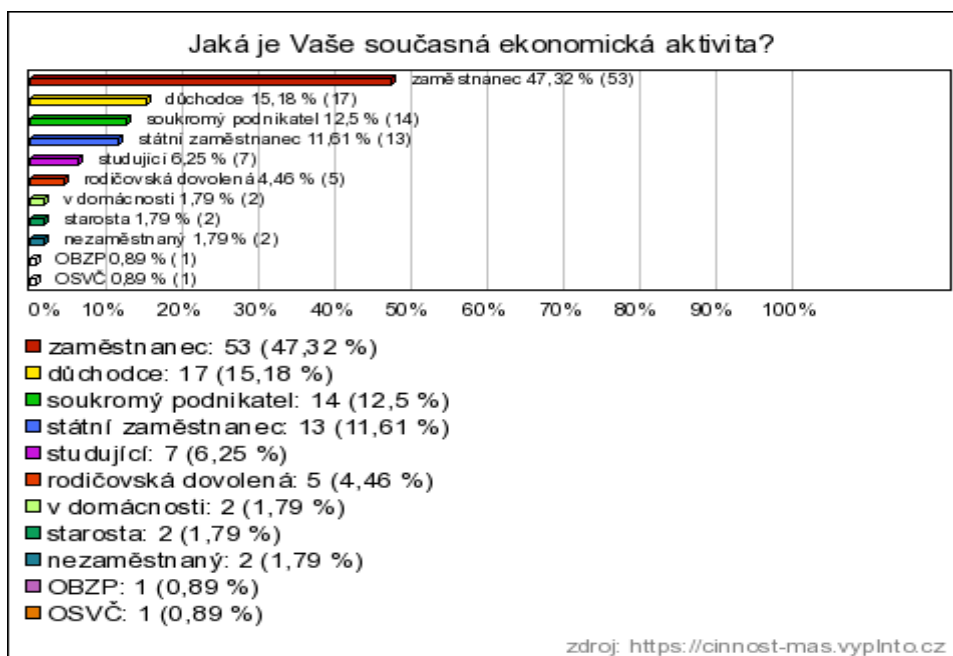
18. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

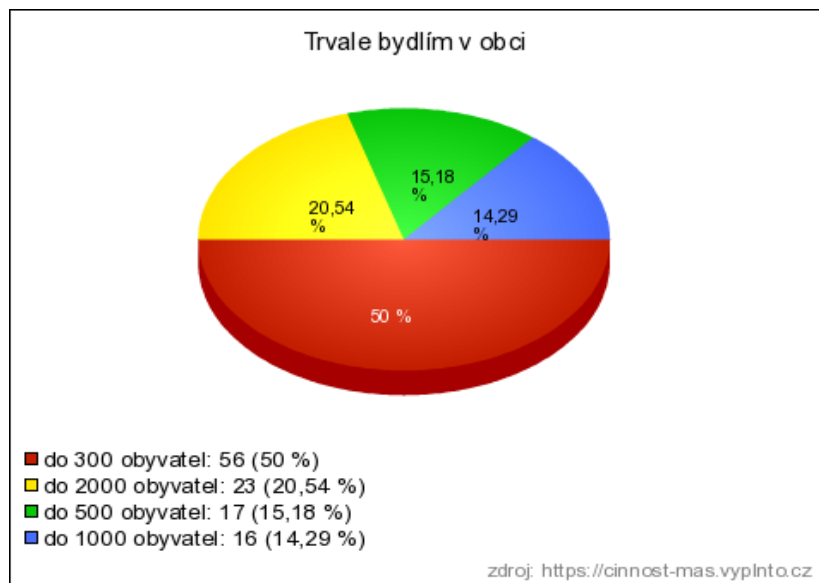
19. Jaká je Vaše současná ekonomická aktivita?

Povinná otázka, respondent musel alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

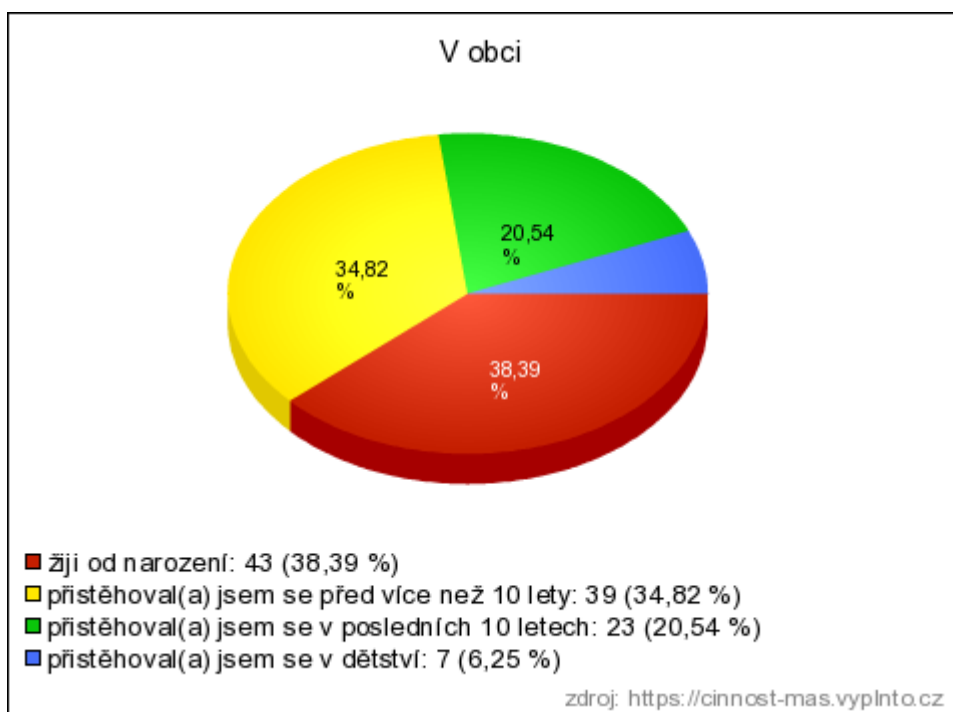
20. Trvale bydlím v obci

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

21. V obci

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

22. V budoucnu plánuji, že se z obce odstěhuji do města

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

23. Vaše další připomínky a náměty:

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

Často se zde objevovaly jen pomlčky nebo slovo nevím, bez připomínek. Někteří respondenti, ale vyjádřili svůj názor. Odpovědi jsou ponechané v původním znění od respondentů.

Hýčkejme si místní organizátory života a nenechte si prodat hospodu. Protože když není spiritus agens a hospoda, z vesnice se stává noclehárna... Držím MAS palce.

Je škoda, že se moc o MAS Podchlumí neví nebo aspoň mezi obyčejnými lidmi. Byl by to možný prostředek jak zlepšit život na vesnicích.

Jsem neuvolněná starostka obce, občané o MAS Podchlumí moc povědomí nemají, ačkoliv je obec členem. Aktivity MAS jsou orientovány spíš směrem kolem Hořicka. Vstoupili jsme v r. 2014 a zatím jsme nijak nespolupracovali.

Myslím, že se o činnosti MAS málo ví a je to škoda, protože dělají důležitou práci.

Obce berou mikroregion jako další možnost získání dotací. Rozdělování peněz obcím lze řešit spravedlivějším způsobem. Po stránce kulturní není situace dobrá. Nejsou optimální vztahy mezi obcany, natož mezi obcemi. Většina lidí se má dobře, takže nikoho nepotřebuje.

Obnovit výsadbu třešní na Chlumu.

Pomozte více obcím, o MAS Podchlumí není moc slyšet

Pro další činnost a dění v obcích je MAS nedílnou součástí činností

Při nákupu potravin dáváte přednost nákupu od místních farmářů, kteří jsou nositeli značky „Podkrkonoší – regionální produkt®“? Minimální příležitost k nákupu – chybí obchod nebo týdenní trhy místních farmářů

U silnic bych sázel husté křoviny, z důvodu hluku, z důvodu bezpečnosti.

Udržovat krajinu.

Uvítala bych větší nabídku a propagaci místních regionálních produktů - ovoce, zelenina, mléčné výrobky, pečivo a další. Dále bych upřednostnila péči o životní prostředí a přírodu před ekonomických ziskem.

V obcích ubývá veřejné dění, vzájemná pomoc a nebýt spolků jako jsou například hasiči, zřejmě by veřejný život v obcích přestal úplně fungovat. Radek M

V poslední době se obce snaží o údržbu a zvelebování obcí i jejich okolí. Nejvíce je to znát u malých obcí, kde je každá změna opravdu vidět. Je to super!

Vadí mi ničení prostředí zemědělskou činností. Kácení remízků, mulčování mezí a svodnic, přeorávání luk, nemluvě o jednodruhové pěstební činnosti související s chemizací půdy a likvidací živočichů...

Více podporovat z prostředků EU menší obce.

Vyklizení a úprava zanedbaných pozemků v okolí obce.

Z dob našeho mládí se veřejných prací brigádnicky zúčastnilo převážná část obyvatel obce. V současné době bezplatná pomoc téměř vymizela.

Zapojení mladé generace více do rozvoje obcí, měst. Pořádání přednášek, společných akcí.

Zlepšit chod obce.